

Čemu
na dva dela?

Izvršni svet SRS je pred nedavnim potrdil osnutek novega zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja ter dal predlog zakona v razpravo Skupščini SRS. Po predlogu zakona naj bi ustanovili v Sloveniji 9 pokrajinskih izobraževalnih skupnosti. Za nas je nepovšečno to, da vključuje ta predlog spodnje-posavske občine Brežice, Krško in Sevnica v celjsko pokrajinsko izobraževalno skupnost, ne pa v novomeško.

Naj podkrepimo pravkaršnjo ugotovitev z nekaj podatki. Ob povojnem razvoju je zrasla iz občin Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje gospodarsko zaokrožena pokrajina. Tu se je zavoljo potrebe razvilo več oblik plodnega medobčinskega sodelovanja, tako v gospodarstvu kot tudi v družbenih dejavnostih.

Gospodarstvo je terjalo strokovnjake in ob tej pereči potrebi so med drugim nastajale tudi šole II. stopnje, prečunane na potrebe celotne pokrajine. V njih se še danes šolajo predvsem otroci iz omenjenih 7 občin. V šolskem centru za blagovni promet v Brežicah se šola 300 otrok: 299 jih je iz prej naštetih občin, samo eden pa od drugod! V Krškem deluje tehniška srednja šola. Obiskuje jo 352 dijakov: 237 jih je iz prej naštetih občin, 93 iz Ljubljane, Maribora, Kopra in SRH, 22 pa iz občin celjske pokrajine. V Novem mestu deluje 6 šol II. stopnje, v katerih se skoraj v celoti šolajo samo otroci iz dolenskih in spodnjeposavskih občin (kar 174 dijakov je iz 3 spodnjeposavskih občin).

Vsi ti podatki nedvomno kažejo, da je Dolenjska skupaj s Spod. Posavjem enotna šolska regija, saj se v drugostopenjskem šolstvu te pokrajine šolajo domala samo otroci iz te pokrajine. Predlog zakona jo zdaj deli med dve izobraževalni skupnosti. Neprijetne posledice podobne administrativne razdelitve (združevanje okrajev konec leta 1962) je čutili v drugostopenjskem šolstvu še danes. Nerazumljivo je namreč, da se od takrat strokovne šole iz Spod. Posavja financirajo iz celjskega sklada, strokovne šole na Dolenjskem pa iz ljubljanskega, čeprav se v obojnih šolah pripravljajo na življenje domala samo otroci iz celotnega Spodnjega Posavja in Dolenjske. To povzroča v vrstah prizadetih šolnikov nemalo nepotrebnega dela in vroče krvi ter kali obračun. Praksa nas uči, da so administrativne rešitve vedno zelo kratkotrajne in v večini primerov neuspešne.

Prepričani smo, da bosta Dolenjska in Spod. Posavje kot zaokrožena pokrajina, ki jo vežejo kulturne, geografske, etnografske, gospodarske, prometne in mnoge vezi, veliko lažje reševali svojo šolsko problematiko v okviru ene izobraževalne skupnosti. Zato toliko težje razumemo zakonodajalca, ki je našo pokrajino razdelil na dva dela in s tem porušil to, kar je nastajalo z velikim prizadevanjem skozi daljše razdobje. Zelo radi bi zvedeli za vzroke take delitve, šolnike našega področja pa prosimo, naj na straneh našega lista sodelujejo v razpravi o tem za našo pokrajino tako pomembnem vprašanju.

Zakon o šolstvu je pripravljen

Pomembna značilnost: ekonomske cene izobraževanja — Pripravljen tudi okvirni akcijski program za utrjevanje novega sistema — Ustanovne skupščine temeljnih in posebnih izobraževalnih skupnosti predvidoma že v decembru

Besedilo za republiški zakon o plačevanju izobraževanja in vzgoje ni več osnutek, marveč že predlog zakona. Obravnavati so ga začeli v občinah in strokovnih krogih, kmalu pa bo o njem razpravljala tudi republiška skupščina.

Republiški sekretariat za informacije je sklical v soboto, 5. novembra, tiskovno konferenco, na kateri sta republiški sekretar za prosveto in kulturo Tomo Martelanc in njegov pomočnik Franc Galic novinarjem povedala nekaj osnovnih značilnosti zakonskega predloga, oziroma obrazložila akcijski program za pripravo na novi sistem plačevanja izobraževanja in vzgoje.

Pomembno značilnost pomeni uvedba ekonomske ce-

ne za izobraževanje. Dogovorjena cena je nova kategorija v našem šolskem sistemu.

Z zakonom predlagani sistem je bistveno drugačen od sedanjega in svojevrsten tudi zunaj republiških meja. Slovenski predlog je hkrati prvi v državi, zato se tudi ni bilo mogoče pri nobenem zgledovati.

Da bi na novi sistem ne šli na slepo, je predvideno, da bi zakon izvajali od začetka prihodnjega leta, vendar postopoma, tako da bi nekatere njegove določbe ne bile uporabljene pred pričetkom leta 1967.

Republiški sekretariat je — ne glede na to, kaj bo o zakonskem predlogu razpravljala skupščina — že pripravil okvirni akcijski program za pripravo na plačevanje izobraževanja in vzgoje po novem zakonu. Program je že potrdil republiški izvršni svet. Program predvideva med drugim, naj bi bili področni sestanki do 19. novembra, posveti z gospodarstvom do 11. novembra, posvetovanja za prilagoditev organizacije prosvetno-pedagoške službe novim pogojem pa do 20. novembra. Okoli 20. novembra naj bi bil seminar za iniciativne odbore izobraževalnih skupnosti.

Ustanovne skupščine temeljnih izobraževalnih skupnosti naj bi bile že sredi decembra, ustanovne skupščine posebnih skupnosti, ki jih ustanovijo gospodarske organizacije, pa do konca decembra.

Na tiskovni konferenci so poudarili, naj bi se kritična razprava o predlogu zakona nadaljevala. Zavode in strokovnjake vabimo, da v njej sodelujejo, o predlogu novega zakona pa bomo poročali obširneje še prihodnji teden.

OD 10. DO 20. NOV.

Nekako od 11. do 17. novembra nestalno s pogostimi padavinami, sneg do nižin okrog 12. in 17. novembra. Po 17. novembru suho in hladno.

Dr. V. M.

TE DNI V SEVNICI

12. novembra je spominski dan za Sevnice in vso sevniško občino: na ta dan leta 1941 je pokojni narodni heroj Dušan Kvoder rešil iz okupatorjevih zaporov v Sevnici zaprte partizane. Občinski praznik proslavljajo te dni prebivalci sevniške občine z vrsto športnih in kulturnih prireditev, ki so se začele že zadnjo nedeljo. Nadaljevali jih bodo tudi danes in jutri, v soboto ob 8. uri pa bo slavnostna seja občinske skupščine. Ob 9. uri bo komemoracija pred spomenikom v Sevnici, nato pa si bodo odborniki OBS in gostje ogledali kopitarno v rekonstrukciji. Prireditve bodo zaključili v nedeljo zvečer ob 20. uri s koncertom Beneških fantov v sevniškem gasilskem domu, medtem ko bo že jutri zvečer v partizanovem domu operetno-baletni večer solistov ljubljanske Opere.

Prebivalcem sevniške občine priske čestitke za njihov letošnji praznik!

Odlično,
Tomaž!

V nedeljo popoldne, ko so tisoči in tisoči sledili napetemu programu medmestnega televizijskega tekmovanja Celje — Novo mesto, ste videli na zaslonih TV sprejemnikov tudi našega »novomeškega zmagovalca«. To je bil 17-letni odličnjak novomeške gimnazije, priljubljeni osmošolec Tomaž Solmajer. V ponedeljek opoldne smo mu za odlične odgovore na javni TV oddaji čestitali tudi v našem uredništvu. Kjer nam je Tomaž med drugim povedal, da je z veseljem priporil novomeški ekipi kar 15 točk. Vsi njegovi odgovori so bili pravi!

Tomaž, ki je že prijavil maturitetno nalogo »O fotografiji«, namerava študirati fiziko. Naše uredništvo ga je v imenu navdušenih novomeških naročnikov Dolenjskega lista nagradilo za pogumen nastop in zgledno znanje s 15.000 dinarji nagrade in s 5 knjigami iz izdaj Dolenjske založbe. Mlademu zmagovalcu čestitajo tudi vsi tisti, ki mu tega v nedeljo popoldne sami niso mogli povedati. — Več o TV oddaji v Novem mestu berite na 12. strani današnje številke!

V Brežicah
je ustanovljen
oktobrski sklad

Občinska skupščina Brežice je na slavnostni seji 28. oktobra sprejela odlok o ustanovitvi sklada za podeljevanje oktobrskih nagrad. Podeljevali jih bodo vsako leto za občinski praznik. S skladom bo upravljal enajstčlanski upravni odbor. Oktobrska nagrada je bila ustanovljena v spomin na čase pred 25 leti, ko je naše ljudstvo začelo težak boj za socialno in nacionalno osvoboditev. Za vsakogar, ki bo te nagrade deležen, bo to veliko priznanje.

Oktobrsko nagrado lahko prejme posameznik, kolektiv, organizacija ali društvo za posebne uspehe pri družbenopolitičnem, gospodarskem, kulturno-prosvetnem in drugem delu.

Posvet o dolini Krke

Na posvetu turističnih delavcev v začetku novembra v Novem mestu so se pogovarjali o ureditvi doline Krke. Sklenjeno je bilo, da naj veljata za dolino Krke dva režima: ostrejši za gornji, zaščiteni del, in milejši za spodnji del. V zgornjem delu doline ne bodo dovoljevali ob vodni nobenih gradenj razen na za to že določenih rezervatih, v spodnjem toku pa bodo dovoljevali gradnje le na posameznih prostorih in v izjemnih primerih.

Likovi salon v Kočevju
bo kmalu odprt

29. novembra bo v Kočevju odprt Likovni salon, hkrati pa bo v njem prva razstava. Salon bo v zgradbi, kjer je tudi dvorana družbenih organizacij. Zasedal bo prostore bivše knjižnice in vežo. V njem bodo razstavljali domači umetniki, razen tega bo tu več mednarodnih umetniških razstav, ki pa ne bodo terjale prevelikih sredstev. Dogovori o razstavah že potekajo.

Dela, ki naj bi bila razstavljena, bo ocenjevala posebna komisija. Tako bo zagotovljena kvaliteta razstav.

Tudi DOLENJSKI LIST je po svoje pripomogel k zmagi Novega mesta, saj smo v naši foto temnici v rekordnem času izdelali zahtovani posnetek (zgoraj). V rezervni temnici, ki jo je dala na razpolago FOTOTEHNIKA, na Glavnem trgu, je član novomeškega fotokluba Branko Lukič samo minuto za našim napravil in prinesel napovedovalcu drugo sliko — še vedno pred Celjani!

Fotografija tedna

ZA DRŽAVNO PRVENSTVO. Posnetek je napravil Branko Lukič iz Novega mesta na motokrosu na Čatežu pri Brežicah 23. oktobra 1966 (ORWO NP 27, 1/250, 8). Prvo nagrado 10.000 Sdin si delita s Poldetom Mikličem — več o tem na 6. strani!

Pripravljenost v Brežicah

Štab za civilno zaščito pri občinski skupščini v Brežicah je bil v soboto v pripravljenosti, ker je Sava ves dan nevarno naraščala. Ob desetih dopoldne je segala vodna gladina pod mostom 530 cm visoko. Zvečer so pričakovali, da se bo dvignila na 630 ali celo 630 cm. Pri tej višini pa že poplavi Mostec, Mihalovec, Loče in nekatere predele Vrbove.

Na srečo se pričakovanja niso izpolnila. Radio Brežice je tisti dan nekajkrat pozival prebivalstvo ogroženih vasi, naj bo pripravljeno, da bo v primeru katastrofe ukrenilo vse potrebno. Prav tako je pozival tudi gasilska društva, da so povsod organizirali dežurno službo in pripravila vse za morebitno reševanje pred naraslo Savo. Voda je zalila le del ceste na

Mostecu, drugod pa ni napravila nobene škode. Nevarnost je bila mimo že v nedeljo zjutraj.

Smrt pod
avtomobilom

7. novembra ob 12.10 se je zgodila na dvorišču podjetja AVTO v Kočevju huda nesreča. Ko so delavci poliskali vlačilce s ceste na dvorišče, je hotel nanj skočiti 17-letni vajenec Franc Marolt. Pri skoku mu je spodrsnilo; padel je pod kolo, ki mu je zapeljal čez glavo in mu jo zdrobilo. Med prevozom v ambulanto je ponesrečenec umrl.

J. P.

Inšpektorji z 80-odstotnimi plačami

Novomeška občinska uprava je do konca oktobra kreditirala 10 milijonov Sdin zaostankov občin soustanoviteljic medobčinskih inšpekcijskih služb — Največ dolgujeta občini Črnomelj in Trebnje — Inšpektorji so dobili ta mesec samo 80 odstotne plače, njihovi uslužbenci v občinah dolžnicah pa imajo 100-odstotne plače

V zadnjih letih se je na našem koncu lepo razvilo medobčinsko sodelovanje. Nujna je narekovanja zlasti v službah, ki zahtevajo usposobljenost strokovnjakov. Teh nam še vedno manjka, zato ni nič čudnega, če so se razvile nekatere medobčinske službe. Najuspešnejše so inšpekcijske, za zaposlovanje delavcev in prosvetno-pedagoške; sem štejemo lahko tudi medobčinsko sodelovanje pri financiranju raznih investicij.

Skupni interes je narekoval združitev moči, pri tem pa so se stroški zmanjšali. Strokovnost, ki je zelo pomemben dejavnik, je lahko ob združitvi najboljših strokovnjakov v medobčinski ustanovi veliko večja, kot bi bila sicer v posamezni občini.

Med drugim so bile pred nekaj leti po medsebojnem dogovoru ustanovljene medobčinske inšpekcijske službe pri ObS Novo mesto. Občine ustanoviteljice so se dogovorile, koliko bo letno prispevala za vzdrževanje te službe vsaka izmed občin. Prispevke naj bi nakazovale občine vsak mesec v tako imenovanih dvanajstih. ObS Novo mesto je redno in sprotno obveščala druge občine o dotoku denarja za to službo, o tem, kako se zbrani denar uporablja, in jim je redno vsako leto dostavljala kar se da natančen obračun.

28. oktobra je zasedal svet delovne skupnosti ObS Novo mesto in odločil, da bodo uslužbenci medobčinskih inšpekcijskih služb prejeli za oktober samo 80-odst. prejemke. Svet za plan in finančno pri ObS Novo mesto je na zadnji seji ob pregledu uresničevanja finančnega načrta ugotovil, da je občinska uprava porabila preveč denarja. V proračun se je do konca septembra steklo 68,4 odst. dohodkov, porabili pa so 73,6 odst. lanskega zneska. Svet je opozoril, da se tako ne sme več.

Občine Metlika, Novo mesto, Grosuplje, Kočevje in Ribnica plačujejo svoje obveznosti do medobčinskih inšpekcijskih služb v redu. Občini Črnomelj in Trebnje pa sta neredni plačniki in dolgujeta precejšnje zneske: občina Črnomelj je do konca oktobra 1966

plačala 3.700.000 S din, za to razdobje pa je bila na dolgu 3.580.000 S din. Poleg tega ima 2.685.000 S din neporavnane dolga iz leta 1965. Nič boljše ni z občino Trebnje, ki je plačala do konca oktobra 4.540.000 S din, za ta čas dolguje še 2.094.000 S din iz leta 1964 pa ima za 372.672 S din neporavnanih obveznosti do inšpekcijskih služb. Samo občini Črnomelj in Trebnje dolgujeta 8.737.046 S din, skupaj z manjšimi dolgi drugih občin pa je za okoli 10 milijonov S din dolga. Ta dolg je do zdaj pokrivala občinska uprava pri ObS Novo mesto iz svojih dohodkov. Zda je svet delovne skupnosti sklenil, da tega ne more več, in inšpektorji bodo dobivali 80-odst. plače.

Večkratni osebni stiki in opozarjanje predstavnikov drugih občin niso pomagali. Inšpektorji, ki so pravzaprav uslužbenci vseh občin, so v kaj čudnem položaju, pa tega

niso krivi. Kot dobri delavci so hodili po vseh občinah in povsod brez razlik prizadevali opravljati svojo odgovorno dolžnost. Vse občine so po zakonitih predpisih dolžne imeti inšpekcijske službe. Kakšni občutki bodo prevladali inšpektorje, ko bodo ta mesec opravljali svoje delo na primer v občinah Črnomelj in Trebnje? Tam bodo delovali kot člani kolektiva tamkajšnje občinske uprave, toda drugi uslužbenci, člani tega kolektiva, imajo 100-odstotne prejemke, oni pa samo 80-odstotne! Razmislimo o tem in se zganimo! Ne prenašajmo svojih bremen na tuja ramena!

Cekinček v rokah gostincev

»Če bi bili gostinci res pravi gostinci, bi mi prav lahko povečali količine pečenega Cekinčka. Tako pa se redko kdo spomni, da ga postavi hkrati s pijačo na mizo. Od vinskega sejma se je povpraševanje po njem sicer povečalo, vendar še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti,« so nam povedali v mirenski Dani. Zvedeli smo tudi, da bodo dosedanjo stavbo, v kateri pečejo Cekinček, do spomladi izpraznili, naprave pa preselili v manjši prostor. Niso pa hoteli povedati, v kakšne namene bodo v bodoče uporabljali stavbo, češ da je o tem še prezgodaj govoriti.

Ostavki v Čateških Toplicah

Občinski sindikalni svet v Brežicah je 4. novembra popoldne sklical sejo predsed-

stva in povabil tudi predsednika delavskega sveta in upravnega odbora zdravilišča Čateške Toplice, ki sta dala ostavko na predsedniški mestu v kolektivu zdravilišča, razen tega je poklical na sejo tudi predsednika sindikalne podružnice v zdravilišču in predstavnike družbenopolitičnih organizacij. Po razpravi, ki je trajala več kot tri ure, so navzoči dognali, da je treba na sestanku delovne skupnosti zdravilišča Čateške Toplice odkrito spregovoriti o nesoglasjih in napravnostih v zdravilišču, v trenje med novimi in starimi silami pa zajeti vse družbenopolitične moči.

Zdravstveni dom KRŠKO

razpisuje
za 11. november 1966
ob 9. uri

JAVNO DRAŽBO

za prodajo
različnih osnovnih sredstev, kot so zidni bojljerji, sušilec rok in pod.

RAZGLAS

Ker se v zadnjem času kmetje — vinogradniki obračajo na AGROKOMBINAT Krško glede obnove vinogradov in kreditiranja te obnove, POZIVA AGROKOMBINAT KRŠKO VSE KMETE — VINOGRADNIKE, interese za obnovo, da prijavijo nameravano obnovo z naslednjimi podatki:

1. površina, ki jo nameravajo obnoviti
2. kraj oziroma lega zemljišča
3. velikost zemljišča
4. kakšen sortiment nameravajo zasaditi
5. sistem obnove (terase ali vrste)
6. kje nameravajo dobiti sadilni material
7. kakšno pomoč bi potrebovali (rigoliranje, cepiljenke, strokovno službo, kredit).

Vsi kmetje — interesi naj prijave z gornjimi podatki pošljejo pisмено ali dajo ustno na zapisnik do 15. 11. 1966 na upravi AGROKOMBINATA v Krškem ali v kleti Kostanjevice pri tov. Kozoletu.

Na podlagi prijav bo AGROKOMBINAT Krško proučil možnosti kreditiranja obnove in možnosti ostale pomoči, da bi se lahko takoj načrtno lotili obnove vinogradov.

AGROKOMBINAT KRŠKO

KLOPOTEC

(Iz včerajšnjega Paylihe)

Uvoženi avtomobili za dinarje

V Beogradu je mogoče kupiti skoraj vse uvožene avtomobile za dinarje. Renault 4 L npr. stane 2.450.000 starih dinarjev, opel cadet 3.5 milijona, volkswagen 3 milijone, taunus 12 (model 1967) 3.4 milijona, wartburg 1000 2.350.000, škoda 1000 MB 20.70.000, škoda octavia 2.280 tisoč itd. Trgovina, ki prodaja

te avtomobile, odkupuje od naših delavcev, ki delajo v inozemstvu, valuto po nekoliko višjem kurzu od bančnega in s tem nabavlja avtomobile. Seveda si zaračunava tudi provizijo. Zanimivo je, da je med kupci iz Srbije tudi nekaj kmetov. Pred kratkim je skupina vrtnarjev iz Čačka naročila nov avto »za prevoz paprike«, kot so rekli.

Zakaj tako?

Z nergačem naj obračuna kolektiv!

Iz Tovarne pohištva v Brežicah smo pred kratkim dobili pismo z naslednjo vsebino:

»...29. 9. 1966 ste objavili (v tej rubriki) notico 'Zakaj skrivati podatke?'

Ker je nek član kolektiva, ki se ne strinja s sanacijo podjetja, izrazil to notico in jo širil med kolektiv s propagando, da notica obravnava stanje v naši tovarni in našega direktorja. Direktor je namreč mnenja, da vsak član ne more med delom brskati po podatkih, delo pa medtem zanemarljivo. Ta član kolektiva ni član nobenega organa samoupravljanja.

Prosimo, da sami pisno izjavite, da se ta notica ne nanaša na naše podjetje in direktorja in na koga se nanaša. To namreč prosimo, da kolektivu dokažemo škodljivo ščuvanje dotičnega...»

Pisem s tako in podobno vsebino naše uredništvo res ne dobi pogosto. Izjav, kakršno želi vodstvo Tovarne pohištva v Brežicah, seveda ne pišemo. Tokrat bi tako izjavo napisali še posebno težko, saj so se direktorji kar štirih (4) podjetij medtem že osebno ali po telefonu obrnili na nas, češ da naj povemo, »ali gre za njihov kolektiv!«

Danes pa smo vendarle za izjemo: notica z dne 29. 9. 1966 ne zadeva brežiške Tovarne pohištva! To izjavljamo zato, ker nam je znano, da se z nujno potrebnimi ukrepi, ki imajo namen uvesti sodobno gospodarjenje in disciplino med brežiškimi izdelovalci pohištva, nekateri člani tega kolektiva res ne strinjajo. Delavski svet, upravni odbor, sindikalna podružnica, vodstvo osnovne organizacije ZKS in direktor tovarne pa imajo razen izjave našega uredništva dovolj možnosti za energično ukrepanje proti vsem, ki so proti redu in napredku domačega kolektiva! Če brez gornje izjave bi vodstvo Tovarne pohištva na primeren način lahko dokazalo, kako škodljivo je ščuvanje posameznih nergačev, ki so navadno tudi med najslabšimi delavci.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

Zvezni poslanec L. Golob v INISU

Zvezni poslanec Ludvik Golob je v petek, 4. novembra, obiskal novomeško industrijo stekla INIS. Tam se je v pogovoru s predstavniki INIS seznanil s precejšnjimi težavami, ki se zaradi tehničnih napak že nekaj časa pojavljajo v tej komaj zgrajeni tovarni.

Delavci v obrti zapostavljeni?

Delavci, ki so v delovnem razmerju pri zasebnih obrtnikih, in ti, ki delajo v dopolnilni obrti, nimajo zakonito urejenih pravic ne v zakonu o delovnih razmerjih ne v zakonu o obrti. Posebna skupina občinskega sindikalnega sveta Novo mesto pravkar zbira gradivo o tem perečem problemu.

BREŽICE: bolje kot na zadnjem sejmu

Na tedenskem prasičjem sejmu v Brežicah v soboto, 5. novembra, je bilo živahno, kot že dolgo ne. Rejci so pripeljali 1170 prasičev, od tega samo 45 starejših od treh mesecev. Prodanih je bilo 729 živali — do tri mesece stari prasiči po 950 do 1000 Sdin kilogram žive teže, nad tri mesece stari pa po 685 Sdin kilogram.

NOVO MESTO: kupci in izbira

6. novembra so rejci pripeljali na novomeško sejmišče 855 prasičkov, starih 6 do 12 tednov, in 49 prasičev, starih 3 do 6 mesecev, ter pripeljali 315 glav živine. Prasičkov so prodali 797 — mlajše po 12.000 do 19.000 Sdin, starejše pa po 20.000 do 31.000 Sdin. Pri tem so sklenili 245 kupčij. Prodali so tudi 145 glav živine: vole po 500 do 540 Sdin za kilogram žive teže, krave po 335 do 440 Sdin, junce oziroma telce pa po 510 do 545 Sdin kg. Na sejmišču je bilo živahno, čeprav je bil istega dne sejem tudi v Sentjerneju. Cene se niso bistveno premenile. Govedo so kupovali predvsem kmetovalci, nekaj pa tudi zagrebške MESNICE. Novomeška mesarija in kmetijska združba tokrat nista kupovali.

anlena

Hvala za skrb in zanimanje!

V četrtek, 3. novembra, pa tudi v petek, je v upravi Dolenjskega lista neprenehoma zvonil telefon: »ZAKAJ NI DANES NAŠEGA LISTA?!« Oglašali so se naročniki in bralci z vseh strani, jezili so se pismonoše in trafikanti, ki so morali kar naprej odgovarjati: »Kaj niste brali da izide prihodnja številka v četrtek, 10. novembra? Na zadnji strani 'modre' številke je pisalo, le pogledajte!«

»Ali se boste ljudem kaj opravičili glede te zamude?« so nas spraševali v nekaterih občinskih skupščinah, na poštah pa so nekaj najbolj hudih naročnikov upravniki komaj prepričali, da lista zares še ni treba »iz svete jeze« odpovedati, če ga pretekli četrtek ni bilo! Našim bralcem in naročnikom smo 27. oktobra na 32. strani lista pojasnili, kdaj bo izšla prihodnja številka — to obvestilo pa so mnogi prezrli. Tiskarna v torek, 1. novembra, ko postavi največ našega gradiva v svinec, zaradi praznika ni delala — in samo zaradi tega v četrtek, 3. novembra, našega tednika ni bilo.

Veseli pa smo bili številnih vprašanj in žuganja: češ: »le zakaj vas pa imamo, da nam niste dali ta teden našega lista! Zato:«

vsem naročnikom in bralcem iskrena hvala za pokazano skrb in zanimanje! V podobnih priložnostih, ko bo sredi tedna kak praznik, pa se bomo zdaj skušali dogovoriti s tiskarno DELA v Ljubljani, da bomo tiskali vsaj 8 ali 12 strani našega lista. Da je ljudem zares potreben vsak teden, smo se zdaj znova prepričali.

Lep pozdrav veliki družini naših zvestih naročnikov in bralcev doma in na tujem!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Novih 12 hektarov hmeljevih nasadov

Sevniški Kmetijski kombinat bo še ta mesec dokončal postavljanje žičnih opor za novih 12 ha hmeljevih nasadov v Loki. Žičnate opore so betonske in bodo lahko dolgo služile namenu. Investicije znašajo blizu 3 milijone S din na hektar, kar je več kot so prvotno predvidevali. Precejšen delež pri podražitvi imajo napake pri nekaterih betonskih stebrih, ki jih zaradi tega niso upali postaviti. Stebre je naredilo ljubljansko gradbeno podjetje GRADIS.

Hmelj na novih žičnicah bo pripomogel, da bo loška sušilnica bolje izkoriščena.

PRIZNANJA KRVODAJALCEM V KOČEVSKI OBČINI

Letos 25 zlatih in 81 srebrnih značk

Od leta 1958 je dalo kri v kočevski občini 7206 ljudi, med njimi jih je dobilo 70 zlato, 491 pa srebrno značko krvodajalca

26. oktobra je občinski odbor Rdečega križa Kočevje priredil o holetu Pugled slovesnost, na kateri so prejeli krvodajalci tudi zlate in srebrne značke. Na slavlju je krvodajalcem spregovorila tajnica občinskega odbora RK Hedvika Pintar. Zahvalila se jim je za njihovo razumevanje in pomoč ranjenim, trpečim in umirajočim.

Krvodajalce je pozdravil tudi predstavnik glavnega odbora RK Slovenije Ivan Andrej, ki se je po slavnostnem delu spremenil v znanega humorista Vanča in je prisotne pristrčno zabaval. V kulturnem delu stavja so nastopili še učenci glasbene in osnovne šole.

Značke so prejeli na slavnosti krvodajalci:

Iz podjetja ITAS: zlato: Stan. ko Plot, Vladivoj Boc, Andrej Pogacar in Angel Semec; srebrno: Alojz Goljčevšek, Mirko Lavrič, Pepca Rudolf, Vladimir Kusold, Albert Goljčevšek, Janez Pekolj, Stane Debeljak, Stane Adamič, Ervin Ahac, Alojz Pečjak in Stefan Tompa.

Iz KGP: zlato: Alojz Arko, Maks Logar; srebrno: Boris Klan-

čar, Franc Pustovrh, Marija Guštin, Franc Hribar, Anica Kužnik, Marija Dragoš, Helmut Poje, Igor Guna, Ciril Strumbej in Ivan Križ.

Iz LK: zlato: Marija Kuk, P. ni Hegler; srebrno: Fani Lang, Marija Vidmar, Kristina Kverh, Stanko Tomšič, Ivan Potisek, Alojz Jeselnik in Pavel Peček.

Iz občinske skupščine: zlato: Mira Trpin, Venceslav Drobnik; srebrno: Bogomir Stefančič, Tina Ožbolt in Alojz Petek.

Iz Tekstilane: srebrno: Tinka Idič, Kristina Novak in Stane Pa-

hulje.

Iz INKOP: srebrno: Marija Stefančič, Ivan Vertelj in Janez Klun.

Iz zdravstvenega doma: zlato: Fani Mrhar; srebrno: Mihael Petrovič.

Iz Elektro: zlato: Franc Valda; srebrno: Ivan Rade.

Iz Tiskarne: zlato: Andrej Hočvar; srebrno: Josip Seuček.

Iz Zidarja: srebrno: Jože Oražem.

Iz PTT: srebrno: Alojz Šuštaršič.

Iz Opreme: zlato: Ludvik Dams.

Iz Vodne skupnosti: srebrno: Panika Hočvar.

Iz KTK: srebrno: Veljko Trope.

Upokojenci in gospodinjice: zla-

to: Marija Kersnič, Marija Pirč in Marija Knays; srebrno: Mari-

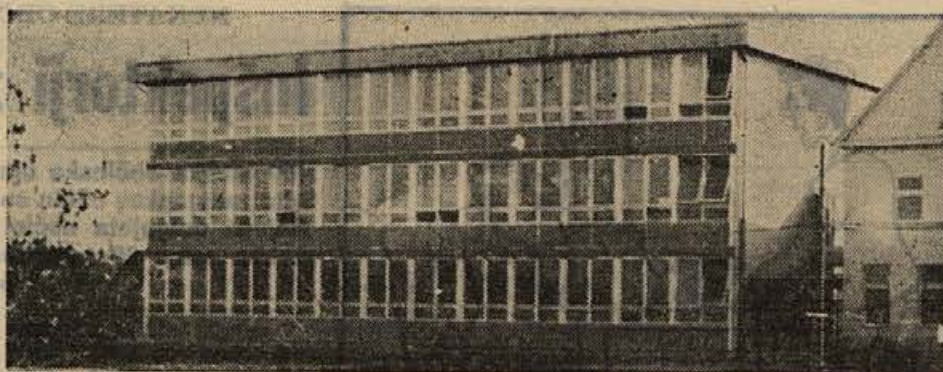
ja Miklič, Karolina Virant.

Ostali: srebrno: Amalija Kožuh,

Ludvik Sočič, Franc Pevec in Mirjana Jančevski.

Krvodajalske značke ostajam 5. oziroma 10-kratnim kr-

vodajalcem pa so ali še bodo podelile krajevne organizacije Rdečega križa: Kočevska reka štirinajstim krvodajalcem, Stara cerkev 10 krvodajalcem, Draga 6 krvodajalcem, Koprivnik dvema, Stari log dvema, in Koste, Vas.Fara, Polom ter Črni potok po enem krvodajalcu.

Takšna je zunanja podoba brežiške gimnazije, ki jo je projektiral inž. arh. Franc Filipčič. Obnovljen je tudi stari del. Nekdaj temne učilnice so mnogo bolj prijazne, odkar dobivajo skozi okna več svetlobe. Vsa dela je opravilo SGP PIONIR iz Novega mesta. (Foto: J. Teppey)

ABC intervju s Petrčkom

Na cesti me je ustavil prikupen fantič. Z dvema prijateljema so jo sončnega opoldneva mahnali s torbicami na ramah proti dragatuški soli in pomolili roko kvišku, kadar se jim je bližal avtomobil.

Večkrat pokušajo srečo z avtostopom, so povedali, a malokdo ustavi. Tisti, ki me je ustavil, je bil Spehanjev Petrček s Tanče gore. Hodi peš v 1. razred dragatuške šole. Njegov ata je rudar, mama ni v službi, ima pa še sestrice Sonjo in Eriko.

— Ali ste vsi trije sošolci? — vprašam.

Petrček je odgovoril med tem, ko je skoz okno mahal šolarjem na cesti: — Ni sta sošolca. Onadva hodita že v drugi razred. Vardijanova sta: Drago in Roman. Iz mojega razreda je v vasi samo ena punca, jaz pa raje hodim s fanti.

— Katere črke že poznaš?

— Črke ... precej smo jih že vzeli. Pišemo že besede!

— Pa si kaj jokaj, ko si prvič šel od doma?

— Niti malo! Mama je šla z menoj vse do šole, a samo enkrat. Potem sem začel hoditi sam.

— Ali sam delaš domače naloge ali ti pomagata sestra in mama? Pa po pravici povej! — mu za šalo zagrozim.

— Vse delam sam — je izjavil odločno. Ze smo bili pred šolo. Kot bi mignil, je minila vožnja po slabi cesti.

R. B.

KRŠKO: v pretresu otroško varstvo

Svet za socialno varstvo in varstvo družine občinske skupščine Krško je v četrtek, 27. oktobra, razpravljalo o težah za republiški zakon o otroškem varstvu in otroškem dodatku. Pretresel je osnutek zakona o usposabljanju otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, nazadnje pa je stekla beseda še o srednjeročnem programu otroškega varstva. V Krškem je varstvo predšolskih in šolskih otrok izredno pereče, zaradi tega je zanimanje za ta vprašanja med ljudmi in organizacijami zelo živo. To je dokazala tudi četrtkova razprava.

Srečanje v Bregani

Občinski sindikalni svet Samobor in ObSS Brežice bosta priredila v nedeljo, 13. novembra, ob 9. uri medobčinsko srečanje športnikov sindikalnih podružnic. Prireditve je namenjena počastitvi dneva republike in 25. obletnici vstaje Udeleženci, ki se bodo srečali v Bregani, bodo tekmovali v 6 disciplinah. Zmagovalci bodo prejeli prehodni pokal bratstva in enotnosti.

J. T.

Podeljevanje krvodajalskih značk v Kočevju. Alojz Arko prejema zlato značko. (Foto: Primo)

Kmetijsko gozdarsko podjetje Brežice

proda

po sklepu DS na javni licitaciji 14. 11. 1966 ob 8. uri

OSEBNI AVTO FIAT 1100

za izključno ceno 10.050.— Ndin.

Ogled avtomobila je možen vsak dan od 6. do 14. ure na upravi podjetja.

Za praznik sevniske občine pošilja

DELOVNI KOLEKTIV

KOPITARNE SEVNICA

PRISRČNE CESTITKE IN POZDRAVE VSEM OBCANOM, SE POSEBNO PA KOLEKTIVOM VSEH DELOVNIH ORGANIZACIJ!

Dr. Slavko Špringer:

Dojenja ne moremo z ničimer nadomestiti

Mati mora uživati pravilno hrano

Da bi bilo materino mleko pravilno sestavljeno, se mora doječa mati pravilno hraniti. Prva dva dni po porodu naj bo hrana lahka, tekoča, obroki naj ne bodo preobilni, nato naj uživa navadno hrano, le čim bolj pestro in okusno, po količini pa nekoliko obilnejšo, kot je bila vajena prej. V materini hrani morajo biti beljakovine, ogljikovi hidrati, maščobe, soli in vitamini. Beljakovine so v mesu, siru, mleku in jajcih. Zaradi dojenja priporočamo, naj mati uživa telečje ali goveje meso, kuretno, koristila pa ji bodo tudi jetra, srce, ledvica in ribe. Svinjskega mesa, zelo mastnega in slanega mesa pa naj se mati izogiba.

V sladkorju, močnatih jedeh, kruhu in testeninah so ogljikovi hidrati, vitamini pa v svežem sadju, solati in zelenjavi. Ukoreninjeno je mnenje, da pivo, kvas, mleko in surovo maslo vplivajo na večje količine mleka, vendar to ne drži. Doječa mati naj ne kadil, ne uživa alkoholnih pijač, čeravno manjše količine piva ne škodujejo. Strastne kadilke naj omejijo

število cigaret na največ 10 dnevno.

Včasih dobijo dojenčki prebavne motnje, če uživajo matere močne začimbe in zelje. Mati naj opazuje, če je otrok preobčutljiv na določeno prehrano, in naj se tej izogiba. Tudi nekatera zdravila preidejo v mleko, če jih mati uživa v večji količini. To velja zlasti za opij, morfi in praške za pomirjanje. Zadovoljno, mirno in brezskrbno življenje je prav tako eden izmed pogojev za uspešno dojenje. Preutrujenost je za dojenje škodljiva, zmerno gibanje pa je materi neobhodno potrebno.

Kako dojimo?

Mleko se tvori v materini dojki, ki je sestavljena iz mlečne žleze, vezivnega tkiva in mišičevja. Dobra mlečna dojka je srednje velika in topla. Nekateri matere imajo mesnate dojke, tako da se mora otrok pri sesanju prav mučiti. Če materi mleko kar nenehno kaplja iz dojke, to še ni dokaz, da je dojka mlečna. Veliko žena ima na prsih nepravilne bradavice in se pri draženju kolobarja ne postavijo pokonci. Take bradavice otrok pri se-

sanju rani. Če ima mati vrsto bradavico, ki pa se pri draženju kolobarja postavi pokonci, otrok lahko pije. Mleziivo ali kolostrum je mlado mleko, ki ga izloča dojka v nosečnosti in v prvih dneh po porodu. Je rumenkaste barve, ima veliko beljakovin in zadostuje potrebam otroka v prvih dneh, čeprav otrok tedaj malo pije. Po nekaj dneh se prične izločati normalno mleko. To spremembo opazi mati sama. Dojke postanejo napete in boleče. Pri nekaterih materah se tedaj pojavi prehodna vročina in neugodje. Vsi ti pojavi izginejo takoj, ko začne otrok dobro piti.

Težave pri dojenju nastanejo lahko zaradi matere ali zaradi dojenčka. Včasih je otrok pre slab za dojenje. Tako so nenosenčki, prenošenčki, shušani novorojenčki in nevarno bolni. Nezmožni za dojenje so so tudi otroci s prirodo hibo, kot je zajčja ustnica ali volčje žrelo. Pri vseh težavah med dojenjem pa je potreben posvet z zdravnikom. Težave pri dojenju, ki izvirajo iz materine krivde, so največkrat posledica udrtje, ploske, prevelike ali slabo združljive bradavice. Matere

si lahko pomagajo z nastavkom, ki ga imenujemo nabradavičnik. Pri dojenju zelo ovirajo tudi razpoke, zelo boleče bradavice. V takih primerih je najbolje otroka za nekaj dni odstaviti, medtem pa si naj mati mleko izbrizgava. Pri gnojnem vnetju dojke dojenje največkrat ni več mogoče, razen če smo bolezen hitro in uspešno pozdravili. Prav tako odstavimo otroka, če zbolí mati za akutno nalezljivo boleznijo. Če pa zbolita otrok in mati, a splošno zdravstveno stanje matere še naprej dopušča dojenje, ni razloga, da bi prenehala dojit. Tudi ni potrebno, da bi mati prenehala dojit, če se ji pojavi mesečno perilo, ker to ne škodi mleku, kakor mnogi mislijo.

Kdaj hranimo novorojenčka?

V prvih 24 urah po rojstvu se morata mati in otrok spočiti. Novorojenčku lahko damo že po 12 urah nekaj sladkanega kamiličnega čaja, prvič pa ga denemo k prsim šele po 24 urah. Prve dni otrok malo pije. Drugi dan pristavimo otroka ob vsakem drugem obroku, tako da je trikrat dojen, trikrat pa dobi slaček kamiličnega čaja. Naslednji dan lahko čaj opustimo in pustimo otroka samo pri prsih.

Mati naj doji otroka tedaj, kadar je lačen in kadar vidi, da bi rad jedel. Vendar naj ga

ne razvaja in naj ga ne hrani prevečkrat. Tudi ni priporočljivo, da otroka hranimo natančno ob določeni uri. Prve tri mesece se dojenčki prebujajo približno vsake tri ure in hočejo tedaj jesti, kasneje le na vsake 4 ure. Če otrok v tem času spi, naj ga mati ne budi, temveč nahrani, ko se zbudi. Paziti pa je treba, da bo otrok v 24 urah dobil vse potrebne kalorije hrane, kar je posebno važno za slabotnega dojenčka. Zdrav dojenček je lačen običajno vsake štiri ure, vendar včasih prej, drugič kasneje. Mati ga doji približno šestkrat na dan. Dojenčki z manjšim želodčkom pa kričijo navadno že po treh urah. Ti naj dobe na dan 7 obrokov hrane.

Samo en mesec dojenja ponoči

Že ob koncu prvega meseca lahko opustite dojenje ponoči, tako da spi dojenček od okoli 22. ure do jutraj. Po tretjem mesecu lahko opustimo tudi zadnji večerni obrok ter predemo le na štiri do petkratno dojenje na dan.

Ne pozabimo pa, da je treba otroka po vsakem hranjenju držati pokonci, da »podre kupčka«, kakor pravimo tedaj, kadar mu zrak, ki ga je zajel med jedjo, gre iz želodčka. Nato ga položimo v posteljo, tako, da leži na desni strani, s čimer olajšamo prehod hrane iz želodčka v ozko črevo.

Občanom za 14. občinski praznik

Ker poteka letos 25. leto boja naših narodov za osvoboditev in izgradnjo socializma, ima letošnje praznovanje 14. občinskega praznika občine Sevnica poseben pomen. 12. novembra 1941 je takratni komandant brežiške čete, revolucionar in narodni heroj ter poznejši častni občan naše občine pokojni Dušan Kveder-Tomaž s pomočjo treh borcev s herojsko in drzno akcijo rešil iz sevnških zaporov pet na smrt obsojenih aktivistov OF. Ponosni smo na ta dogodek, ki nas spodbuja, da bomo še bolj dosledno izpolnjevali današnje naloge izboljšanja življenja naših delovnih ljudi in graditve novih družbenih odnosov.

Ob tej priložnosti lahko rečemo, da smo v okviru objektivnih možnosti v preteklem letu sledili ciljem družbene in gospodarske reforme. V primerjavi z lanskim letom je letošnji družbeni bruto proizvod narasel za 29,7 odst., narodni dohodek pa za 51 odst. Kljub porastu cen so ti rezultati v veliki meri sad prizadevanj naših delovnih ljudi. Proizvodnost dela se je v tem času pri nas povečala za 11 odst. Ob vlaganju sredstev za boljšo tehnologijo in organizacijo dela so narasli tudi osebni dohodki. V gospodarstvu zaposleni imajo trenutno povprečno 69.328 Sdin osebnih dohodkov, kar je za 30 odst. več kot v lanskem letu. V negospodarsstvu so osebni dohodki v tem času porasli za 18 odst. in znašajo povprečno 76.416 Sdin na enega zaposlenega. Še vedno smo pod republiškim povprečjem; ti uspehi nas ne zadovoljujejo, kažejo pa, da smo na pravi poti.

Ob letošnjem prazniku lahko ugotovimo, da se je kolektivom, ki ustvarjajo 1 milijardo bruto proizvoda, pridružila še konfekcija »Jutranjka«, čeprav poteka letos komaj peto leto obstoja tega prizadevnega podjetja, kjer imajo povprečno delovno dobo vsega tri leta. Konfekcijska industrija je pri nas pomembna predvsem zaradi tega, ker zaposluje veliko število žena in je pripomogla, da tvorijo v naši občini

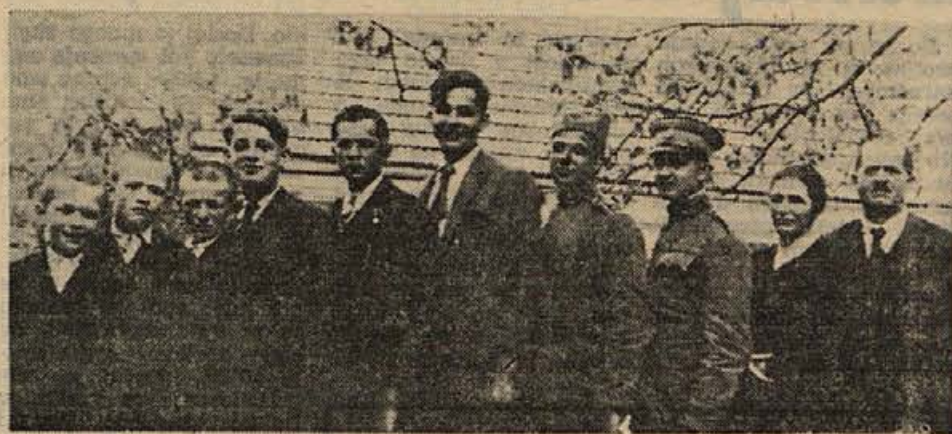
žene že 41 odst. vseh zaposlenih. To pa nam hkrati povzroča številne težave pri urejanju otroškega varstva, šolstva, zdravstva in kulturnega življenja. Pogosto se srečujemo in razpravljamo o teh težavah, vendar kljub prizadevanju ugotavljamo, da je na tem področju še precej neuresničenih želja in potreb. Žal moramo letos spet podariti, da je ostala neizboljšana prometna povezava naše občine z drugimi kraji. To ima za posledico prepočasno napredovanje prometa, gostinstva, turizma in obrti. Naša skupščina ugotavlja, da tega brez izdatne pomoči republike ne bomo mogli rešiti. V bližnji prihodnosti nas čakajo še pereči problemi: šola na Telčah, zdravstveni dom v Sevnici, vodovod, kulturni domovi, vaške ceste, predvsem pa zdravstvo in socialno varstvo. Letos smo na področju komunalne ureditve kraja dosegli že lepe uspehe, za kar izrekamo iskreno priznanje krajevnim skupnostim in občanom. Napredovala je tudi gradnja stanovanj, vendar je še prepočasna in ne zadovoljuje novih potreb. Odločno prepočasi in premalo gradimo družbene stanovanj, kar pri tem preveč drobimo za to namenjena sredstva. Prepočasi napreduje tudi komunalno urejanje večjih naselij.

Ko primerjamo uspehe in še neresene probleme, želimo ob letošnjem prazniku prikazati občanom, da moramo v bodoče še bolj skladno razvijati proizvodnjo in potrošnjo. Letošnja racionalna vlaganja v Kopitarni, Jugotarnu, Trgovskem podjetju in v drugih gospodarskih organizacijah dokazujejo, da so naši samoupravni organi naredili velik napredek na poti, ki smo jo začrtali in ki pomeni hitrejši materialni in kulturni napredek naših ljudi.

Vsem delovnim kolektivom in vsem občanom se zahvaljujemo za vložene napore in jim iskreno čestitamo za občinski praznik.

JOZE KNEZ

predsednik občinske skupščine
Sevnica

Osem fantov, osem nad Majcnove družine. Pet jih je padlo, njim pa sta se pridružila tudi roditelja mati Marija in oče Ivan. Narodni heroj Milan je četrti z desne, oblečen v uniformo starojugoslovanske vojske. Slika je iz časa, ko sta bila z bratom na dopustu.

Padlo je sedmero Majcnovih

Junaštva nepozabni zgled
zapušča v srcih svetlo
sled!

Te besede so posvečene narodnemu heroju Milanu Majcnu in njegovemu bojnemu tovarišu Jančetu Mevžiju na spomeniku pri Vodenikovi hiši v Zg. Murencih pri Sentjanžu, v kateri sta se spoprijela z Nemci tako junasko, da sedanji rodovi ne smejo tega pozabiti. Zidovi požgane hiše in od sovražnikovih krogel preštetani hrastovi okvirji oken so nem spomin nenakega boja v oktobrskih dneh pred 25 leti.

Osem sinov je rodila Majcnova mama iz Sentjanža, osem postavnih fantov je zredila. Krut in neumljen je bil davek Majcnove družine za osvoboditev pred tujimi zavojalci. Pet sinov ter oče in mati so darovali za to življenje.

Ze avgusta 1941 je v siski padel prvi sin Marjan.

Za njim je bil na vrsti najboljši junaški — Milan. 17. novembra 1941 ga je njegova mati prvič povila v plence. Bitka za kruh ga je še mladega prignala v Ljubljano, ker je postal natakari pri Keršičevih, nakar je prevzel v zakup manjšo gostilno. Ze v tem času se je udeleževal v Glavnem odboru slovenskih fantov in deklet, njegov lokal pa je postal zbirališče komunistov in antifašistov. Takrat so ga celo imenovali »rdečega birta«.

Takoj v začetku vojne so ga Italijani skupno s Francem Leskoškom-Luko in petimi tovariši zaprli. Iz zapora se jim je posrečilo pobegniti na Mokro. Tam se je Milan izkazal s prvimi drznimi akcijami.

Se danes vedo povedati starejši prebivalci Mokronoga in drugih krajev, kako ponosen in drzen je bil. Sredi dneva je s pištolo za pasom in oblečen v rusko srjaco prišel med Italijane v gostilno, in se ga niso upali prijeti. Odlikovala ga je izredna hrabrost, akcij se je loteval kar sam, včasih celo preveč svojeglavo. Bil je velik idealist in dober človek ter si ni mislil, da ga bodo izdali.

Njegova teta, ki živi sedaj v Sentjanžu, nam je opisala zadnje srečanje domačih z njim: »Takrat smo se zadrževali pri Frelihovih v Sentrupertu. Milan se je oglašil pri nas in nam dejal, da odhaja v pomembno akcijo na Kal, hkrati pa bo še pomagal kmetom spraviti živino na italijansko stran. Svarili smo ga, naj ne hodi, toda ni se menil za naše besede. Odšel je, živga nismo videli nikoli več.«

Ko sta se ustavila z mladim Jančetom Mevžijem, s katerim sta bila tudi v so-

rodstvu, v Zg. Murencih nad Sentjanžem, se je med domačini našel izdajalec, ki je sporočil Nemcem v Sentjanž, da sta oba partizana v Murencih. Iz Majcnove gostilne, v kateri so se takrat šopirili tujci, in nekaterih drugih hiš so Nemci brž pohiteli tja gor in obkolili Vodenikovo hišo, v katero sta se zatekla. To je bilo 28. oktobra 1941. Sprejela sta borbo tako herojsko, da so o tem še dolgo govorili po vsej Dolenjski. Nemci so pripeljali nove enote iz Zidanega mostu in Radeč, napadali ves dan in vso noč, toda niso mogli zavzeti dobro utrjene hiše, iz katere sta vračala napadalcem milo za drago. Prvi je padel Janče, toda tudi sam Milan se ni hotel vdati. Ko mu je zmanjkalo ročnih bomb, je sovražnikom vračal njihove, še preden so eksplodirale. Ko so zjutraj drugega dne pripeljali težke minomete in težke strojnice so z bombami zažgali hišo. Ko se je iz goreče stavbe pognal proti kleti, so ga preresetali rafali strojnice. Padel je junak.

Ko so se Nemci po končani borbi postrojili pod bližnjim orehom, so domačini lahko ugotovili, da jih je bilo najmanj 300. S ponosom govorijo ljudje o Milanovi in Jančetovi smrti. Nemci so ju pokopali z vsemi vojaškimi častmi. Na grobu ju je njihov komandant dajal za zgled nemškimi vojakom. Kot je kasneje na Dobencu pripovedovala Majcnova natakarka, je prišla iz Gradca posebna komisija in Milanu obducirala možgane, češ da je bil ta človek nekaj nadnaravnega.

Za narodnega heroja so ga proglasili 1951. leta. Tretji je padel najmlajši sin Peter, ki je bil s 17 leti že komandir, v roških gozdovih.

Ko je bil ubit tudi oče Ivan, je Majcnova mati neustrašeno in javno vpila na morilce: »Imam še pet sinov, ki bodo maščevali Ivanovo smrt!« Na vrata svoje hiše je napisala, da za morilce v njihovo hišo ni vstopa. Kot delegatka se je udeležila prvega kongresa Antifašistične fronte žena 16. in 17. oktobra v Dobrniču. Ona je ena izmed mnogih, ki so dokazale, da je imel prav angleški major Jones, ko je na kongresu dejal: »Narod, ki ima takšne žene, mora živeti!«

Njen sin Niko, ki je samo malo prekasno pridrjal na konju, da bi v Dobrniču srečal mater, je ni nikoli več videl. 29. 10. 1943, točno dve leti po Milanovi smrti, so ubili tudi njo, za katero je celo italijanski vojak ob neki priložnosti dejal: »Uboga mati...«

Sin Niko je izdihnil kot komisar devete brigade na Snežniku, Jože pa je padel v Beogradu.

Tako so padli Majcnovi, da mi živimo.

M. L.

Vilma Bukovčeva in Rajko Koritnik v Sevnici

V počastitev občinskega praznika bo v petek, 11. novembra, ob 19.30 v domu TVD Partizana v Sevnici koncert opernih arij. Pela bosta člana ljubljanske Opere sopranistka Vilma Bukovčeva in tenorist Rajko Koritnik. Med njunimi nastopi bodo Tatjana Remškarjeva, Stefanija Polik in Janez Mejač izvedli več baletnih točk.

Predprodaja vstopnic je v trgovini Borovo.

Vladimir Štoviček razstavlja v Sevnici

Vladimir Štoviček: JUTRO

V počastitev občinskega praznika so v nedeljo, 6. novembra, v Sevnici odprli razstavo akademskega slikarja Vladimira Štovička.

Umetnik je bil rojen pred sedemdesetimi leti v Boštanj pri Sevnici. Studiral je na akademiji za likovno umetnost v Pragi, kjer se je solal pri svetovno znanem prof. Španielu. Za svoje ustvarjalno delo je prejel vrsto nagrad in priznanj v tujini in doma. Pred sedmimi leti je tem priznanjem pridružil še Trdinovo nagrado, letos ga je predsednik republike tov. Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki, krška občinska skupščina pa mu je kot prvemu občanu podelila častno priznanje z medaljo J. Vajkarda Valvasorja. Dela, ki so razstavljena v Sevnici, so

prišla z razstav v Celju in predstavljajo najboljše njegove pregled njegovih stvaritev.

Razstava je v veliki dvorani gasilskega doma v Sevnici in bo odprta do 20. novembra vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

Sevniška »Jutranjka« žanje uspehe

Konfekcija »Jutranjka«, ki že leto dni dela v prenovljenih prostorih na Radni, se dobro razvija. V kolektivu je zaposlenih 255 delavk in uslužbencev ter 25 vajenk. Bodočnost te sevniške delovne organizacije je zagotovljena, saj pošilja 40 odstotkov izdelane otroške konfekcije v Zahodno Nemčijo. Dokaz več so tudi podatki, ki kažejo, da je imela lani tovarna 786 milijonov S din prometa, letos pa so že presegli milijardo S din. V nekdanjih prostorih kmetijske šole na Radni ima konfekcija šolske prostore za priučitev novih vajenk. Ko bodo izpraznjeni dosedanja stanovanjski prostori v tej zgradbi, bodo šolski center lahko še povečali.

Tovarna ne bi imela večjih težav, če bi kazalo razširiti delovne prostore. Okoli zgradbe je še dovolj prostora, tako da bodo nove obrate lahko kar prizidali.

S. Sk.

Nova trgovina na Bregu

27. oktobra je Trgovsko podjetje iz Sevnice odprlo trgovino v novem gasilskem domu na Bregu. Lokal je sicer manjši od tistega v Loki, stoji pa na lepem prometnem kraju blizu železnice. Prebivalcem Brega in okolice se je s tem uresničila njihova želja za letošnji občinski praznik.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA SEVNICA

čestita za občinski praznik Sevnici vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem in se jim še naprej priporoča!

Oglejte si naše bogate zaloge in pestro izbiro najrazličnejšega blaga!

Zakaj ne vsi za 8,5?

Bo to res naša zadnja akcija za zbiranje novih naročnikov in prijateljev našega pokrajinskega glasila Socialistične zveze? Na seji uredniškega odbora našega tednika so se novinarji in člani uprave lista pretekli ponedeljek muzali, ko sem omenil, da gremo »tokrat verjetno v zadnjo akcijo za razširitev lista, saj imamo zdaj že skoraj 24.800 izvodov redne tedenske naklade«

nimivost in morda tudi posebnost v našem jugoslovanskem lokalnem tisku (lokalnem seveda v pozitivnem smislu besede!). Pa vendar vsi vemo: Pokrajinsko povprečje razširjenosti našega časnika je zdaj 8,5 prebivalca na 1 izvod DOLENJSKEGA LISTA, toda pri tem 5 občin pod tem povprečjem, 4 pa so nad njim! Prav dobro vemo, kje (in zakaj!) je domače glasilo

mo. Doslej je mnogo akcij izzvenelo kot »prošnja osamelega ptica«; čeprav smo dosegali lepe uspehe, smo bili pri tem delu le vse preveč sami, prepuščeni samo naši iznajdljivosti in »prijemom« na terenu. Prav vodstva organizacij pa lahko tu ogromno pomagajo! Primer ObO SZDL Trebnje nam danes to že potrjuje; tudi v Kočevju so te dni razpravljali, da bodo krajevne organizacije SZDL krepko podprle prizadevanja za razširitev Dolenjskega lista. Povsod bodo v prihodnjih dneh in tednih sestanki krajevnih organizacij SZDL, njihovih podružnic, pa tudi zbori občanov so napovedani. Tu spregovorimo besedo tudi o »množičnem aktivizmu«, našem pokrajinskem Dolenjskem listu, ki ga že

TREBNJE: transistorski sprejemnik najboljšemu!

V trebanjski občini se je lani in letos Dolenjski list krepko razširil, saj pride že na vsakih 7,8 prebivalcev po en izvod domačega glasnika SZDL. Da pa bi naš list še bolj razširili, je sklenil občinski odbor SZDL, da bo v času od 10. novembra do 30. decembra 1966 razpisal za vse pismonoše v občini

POSEBNO NAGRADNO TEKMOVANJE:

pismonoša, ki bo v poldrugem mesecu pridobil največ novih naročnikov za DOLENJSKI LIST, bo prejel zadnjega decembra

NOV TRANSISTORSKI SPREJEMNIK

Vsak pismonoša naj bi pridobil za domači tednik vsaj 20 novih naročnikov, za vsakega novega naročnika pa bo seveda dobil tudi običajno nagrado Dolenjskega lista.

Pohvaliti je treba zgled in spodbudo trebanjskega občinskega odbora SZDL, ki se dobro zaveda, kako dragocen sodelavec je lahko močno razširjen dobro urejevan lokalni tednik in v njem pestra stalna komunska priloga!

in da pač zdaj skušamo prodobiti v krog naših rednih bralcev in naročnikov tiste, ki so prejšnja leta iz tega ali onega vzroka odpadli.

»Nikdar ne bomo prenehali z akcijami, list mora med ljudi, moramo ga pokazati tudi tistim, ki ga še niso videli ali pa ga doslej odklanjajo morda zato, ker jim le še premalo nudi!« se je razburil eden izmed novinarjev — in moral sem mu pritrditi.

Prijela nas je običajna »jesensko-zimska mrzlica«, čas ko skušamo še posebej propagirati širjenje našega domačega pokrajinskega tednika. Vem, to je ena izmed nalog, ki jih imamo kot časnikarji pri splošnem širjenju socialističnega tiska. Nam je pri njej prijetno; visoko izhodišče — skoraj že 25.000 redne naklade, od tega pa kar 96 odstotkov stalnih naročnikov in komaj 4 odstotke kolportaze — vse to je svojevrstna za-

SZDL še preslabo razširjeno. Zato gremo v novo akcijo, da bi skupaj z odbori in organizacijami SZDL ter aktivisti vseh naših družbenopolitičnih organizacij prinesli pisano besedo predvsem tja, kjer je najbolj potrebna in najprostnejša. Brez pomoči naših dobrih, zvestih prijateljev pismonoš in drugih tudi tokrat ne bo šlo, več kot doslej pa si obetamo tudi od odborov Socialistične zveze in od vseh drugih družbenopolitičnih činiteljev v občinah, katerim širjenje tiska, zlasti še domačega, ne bi smela biti deveta briga.

Ali lahko Dolenjski list krepko razširimo čez »magičnih« 25.000 izvodov? Lahko! Če pogled na tabelo o sedanjem stanju o tem hitro prepriča — nje redno zboljšanje pa nikakor ni le vprašanje novinarjev in uprave našega domačega tednika!

Mislím, da se razume-

zdaj bere nekaj nad 100.000 ljudi.

Da bi ga redno bral vsak naš občan, to pa je iskrena in velika želja nas, ki delamo v uredništvu in upravi lista. V pomembnem času živimo in sredi usodnih prelomnic smo; sodobne oblike političnega dela terjajo krepak premik tudi glede boljše izkoriščanja sredstev obveščanja. Tu je priložnost, da se ves politični aktiv čvrsteje vključi v neposreden stik z ljudmi in pomaga graditi resnično javno tribuno naših občin.

T. GOŠNIK

KJE VEČ, KJE MANJ?

Sredi oktobra letos je bil DOLENJSKI LIST v občinah našega področja razširjen takole (najprej navajamo občino nato podatke, na koliko prebivalcev odpade 1 izvod domačega časnika):

NOVO MESTO: na 6,1 pr.
TREBNJE: na 7,8 preb.
METLIKA: na 7,9 preb.
CRNOMELJ: na 8 preb.
KRŠKO: na 8,4 preb.
BREŽICE: na 10,1 preb.
SEVNICA: na 10,2 preb.
KOČEVJE: na 14,4 preb.
RIBNICA: na 14,9 preb.

Povprečje v pokrajini pa znaša: 1 izvod DOLENJSKEGA LISTA na 8,5 prebivalca, pri čemer računamo seveda z vsemi prebivalci — od dojenčka do starčka.

Iščemo fotografijo tedna

Prvi uspeh je že tu: do ponedeljka, 7. novembra, do 12. ure smo prejeli od 9 avtorjev 16 fotografij na naš razpis za »Fotografijo tedna«. Kar težko se je bilo odločiti, katera najbolj ustreza našim željam in razpisu. Sklenili smo, naj si prvo nagrado razdelita Branko Lukič iz novomeškega fotokluba in Polde Miklič iz Sentejaneja. Njuna posnetka sta najbolj aktualna in zanimiva, zato bosta poleg honorarja za objavo prejela še nagradi po 5000 starih dinarjev. Tretjo nagrado, zavitek fotografskega papirja 13x18 cm, bomo poslali Viliju Videnču v Krško za posnetek »Premaganca«, četrto nagrado, prav tako zavitek papirja, pa Slavku Doklu v Novem mestu za posnetek »Svet brez sovraštva«. Tovariša P. Grahek iz Novega mesta in Božo Sotler iz Krškega sta tudi poslala dva uspešna posnetka, ki ju bomo v kratkem objavili, posnetki Jožeta Zagorca, Janka Poteka in Jožeta Novšaka pa na žalost tehnično ne ustrezajo.

V torek so prišle v uredništvo že tudi prve fotografije za prihodnji teden. Snemalcem polagamo na srce: prednost bodo imele fotografije, na katerih so dogodi iz bližnje preteklosti ali pa vsaj originalni motivi (tokrat smo na primer prejeli kar 3 posnetke suhega drevesa v kostanjeviški galeriji Forma viva!) — tako bo naš razpis res dosegej namen: zbrati zanimive in enkratne posnetke. Do ponedeljka je še tri dni časa; kaj vse se lahko zgodi v teh treh dnevih!

Fotografije morajo biti narejene vsaj na formatu 13x18 cm, lahko pa so tudi večje. S fotografijo je treba poslati podatke kdaj in kje je bila posneta, kdo ali kaj je na sliki in podatke o filmu, osvetlitvenem času in zaslonki. Nagrada za »Fotografijo tedna« je 10.000 Sdin, druga in tretja nagrada pa sta dva zavitka fotografskega papirja 13x18 cm.

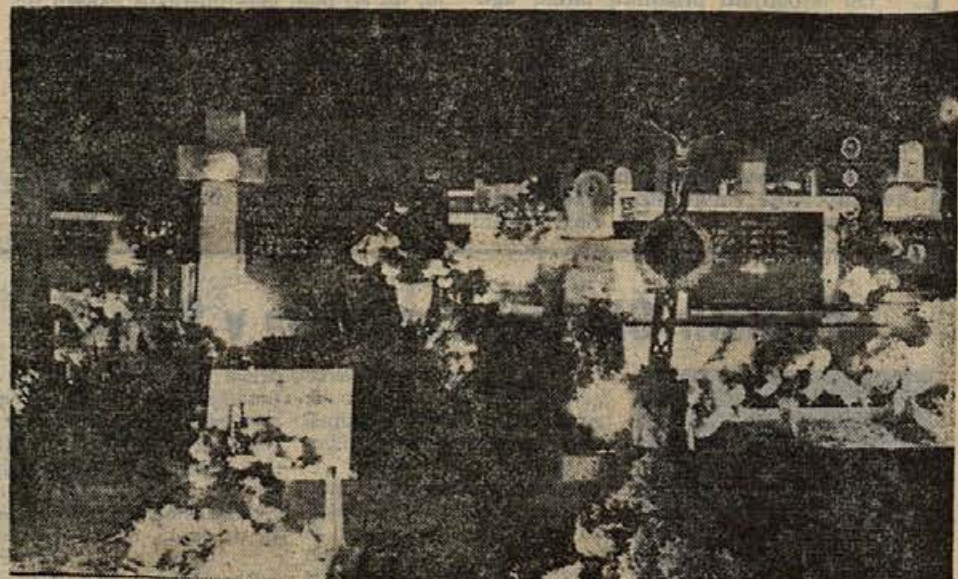
Ne puščajte fotoaparata doma, ne zamujajte lepote in zanimivosti življenja — fotografirajte vsaj za nagrado tedna — čaka vas spet

NAGRADA 10.000 S DINARJEV!

Naslednji rok za pošiljanje fotografij: v naše uredništvo morajo priti v ponedeljek, 14. novembra, do popoldne. Srečno!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA.

Iščemo fotografijo tedna

Tole je posnetek Poldeta Mikliča »1. november«, ki smo mu namenili 5.000 Sdin (EFKE 20, 6 minut, zaslonka 1,8)

40 brežiških žena v obratu »Jutranjke«

Ustanovitev obrata je dobrodošla zlasti ženskam, saj je zanje na voljo le malo delovnih mest — število zaposlenih v konfekcijski šivalnici se bo še povečalo

S prizadevanjem občinske skupščine Brežice in razumevanja dijaškega doma v Brežicah vajočo pomočjo sevnške JU nastala konfekcijska šivalnica.

ca, v kateri je našlo delo 40 žensk. Obrat so slovesno odprli za praznik brežiške občine. Kolektivu sta zaželela veliko uspehov predsednik obč. skupščine Brežice Milan Sepetavec in direktor JUTRANJKE Karel Vehovar.

Do konca tega leta se bo število zaposlenih povečalo na 80, naslednje leto pa še za 20. Delo poteka že zdaj v dveh izmenah. Sedanji prostori bodo zadostovali približno za dve leti, potem pa bodo morali sezidati kaj novega.

Konfekcija JUTRANJKA izdeluje le dekliška oblačila. S 300 zaposlenimi ustvari na leto 13.000.000 Ndin bruto produkta. V brežiškem obratu bodo verjetno pozneje šivali desko konfekcije, po kateri je v trgovinah vedno večje povpraševanje.

Komisija za delovna razmerja pri podjetju

»KOVINARSKA«

tovarna industrijske opreme in konstrukcij — KRŠKO

razglaš

prosto delovno mesto za

3 visokokvalificirane ali kvalificirane kovinostrugarje

Pogoji: odslužen vojaški rok, poskusno delo 2 meseca, delo v dveh izmenah.

Zaželeno je praksa. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanj podjetje nima.

Ponudbe vložite pri kadrovski službi podjetja.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta.

V CELJU

sprejema predplačila ZA NOVI TIP

AVTOMOBILA ŠKODA - 1000 MB

Daje potrošniški kredit na 30 mesecev.
Cena avtomobila je 20.700 N-din z dobavnim rokom v NOVEMBRU.

Vse informacije dobite v prodajalni avtomobilov ali po telefonu na številko 24-74.

Priporoča se

»AVTO CELJE« v Celju

Ne le kruh, tudi kultura je potrebna ljudem!

Za kulturo je bilo doslej malo denarja, kaže pa, da ga bo v bodoče več — Kultura se ne more sama vzdrževati, zato naj ji pomagajo delovne organizacije — Gostovanja bodo spodbujala domači amaterizem

2. novembra je bil v Kočevju plenum občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, ki so se ga kot gostje udeležili tudi predstavniki vseh pomembnejših organizacij in organov v občini.

Na plenumu je vzbudilo posebno pozornost poročilo člana odbora in predsednika sveta za kulturo profesorja Miloša Humeka (poročilo bomo v celoti objavili tudi v našem časopisu). Poročilo je obravnavalo zelo kritično sedanji položaj kulture v republiki in občini ter prikazalo kulturne potrebe v občini in možnosti za njihovo uresničitev.

Razprava se je najdalj držala na financiranju kulture, ki je bila doslej odvisna le od skromnih dotacij iz občinskega proračuna. Vse pa kaže, da bo v kratkem zagotovljen sklad za financiranje kulture. Glavni dohodki tega sklada bodo razen sedanjih dotacij iz občinskega proračuna še prispevki delovnih organizacij.

Pričakovati je, da se bo v novem skladu nabralo za potrebe kulture precej več denarja, kot se je doslej. Seveda pa je treba predvsem člane proizvajalnih delovnih organizacij prepričati, da je

kultura, ki se sama ne more vzdrževati, občanom potrebna, saj je ljudem razen telesne potrebne tudi duševna hrana. Pri tem naj kulturnikom pomagajo vse družbene in politične organizacije, posebno pa aktiv kulturno-prosvetnih delavcev. Nedvomno bodo delovne organizacije pripravljene denarno pomagati kulturni dejavnosti, če bodo vedele, za kaj dajejo denar. Zato je potrebno najprej izdelati program kulturnega dela za določeno sezono, z njim seznaniti delovne organizacije in se šele potem pogovarjati o njihovem prispevku za financiranje kulture.

Nadalje so razpravljali o tem, če je treba v bodoče bolj podpirati domačo (amatersko) kulturno dejavnost ali gostovanja (poklicnih) kulturno-umetniških skupin. Ugotovili so, da je treba podpirati oboje, pri tem pa upoštevati želje občanov, saj je njihov čut za lepo že kar zadovoljivo razvit. Prav zato je potrebno tudi ločiti zdrav amaterizem od škodljivega diletantstva.

Poudarjeno je bilo tudi, da se ni treba bati raznih gostovanj tujih kulturno-umetniških skupin, saj namen teh gostovanj ni, da bi zatrli do-

mače kulturne skupine. »Uvožene« bodo namreč le tiste panoge kulture, ki doma niso dovolj razvite. Gledalci oziroma poslušalci bodo na teh predstavah ostrili svoj kulturni čut, nekateri se bodo celo navdušili za posamezne zvrsti, kar jih bo spodbudilo, da bodo tudi doma ustanovili kako kulturno-umetniško skupino, ki se bo začela ukvarjati z novo kulturno zvrstjo. Taka gostovanja ne bodo zavirala domačega amaterizma, ampak ga celo pospeševala.

Kino predstave imajo na leto okoli 300.000 obiskovalcev. Tako je kino ena najpomembnejših kulturnih panog v občini in hkrati skoraj edina na vasi. Prav zato naj bi

kino dvorane postale res kulturni hram, zato bi morali posvetiti več pozornosti vsebini in kvaliteti filmov.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki s podeželja. Za zaključek nekaj njihovih mnenj in predlogov. Podpredsednik: »Učitelji naj bi se že v šoli usposobili za režiserje, pevovodje in podobno, ker bo podeželje le tako imelo ljudi, ki bodo sposobni voditi vsaj eno kulturno pano go.« Predgrad: »Se pred nekaj leti je bila tu precej delavna dramska sekcija, ki pa ne dela več, ker se podira oder v dvorani.« Dolga vas: »Delamo in tudi gostujemo. Zal nam nekdo trga plakate, s katerimi vabimo na prireditve.« Vas-Fara: »Kulturno delo sloni na šoli. Zal starši ne prihajajo na predstave, to pa jemlje njihovim otrokom voljo za kulturno delo.«

Predstavniki Strug, Stare cerkve in Kočevske Reke ni bilo na plenumu.

PISMA UREDNIŠTVU

Zakaj pa Mirna ne?

Tovariš urednik!

Povsod po Dolenjskem so bile za dan mrtvih svečane proslave. Počastili smo njihove spomin in se oddolžili najdražjim. Posebno so bile te proslave namenjene padlim borcem NOV.

Zgrinjajo se novembrski spomini. Padajti so, umirali so v tujini in doma, trpeti. Za življenja so dali svoja življenja. Pred nami se zvrsti 106 imen padlih borcev, pokopanih na Rojah pri Mirni. Ni še dolgo tega, kar so jim postavili spomenik. Zalostno, toda resnično je, da te dni ni bilo proslave na Rojah. Šolarji so postavili vazo in prižgali sveče, tudi drugi so se spomnili padlih. Ko sem tudi jaz prižgala svečo, sem bila presenečena, ko so se otroci podili okoli spomenika kot na otroškem igrišču. Mar so tisti, ki so žrtvovali življenja za lepšo bodočnost nas vseh, to zaslužili?

MARA JAKIĆ
Mirna 100

Zakaj avtobus ni ustavil v Stari cerkvi?

Tovariš urednik!

1. novembra sem na avtobusnem postajališču v Stari cerkvi čakal na avtobus, ki bi moral pripeljati ob 19.55. Po dolgem čakanju je le pripeljal z dvajsetminutno zamudo avtobus LJ 14.58. Razumem, da je imel avtobus zamudo, ker je bilo na vseh postajah veliko potnikov, ne razumljivo pa se mi zdi, da avtobus v Stari cerkvi sploh ni ustavil. Potnike, ki so izstopili, je odložil šele pol kilometra dlje, mi pa smo morali še debelo uro čakati na drug avtobus. Povem naj še, da se to ni zgodilo prvič.

ANTON COLNAR
Kočevje,
Trg svobode 5

Smo svoje najdražje že pozabili?

Tovariš urednik!

Krajevna organizacija združenj borcev NOV iz Dobove je tudi letos priredila žalno svečanost v spomin padlih borcev in žrtev fašističnega terorja. Povabili smo vse članstvo organizacije, šolo ter godbo na pihala iz Loč. Z žalostjo moramo ugotoviti, da je udeležba pri žalni slovesnosti vsako leto manjša. Malo je bilo članov organizacije, še manj pa svojcev padlih. Mar so res tako hitro pozabili svoje najdražje? Čudno se nam zdi, da se ko memoracije ni udeležila šola, saj smo prosili, da bi prišlo kar največ šolske mladine in da bi prispeval tudi recitacijo ali dve. Celotno Dobovčanov je bilo tako malo, da jih ni vredno omeniti.

Pohvaliti pa moramo godbo na pihala iz Loč, ki se je vedno — in tudi letos — odzvala našemu povabilu. Še posebno zahvalo zasluži njen vodja Lojze Bogovič, ki kljub starosti vodi godbenike in se vedno udeležuje tudi naših proslav.

Združenje borcev NOV
krajevna organizacija
Dobova

Grozdna jagoda v kavi

Tovariš urednik!

Pred nekaj dnevi me je pot zanesla v spodnjo delikateso v Novem mestu z namenikom, da bi si kupila kekse. Na moje vprašanje, koliko stane zavitek, mi je prodajalka povedala visoko številko, zato sem jo vprašala, od kdaj so toliko dražji. Obrnila se je k drugi prodajalki in jo

vprašala: »Koliko pa stanejo ti kekci?« Slednja je odgovorila: »Ne vem, vprašaj onol.« Ko so tako nekaj časa druga drugo spraševale in ni nobena vedela za ceno, me je minilo potrpljenje in sem jim dejala: »Hvala lepa, na svidenje.«

Ta nevednost pa me ni toliko prizadela, kot me je prizadel naslednji dogodek: nekaj dni kasneje, 11. oktobra sem hotela v isti delikatesi popiti skodelico kave. S prijateljico sva se usedli za umazano mizo, ker čiste pač ni bilo. Umazani so bili tudi stoli in pod, stene pa vse popisane. K vsemu temu pa so bile v okras še umazane in obtočene skodelice in strašno umazana dekletova halja.

Ko sem obrisala rob skodelice in pila kavo, sem začutila v ustih neko sluzasto stvar. Tisti hip sem mislila, da imam v ustih polža, nato pa sem ugotovila, da je le zmečkana grozdna jagoda. Obe sva zapustili lokal, sama pa od tistega dne nisem več prestopila njegovega praga.

Sprašujem se, če ljudje slepi hodijo okrog, da ne vidi umazanije v središču mesta. To vprašanje pa je skoraj odveč, če pomislim, da je v tem lokalu »gnezdo« dolgasih mladoletnikov, ki v njem lahko brez skrbi plešejo po zidu, kadijo in pijejo. Sprašujem se le, kje je sanitarna inšpekcija, da v središču mesta ne vidi vsega tega.

JOŽICA GRANDOVEC
NOVO MESTO

Pismo iz Šentjanža

Proslava ob 25. obletnici smrti narodnih herojev Milana Majcna in Jančeta Mevčlja ter četrtoletnici izseljevanja našega prebivalstva, ki je bila 16. oktobra, je relespo uspelo. Velik delež pri tem je imela tudi godba na pihala novomeške garnizije, ki se je rada odzvala našemu povabilu. Zahvaljujemo se tudi KPĐ Dob pri Mirni za sodelovanje pri proslavi, pa tudi RTV Ljubljana, ki je proslavo snemala, pravzaprav Franciju Kolarju za govor in vašemu uredništvu za pozornost, ki ste jo v vašem listu izkazali naši proslavi. Skratke — zahvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli do uspešno izvedene proslave.

INICIATIVNI ODBOR
PROSLAVE

Pozdravi iz Prekmurja

Ko sem se pred kratkim mudil v Prekmurju, sem obiskal dolgoletnega naročnika našega tednika Antona Susina, ki je že 10 let priklenjen na bojniško posteljo. Pred tremi leti se je preselil v Pragersko iz Račne pri Loki, vendar se ni odpovedal branju Dolenjskega lista. Pravi, da vsak teden komaj čaka četrtka, ko v našem listu najde mnogo novic iz Posavja, posebej pa ga zanimajo vesti iz severiške občine in iz Loke. Bralcem, naročnikom in uredništvu pa pošilja iskrene pozdrave in tople želje, da bi bil Dolenjski list še naprej tak ali boljši.

STANKO SKOCIR

Tujci so filmali ribolov na Krki

Temno zelena Krka, ki se leno vlje med dolenjskimi griči s svojim ribjim bogastvom privablja vse več ribičev iz raznih evropskih držav. Nedavno so tujci filmali ribolov pri vasi Krki, v Žužemberku, v Soteski in na Otočcu. Ta dan so potegnili iz Krke več prav lepih sulcev. Ribe so filmali tudi v topliskem bazenu, ki so ga za to priložnost delno napolnili z vodo in vanj spustili ribe.

D. G.

Pomanjkljivost zakona o volitvah odbornikov

Prihodnjo spomlad bodo znova volitve odbornikov in poslancev. Volilne komisije se že lotevajo zahtevnega dela, da bodo volitve čim bolj demokratične in da bodo predstavniki telesa hkrati kar najbolj smotno sestavljene. Pri tem pa delo ovira celo sam zakon o volitvah odbornikov, ki je, kljub temu, da je že doživel popravke in dopolnitve, še vedno pomanjkljiv.

Njegova hiba je v tem, da ob spreminjanju volilnih enot ne predvideva, kako postopati z odbornikom, ki mu mandat še ni potekel. Obenem s spreminjanjem strukture prebivalstva bi se moral spreminjati tudi poklicni sestav v občinskih skupščinah. Da je to nevedno, ugotavljajo predvsem v kmetijskih občinah, kjer imajo v zborih delovnih skupnosti kmetovalci pretežno večino, medtem ko imajo nekatere mlajše skupine delovnih ljudi v njih malo ali nič zastop-

nikov. V takih skupščinah je težko tehtno razpravljati o industriji, obrti ali o družbenih službah.

Zakon o volitvah daje pravico občinam, da določijo volilne enote, ne pove pa, kako odpoklicati odbornika, če je bila njegova volilna enota ukinjena. 13. člen zakona pravi, da ga lahko odpokličejo volitve, če ugotovijo, da ne opravičuje njihovega zaupanja, vendar po isti poti, kot je bil izvoljen. Odpokliče pa ga lahko tudi skupščina, če se odbornik 6 mesecev ni udeleževal sej.

Ti dve poti pa malokje prideta v poštev. Zakon bi moral upoštevati spremembe prebivalstva, saj ohranja v skupščinah stare poklicne skupine, medtem ko nove ne dobijo ustreznih mest. V občinah upravičeno pričakujejo ustrezno razlago republiške volilne komisije, če ne celo dopolnitve volilnega zakona.

M. LEGAN

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Predzadnja dva tedna so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jože Dular in Milja Jane, člana kolektiva Novoles, Struža; Ivan Stepec, Edvard Kukman, Jožica Ribič in Ljubica Henigman, člani kolektiva Pionir, Novo mesto; Bojan Florjančič in Jožica Hraš, člana kolektiva Krka, Novo mesto; Franc Hrovatič, član kolektiva OMP Instalater, Novo mesto; Milena Medle, Vida Florjančič, Marija Tomažin in Draga Rozemberger, člani kolektiva KZ Krka, Novo mesto; Jože Ajdič, član kolektiva KZ Krka, EE Sentjerne; Radenka Donato, Ruža Vranešič in Draga Kavšek, dijakinje ekonomske srednje šole Novo mesto; Janez Fink in Stane Nahtigal, člani kolektiva Iskra, Novo mesto; Darinka Lutar, članica kolektiva Zdravilišče Dolenjske Toplice; Pepca Sašek, članica kolektiva splošne bolnice Novo mesto.

Marija Sivak, Jože Hočevar, Janez Gornik, Ana Grmovšek, Amalija Robek, Alojz Bevc, Mirko Zupančič, Joža Mejač, Anton Sajevic, Anka Matko, Drago Brezovar, Ana Rifelj, Mihaela Suštaršič, Jože Progar, Slobodan Rendjić, Ivan Gorjanc, Anton Luštek, Marinka Smale, Tončka Garvoda, Emil Tirič, Martina Kolegar, Marija Klobučar in Milka Jakša, člani kolektiva Krke, tovarne zdravil, Novo mesto;

KOT VESOLJSKA RAKETA JE SVIGNILO KOPJE...
Marjan Spilar, kopje 72,31 m — na nedeljskem zaključnem atletskem mitingu v Novem mestu (F.: M. Moškon)

Ilustracija: Bogdan Borčić

Janez Trdina

VELIKANI

Podgorec je šel polhe lovit. Prenosišča si je poiskal vrhu Gorjancev. Vzel je iz torbe večerjo in ko je odvečerjal, se je ulegel in zaspal. Ni dolgo spal, ko ga prebude debeli glasovi neznanih mož. Čudni glasovi so bobneli, kakor če trkaš na prazen sod. Može so bili štirje enake velikosti, kakor najvišje smreke. Svetil je mesec in tako se je moglo vse videti, kakovi so in kaj delajo.

Velikani sedijo na travo in vele: Kamenčkamo se, da se zabavajo. Pobrali so mlinske kamne in se z njimi kamenčkali. Naveličavši se igre vele: Napolnimo si pipe in kadimo. Iz žepov privlečejo pipe, velike za zelino kad, in jih napolnijo s tobakom. Zda se pa domislijo, da nimajo ognja. Eden pravi: Staknimo si ga z neba! Velikani skočijo na noge in začno metati proti nebu mlinske kamne. Vsak si skladi zvezdo. Z zvezdami si prižgo tobak in zdajci zapihajo z dimom vse Gorjance, kakor da bi jih bil pokrtil črn oblak. Ko pokade, pravi eden: Čas je, da si pripravimo večerjo! Velikani se dvignejo in skočijo v globok prepad. Iz prepada privale štiri sode vina. Vsak sod je jemal deset veder, še rajši kak bokal več. Iz prepada si priženo tudi svojo večerjo, čredo srditih volkov. Volkov je bilo osemindvajset, na vsakega sedem. Velikani naredijo velik ogenj, volkove nataknejo na velike ražnje in jih peko. Obenem so pa tulili nekako pesem, kakor da se grom razlega, in poskakovali

okrog ognja, da se je kar zemlja tresla.

Podgorec, ki je te strahote gledal in poslušal, je priporočal svojo dušo Bogu in vsem svetnikom v neskončnem strahu, da ga pošasti ne bi zavohale in dejale na raženj morda tudi njega. Stisnil se je v klopčič kakor jež in se drznil komaj dihati. Poleg njega je stala čutara vina, ki jo je prinesel s seboj. Podgorec se domisli, da daje vino srčnost se babi, in začne vleči. Ker je bil srčnosti tako krvavo potreben, ni čudo, da je pil dolgo in veliko. Brž se je preveril, da je v takih zadregah vino res najboljši tolažnik in pomočnik. Bokal ga je bil zvrnil že za večerjo. Ali taka malenkost Podgorca ne ožunači, zato se je velikanov tako bal in tresel. Zda je pa vrget v globočino svojega želodca dva bokala naenkrat in ta obilni požirek mu je srce tako privzdignil in razvnel, da bi se šel metat s samim peklenskim rogatcem, kaj ne s takimi nerodnimi rogovilami, kakor so bili ti velikani! Zdeli se mu niso nič več tako grozoviti kakor od konca, jel se je skoraj sramovati, da se jih je bil ustrašil. Predrzo se jim je gro-

zil za grmom s pestjo in jim kazal osle in pomaljal fige.

Ko so pa volkove spekli in se usedli k večerji, zagodrnjal je skoraj na glas: se pač vidi, da ste zarobljeni hribovci, ki me še na volčjo pečenko ne povabite. Velikani so raztrgali in pohrustali volkove, kakor kak lakomnik svoje cipe, in težke založke so zamakali z ogromnimi curki vina. Ali njihovo vino je moralo biti precej cvickasto, kajti držali so se strašno kislo in čemerno. En njih veli: Bratec, treba bo udariti spet v kak hram in si napolniti posodo s sladko, človeško kapljico. Te naše čobodre sem tako sit, da sam ne vem, kaj bi dal tistemu, ki bi mi prinesel par dobrih požirkov starega šentjernejskega. Podgorec, to čuvši, plane kvišku, ponudi velikanu čutaro in veli:

En bokal ga je še notri. Nuj ga izpiti! Bog ti ga blagoslovi! Komaj je izustil božje ime, se je zaslislal udar, kakor da je kje blizu treščilo. Tisti hip je ugasnil ogenj, pri katerem so velikani sedeli in vse obližje je pokrtil najgostejši dim, da se dolgo časa ni moglo nič razločiti. Ko se je dim zopet razkadi in razšel, ni videl Podgorca nikjer več ne mlinskih kamnov ne žerjavice, ne raženjev in vinskih sodov, pa tudi velikanov ne. Noč in gora jih je dala, noč in gora jih je vzela.

K. Obran

Smrt v Hollywoodu

Smrt v Hollywoodu, najnovejši film ameriškega režiserja Tonyja Richarda, se dogaja skoraj izključno v mrtvašnicah, skladiščih krt, krematorijih in na pokopališču. Hlapčadi pogrebi korakajo ob zvokih orgel za žarami, v katerih so ostanki njihovih najljubših, ki so odšli v večna lovišča.

Najljubši: pes, mačke, papige. Večna lovišča: živalsko pokopališče.

Ko je britanski pisatelj Terry Southern videl ta film, je bil prepričan, da njegovi ustvarjalci pretiravajo. Da bi se sam prepričal o tem, je telefoniral poklicni upravitelj živalskega pokopališča v Hollywoodu in se pozanimal, kaj bi storil s svojo pravkar poginulo mačko. Pogovor je posnel na magnetofonski trak.

— Rad bi nekaj informacij o vaši pogrebni službi.

— Izvolite, za kaj gre?

— Poginul nam je piton, tri in pol metra dolg.

— Kdo je umrl?

— Kača.

— Kača?

— In vi bi jo torej dali upe-

peliti, kajne?

— Ne vem prav, ali bo to šlo.

— Veste, stvar je v tem, in smo kačo krmili s pujski in.

— S čim ste jo krmili, prosim?

— S pujski! Z majhnimi svinjami!

— Aha, s svinjami!

— Da, kača je danes pogotila pujska in zdaj se zdi, da je bil zalogaj malce prevelik zanj.

— Torej je mrtva?

— Kdo, svinja?

— Ne, ne, mislim... sta obe mrtvi?

— Da.

— Prav, torej naj bi kačo upelitali, kajne? To lahko storimo.

— Koliko stane, to?

— Trideset dolarjev.

— Povejte mi, prosim, ali je v tej ceni upoštevana cena žare ali...

— Ne, samo sežig. Zaro morate plačati posebej.

— Koliko?

— Hm, bronasta žara... Frenutek.

— Aha, nerjaveča bronasta žara stane sedem dolarjev petdeset.

— Kača je dolga tri metre trideset. Imate tudi tako dolge krste?

— Ne, ne, bomo pač poenostavili — zvilji jo bomo.

— Prav oziroma ne. Boste lahko vzel pogoltnjeno pujska ven?

— Saj je mrtva, kajne?

— Da, seveda.

— Tja, zakaj pa bi ga morali jemati ven? Kačo lahko rendar tudi tako zvitimo, kajne?

— On, razumem, vi torej mislite, da bi oba skupaj okopali?

— Prav to mislim.

— In koliko stane pogreb?

— Ta bi stal petinštirideset dolarjev.

— Petinštirideset dolarjev za truplo?

— Kako, prosim?

— Petinštirideset dolarjev tudi za svinjo?

— Ne-e-e, svinja ne stane nič, razen če želite poseben nagrobni kamen zanj.

— Ne, svinja ne potrebuje nagrobne kamna.

— No, torej petinštirideset dolarjev.

— Okay, prav lepa hvala za informacijo, moje ime je Didricksen.

— Didricksen?

— Da, Sunset Boulevard 7321.

— 7321... v redu. Zabeleženo. Prišli bomo, gospod Didricksen.

— Okay. Ampak, prosim, opravite vso zadevo zelo diskretno. Moja žena... zelo rada je imela žival. Dala ji je ime Big Dick.

— Bodite brez skrbi. Kači bomo izkazali dolžno spoštovanje.

— Jo boste lahko prevažali tudi iztegnjeno?

— Iztegnjeno? Po dolžini?

— Tja, kako ste rekli, koliko je dolga? Tri metre trideset?

— Da, natanko tri metre trideset.

— Hm, ni ravno kratka... brez pomočnika ne bo šlo...

— Aha.

— Ampak povejte mi, ali je ne bi mogli zviti in vtakniti v zaboj, takšne zabojne imamo vedno s seboj. Kje pa žival skaj čez?

— Na postelji... iztegnjena po dolgem.

— Oh.

— Da, in videti je malce zabavna, no ja, ne ravno zabavna ampak nekak čudna, veste? S pulsom v trebuhu.

— Da, da, gotovo popolnoma razumem.

— Veste kaj najbolje bo, če pridete naprej sami in si ogledate položaj.

— Prav imate, mister Didricksen, takoj bom prišel.

Elin Pelin

HRABROST

Takole v družbi, pri kozarcu vina, je pogovor nanesel na vprašanje osebne vrednosti, človeškega dostojanstva in na različne druga malenkostne čednosti, ki jih ima — blagor nam! — vsak izmed nas v večji ali manjši meri, na skrivaj, seveda. Čednost, pa če je še taka, bi izgubila svojo veljavo, če bi o njej spregovoril tisti človek, ki jo ima. Nekdo ti, na primer, posodi denar, čeprav ve, da mu ne boš mogel ali ne boš hotel vrniti. To bi bila — upam, da boste vsi priredili — neke vrste čednost. Koliko pa bi ta čednost veljala, če bi tisti človek začel o njej pripovedovati javno, vpriču prijateljev in znancev? S tem pade in se zruši vsa lepota in blagorodnost dobrega dela se sama od sebe poniža. Drugače je, če človek molči. V takem primeru bi bil molk lahko celo nepričakovano koristen, ker bi pritiskal na človekovo vest kot nekaka kontrola neoporečnosti. To pa te bo prej ali slej prisililo, da vrneš posojeno vsoto. Seveda je žalostno, da imajo — da se tako izrazim — čednosti isto kemično lastnost kakor napake, kajti ene in druge je treba kritizirati. Kaj hočemo, tako je.

Vidite, beseda dá besedo in v tisti vaši družini je nekdo sprožil vprašanje, kaj je hrabrost. To je ena izmed čednosti, ki je bila v starih časih posebno močno cenjena. Cela časovna obdobja so bila v znamenju te višje vrline. Doba viteštva, dvobojev, junaških pohodov in tako naprej. Na izostrene živce današnjega človeka, na primer, bi dvoboji kaj porazno vplivali. Da bi človek od blizu pogledal nasprotniku v oči in z nabito pištolo pral nekako omadeževano svojo čast! Kaj ne zveni to barbarski? Kaj ni bolj preprosto in bolj gotovo pričakati ga kjerkoli v temi in ga z eno kroglo spraviti na drugi svet? Počemu ceremonije, metanje rokavice, merjenje razdalje na korake? Te stvari so za živce sodobnega vladarja nad civilizacijo — človeka — neznosne.

Ce nimaš dovolj hrabrosti, ubiti ga iz zasede, ker ti je prirojena odvratnost do krvi, ga lahko ubiješ moralno, z obrekovanjem, intrigami, s tiskom. To so zakonita sredstva, katera lahko v celoti in brez nevarnosti porabiš in s tem daješ odduška svoji višji čednosti — hrabrosti.

V vinskem ozračju, ki naredi človeka odkritega, smo postali v razgovorih precej iskreni. In ko smo se pogovarjali o hrabrosti, je večina izmed nas odkrito priznala, da imamo to čednost v precej omejeni meri, nekateri pa, da je sploh nimamo.

Vsi smo govorili, se prepirali, smejali in šalili, kakor je pač navada med dobrimi prijatelji. Le Stanko Ivanov — »li Narodni, kakor mu pravimo, zato ker je bil že velikokrat izvoljen za narodnega poslanca — je molčal in dolgo nekaj premišljeval.

»Narodni, še ti kakšno reci,« mu je dejal eden izmed nas. »Kaj misliš ti o tej stvari?«

Narodni se je nasmehnil, si pogladil podrezane brke, se zasmejal in rekel:

»Hrabrost je relativna stvar. V vsakem živem bitju je nagon samoohranitve. Kaže se ali v podobi strahu ali v podobi hrabrosti, kakor pač nanese.«

»Kako to?«

»Takole. Jaz, na primer, nimam kaj prikrivati; po naravi sem boječ, od mladih nog sem tak. Za časa vojne sem bil na fronti... Tam vlada psihoza množice. Toda strah je strah. Prav nobene hrabrosti nisem pokazal v bojih. Varoval sem svoje drobno življenje...

Ko mi je prišlo na misel, da bi se skopal s fronte in prišel do kakršne koli službe v zaledju, sem v ta namen storil tako drzne korake, da sem sam sebe občudoval. Prišel je trenutek, ko sem se celo odločil, da bi se sam ranil. Kaj ni to junaštvo, če se človek sam ranil? — In tako sem hotel tudi napraviti, toda stvar je uspela tudi brez tega.

Druga stvar. Lovec sem. Ko sem bil še gimnazijec, mi je oče potisnil puško v roko. Divje merjase sem streljal. Volka sem srečal, enkrat je pa naneslo, da sva se srečala celo — medvedom. Prestrašil sem se, gospoda, in pozabil, da držim orožje v rokah. Žival je obstala, me povohala, zarežala, zatulila in pijunila vame. Prav je imela.

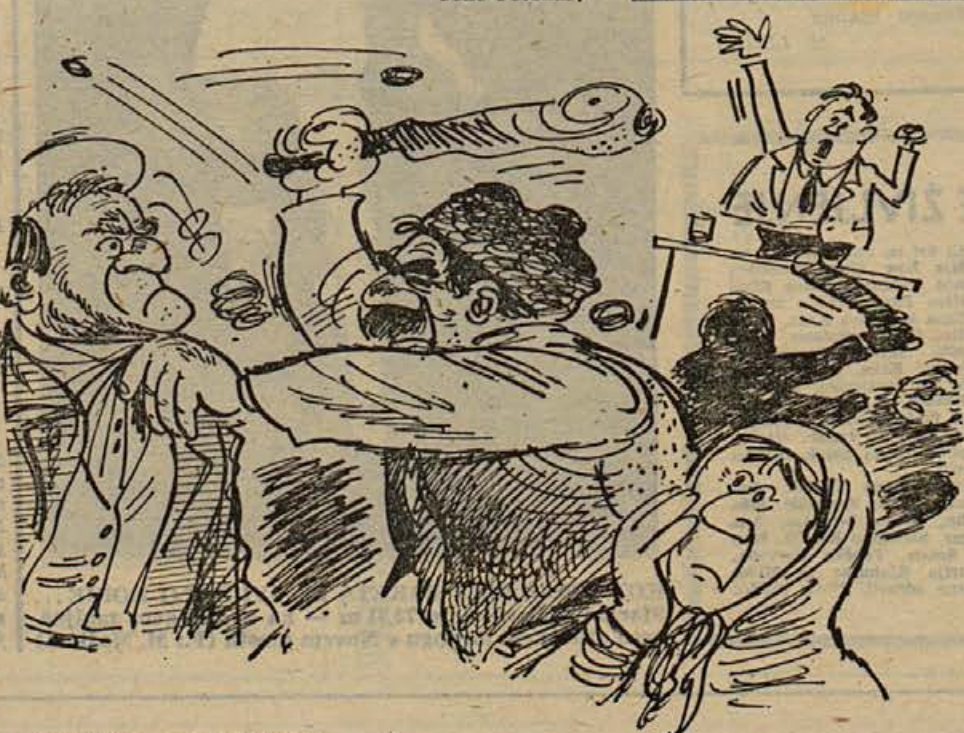
V nevarnih trenutkih me je bilo sploh vselej strah. Le zadnjih nekaj let sem se začel čutiti hrabrega in se ničesar ne bojim. Agitirat grem, na primer. Mnogo ljudi se zbere. Gledaš nasršene opozicionarje s krvavimi očmi, ki kakor zverine buljijo vate. Vsak ima nož za pasom. Iz žepa mu ruka drži pištolo. Toda oziram se tudi po svojih pristaših. Prav taki tiči. In tisti trenutek me prevzame nezasišena hrabrost. Usta odprem in govorim. Grozne stvari govorim. Nasprotnike zasipam z obrekovanji, naštevam jim greh za grehom. Nič mi ni sveto, ne človeško dostojanstvo, ne položaj, ne družinska čast. In bolj ko govorim, bolj sem ognjevit. Mnogiča srši, slišijo se glasovi: »Tako je...« Potem pa: »Doli!...« Gorjače zamahujejo, kamenje brenči, jaz pa gledam in poveljujem: »Le po njih!«

In verjemite mi, gospoda, da imam tisti trenutek občutek, da sem heroj. Videl sem kri, ki je tekla pred mojimi očmi, videl, ko so ubijali človeka, pa se nisem ustrašil. Zlasti tiste čase, ko sem bil na oblasti. Verjemite mi, prav nobenega strahu nisem čutil. Nasprotno, še sam sem dvignil palico in udaril.

Skratka, hotel sem vam reči:

»Hrabrost je nekaj relativnega.«

(Prevedel Tone Potokar)

Ilustracija: Marjan Bregar

Edo Turnher-Primož 70-letnik

Božidar Jakac: EDO TURNHER-PRIMOŽ

V nedeljo 13. novembra, bo Edo Turnher-Primož dopolnil sedemdeset let. Čeprav vem, da se bo ob teh vrsticah namrgodil, češ, kaj pa je tega treba, je le prav, da se ga Dolenjci ob tem njegovem jubileju spomnimo in mu iz srca želimo še vrsto zdravij in zadovoljnih let. Saj je prijatelj Primož z vsakim vzgibom svojega srca in svoje misli pravi Dolenjec, ki se je s svojim življenjem in delom krepko zapisal na liste naše dolenjske kronike.

Rojen v Loškem potoku očetu, ki je v naše kraje prišel iz Predarlškega, in materi, Kraševki iz okolice Planine oziroma Poštojne, je svoje zgodnje otroštvo preživel v Goričici vasi pri Ribnici, dijaška leta, ali bolje počitnice v teh letih, pa v znani kraški vasi Klani, kamor se je medtem njegova rodbina preselila. Prva svetovna vojna ga je potegnila iz šolskih klopi ljubljanskega učiteljskega k njegovega učiteljskega k njegovemu pristojnemu regimantu na Tirolsko in na tamkajšnje bojišče, po razpadu avstroogrske pa si je pridobil jugoslovansko državljanstvo ter leta 1919 nastopil svoje prvo učiteljsko mesto v Mokronogu. Leto kasneje se je preselil na šolo v Višnji gori in tam ostal vse do odhoda v partizane.

V Višnji gori se je začelo in skozi dve desetletji nadaljevalo tudi njegovo izvenšolsko ljudskoprosvetno delo. Vseskozi napredno usmerjen ni bil samo vsestransko delaven član Sokola, pri čemer so ga prijateljske vezi povežale s traktirnim višnjegorskim sodnikom Jožem Rusom, temveč si je pridobil širok krog enako mislečih prijateljev in znancev v bližnji in daljni okolici, s katerimi ga je takoj po osvobodilni okupaciji še tesneje povežalo skupno delo v organiziranju in širjenju Osvobodilne fronte in oboroženega upora v vsem širokem okolju, ki ga je kasneje zajemalo stiško-grosupeljsko okrožje.

Prav tu v Višnji gori se je oblikovala tudi druga plat njegovega lika. Po naravi občutljiv za vse lepo in dobro in po svojem intimnem nagnjenju zagledan predvsem v slikarstvo, se je že zgodaj seznanil in sprijatelžil z mojstrom Ferdinandom Veselom, ki je samotaril in ustvarjal na gradu Grumlofu med Sentvidom in Radohovo vasjo. Skupaj nista samo šuhirala ali nabirala gobe — dvojje izmed konjčkov nekočevskega zbora, član kam čudaškega mojstra — ampak tudi slikala, pri čemer je sicer dokaj odlični Ferdo Vesel svojem prijatelju zaupal tudi kako skrivnost svojega umetniškega ustvarjanja. In to priročno, z lastnim študijem in razmišljanjem poglobljeno ter z razpravljanji v prijateljski družbi z umetniki — med njimi z Božidarjem Jakcem — izostreno občutje za kulturne in umetnostne vrednote je Edo Turnher-

ja usposobilo, da se je poldrug desetletje tako s pridom uveljavil kot direktor slovenskega Zavoda za spomeniško varstvo. V osvobodilni vojni je Edo Turnher s sinom Tonetom že zgodaj spomladi 1942 odšel v partizane in se kot aktivist Primož — tako je bilo njegovo ilgalno ime — udeleževal predvsem kot terenski in politični delavec. Bil je na znani partijski konferenci na Cinku 1942 in na zboru aktivistov na Pugledu 1943 na Rogu, bil odposlanec plenuma in kasneje član izvršnega odbora OF itd. Po osvoboditvi je 1. 1959 postal direktor Zavoda za zaščito kulturnih in umetniških spomenikov ter prirodnih znamenitosti Slovenije. Vse do leta 1963 je s svojimi sodelavci v zavodu in na podeželju vestno opravil to odgovorno in izredno težko, čeprav dostikrat ne povsem dovolj razumevano in pravilno vrednoteno delo. In prav pri tem delu si je zaslužil posebno priznanje in zahvalo Dolenjske. Če je Zavod že 1. 1946 začel z

reševanjem tako dragocene kulturnozgodovinskega objekta, kot je kostanjeviški samostan s svojo gotško-katedralo, ter začel objavljati zgodovinsko pomembni grad Tolsti vrh, se je pravo načrtno delo za reševanje dolenjskih kulturnih in zgodovinskih objektov začelo šele z letom 1950. Tega leta se je začelo — ne trdim preveč! — prav po osebnih prizadevanjih direktorja Turnherja reševanje in zavarovanje najpomembnejšega spomenika osvobodilnega boja na Slovenskem, Baze 20, kot obeh še preostalih partizanskih bolniških postojank na Rogu, Jelenodolu in Zg. Hrastrniku. Da je grad Otočec danes to, kar je, gre zahvala Zavodu, ki je 1. 1953 začel s prvimi obnovitvenimi deli, ki so se potem, kot pri drugih objektih s pomočjo okrajne občine, republiškega sklada in drugih soudeležencev lahko uspešno končala. Prav tako sta bila z novim ostrejšim in nekaterimi pozidavami zavarovana gradova Prežek in Stari grad, delno obnov-

ljeno pa tudi ostrejša gradu Tolsti vrh. Začela so se obnovitvena dela na zgodovinsko in gradbeno tako izrednih arhitekturah, kot sta gradova Hmeljnik in Žužemberk. Ni krivda ne Zavoda ne njegovega direktorja, da ta dva gradova, ki bi obnovljena pomenila brez dvoma največjo turistično privlačnost Dolenjske, zopet neusmiljeno propadala.

Lahko bi našteval še in še, pa že za doslej napisano bom deležen Primoževe graje! Naj ob koncu podčrtam le še njegovo veliko skromnost in tenak posluš za pravno mero tudi čisto v človeških odnosih, v čem, s katero je znal razumeti in podpirati delo tako izvenzavodnih strokovnjakov, kot tudi vseh, ki se na podeželju ubadamo s tegobami spomeniškovarstvenega dela, njegovo srčno dobroto in prijateljsko zvestobo, kar vse šele nekako zokrožuje podobo našega jubilarja.

Tovariš in prijatelj Primož, še na mnoga leta!

JANKO JARČ

Trdinova nagrada podeljena

Dobili so jo: Študijska knjižnica Mirana Jarca, inž. Ivo Zobec in Tone Markelj

Ob navzočnosti družbenopolitičnih, kulturnih in drugih javnih delavcev iz Novega mesta in drugih okolišnih krajev je nagradjenec izročila letošnje Trdinove nagrade predsednica sveta za kulturo ObS Novo mesta Nada Gostič 29. oktobra, na dan občinskega praznika. Svečana podelitev je bila ob 18. uri v dvorani Dolenjske galerije.

V obrazložitvi je bilo poudarjeno, da je s podelitvijo letošnje Trdinove nagrade priznana pomembna in dolgotrajna delovna, ki so ga na raz-

skih vasi, pri čemer se je pisano in govorno besedo zavzemal za boljše življenje in prosvetljenost dolenjskega človeka. Odkar živi ponovno v Novem mestu (1951), se je vidno uveljavil v raznih družbenih organizacijah in si zlasti prizadeval, da bi prišlo do vsakega posameznika ideje najbolj humane organizacije RK.

Tone Markelj je dobil s Trdinovo nagrado priznanje za življenjsko delo na področju glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti. Njegovo plodno delo je v najtežnji zvezi z nastopi moškega pevskega zbora »Dusan Jereb«, katerega ustanovitelj je in dirigent od osvoboditve sem. Naj omenimo, da je zbor samo v zadnjih desetih letih nastopil 682-krat. Kaj je dosegel ta pevski kolektiv pod Markljevo taktirko, povedo številne nagrade, pohvale in priznanja. Spominimo se tudi, da je zbor pod istim vodstvom dobil Trdinovo nagrado za leto 1961.

Markelj se je uveljavil tudi kot glasbeni učitelj in pedagog. Vzgojil je vrste generacij, ki poskušajo ali že uspešno nadaljujejo glasbeno dejavnost, zastavljeno ob posredovanju velikih izkušenj svojega učitelja, letošnjega Trdinovega nagradjenca.

I. Z.

Filmi jugoslovanske kinoteke v Novem mestu

Novomeščani si bodo letos v Domu kulture lahko ogledali nekaj znanih filmskih stvaritev, ki jih je kupila Jugoslovanska kinoteka.

SEVERNA ZVEZDA (THE NORTH STAR), Amerika 1943, režija Lewis Milestone, igrajo: Dana Andrews, Erich von Stroheim, Anne Baxter, Walter Huston. Prav gotovo drži, da je to eden najboljših filmov s tematsko iz druge svetovne vojne. Režiserja že poznamo iz filmov Na zahodu nič novega in Do poslednjega V SE-

VERNI ZVEZDI je spet dokazal svoje mojstrstvo v vojni snemah. Režiser in vrsta odličnih igralcev nam dajejo zagotovilo, da bomo videli res odlični film.

CRNA MACKA (THE BLACK CAT), Amerika 1934, režija Edgar G. Ulmer, v glavnih vlogah: Boris Karloff, Bela Lugosi, David Manners, Jacqueline Wells. Film je posnet po istoimenski strašljivi zgodbi izpod peresa Edgarja Allana Poeja, v njem pa spet odlično igra Boris Karloff, ki ga poznamo iz filmov o Frankensteinu.

PEKOVA ZENA (LA FEMME DU BOULANGER), Francija 1938, režija Marcel Pagnol, v glavnih vlogah: Ginette Leclerc, Charles Moulin. Film je klasično delo francoske proizvodnje in režiserja, za katerega film predstavlja »stilmno gledališče«. Kljub svoji teoriji pa je Marcel Pagnol zvočnemu filmu dal dva važna elementa: prisotnost dela in atmosfero. Pekova žena je vsekakor njegovo najboljšo delo.

SENCE PODZEMELJA (DIE SCHATTEN DER UNTERWELT), Nemčija 1931, režija Harry Piel, igrajo: Harry Piel, Dora Holm, Elisabeth Pinajeff, Hans Junkermann. Harry Piel je ustvaril vrsto filmov, ki so polni dinamike in presenečenj. Tudi v SENCAH PODZEMELJA se pred gledalstvom odmi vrtijo akrobacije, skoki, padci in druge vragolije glavnih junakov, št.

Karlovški Slovenci peli v Šentjerneju

V nedeljo, 5. novembra, je v Šentjerneju pel oktet slovenskega prosvetnega društva »Triglava« iz Karlovca. Prireditelj je obiskalo veliko poslušalcev in ljubiteljev slovenske pesni.

Nocoj v Brežicah: »Kir Janja«

Zavod za kulturno dejavnost in dom JLA sta povabila v Brežice umetniški ansambel zagrebške Komedije, ki bo drevi, 10. novembra, na odru prosvetnega doma uprizoril komedijo Jovana Sterije Popovića »Kir Janja«. Če bo obisk dober, bodo Brežičani zagrebške umetnike lahko pozdravili v tej sezoni še dvakrat. Razen tega je v Brežicah pripravljen tudi pet gostovanj SLG iz Celja.

Knjižna polica

Leto I.

20. oktober 1966

Vse o knjigi — knjižne novosti v tem mesecu — srečanja z avtorji — kritike knjig — odlomki iz najpomembnejših in pravkar izdanih knjig — knjižničarstvo — jezikovni pogovori — delo klubov in odborov Prešernove družbe in drugih — načrti in obvestila založb.

To je vsebina novega lista, ki vas bo vsak mesec vodil po slovenskem knjižnem trgu in vam prinašal veliko prijetnega branja.

Z letno naročnino 8 Ndin postanete tudi redni član Prešernove družbe.

Naročnino oz. vpisnino prijavite poverjeniku, v knjižarni ali upravi:

Prešernova družba, Ljubljana, p. p. 41/I

Tek. rač. št. 501-8-13

Redni člani imajo tele ugodnosti:

— za doplačilo 12 Ndin (skupaj torej 20 Ndin) lahko dobijo še redno knjižno zbirko, ki bo izšla novembra letos;

— pri nakupu knjig drugih založb, ki bodo na posebnem seznamu (prbl. 30) bodo imeli prihodnje leto 15-odst. popust;

— lahko se bodo posluževali za varčevanje in nakup knjig drugih založb servisa Prešernove družbe; — so člani področnih klubov ljubiteljev knjig oz. klubov Prešernove družbe.

Pišite nam, da vam pošljemo list na ogled, in če ga ne boste vrnili, vas bomo vpisali v redno članstvo Prešernove družbe.

Naj bo tudi knjiga vaša dnevna potreba tako, kakor vam je že časopis, revija, radio, televizija in drugo.

Trdinovi nagradjenec na slavnosti ob podelitvi nagrad v Dolenjski galeriji 29. oktobra zvečer. Od leve proti desni: prof. T. Markelj, inž. I. Zobec in prof. M. Dodic.

(Foto: M. Moskon)

Zavita pot do dodatnih prostorov

Pletilstvo potrebuje za svoj razvoj dodatne prostore — Dobilo jih bo, kakor kaže, prihodnje leto

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so obravnavali tudi vlogo Pletilstva, ki je zaprosilo, da bi mu skupščina dodelila vsaj eno stavbo. Pletilstvo ima

zda prostore, ki so že preteseni in mu ne dopuščajo razvoja.

Posebna komisija je pregleдалa več šolskih prostorov in skušala ugotoviti, če bi

lahko nekatere dobilo Pletilstvo. Skupščina se je strinjala s predlogom komisije, po katerem je potrebno še proučiti, ali naj bi Pletilstvo dobilo prostore bivšega moškega internata na Reški cesti.

Vendar je pot do teh prostorov, ki jih zdaj zaseda šolstvo, dolga in zapletena. Po sedanjem predlogu bi morali namreč najprej odpo-vedati nastanitev in oskrbo 38 delavcem, ki stanujejo v Domu »Dušana Remiha«. Nato bi se v izpraznjene prostore preselila Posebna šola. (O tem mora razpravljati še Svet za šolstvo) V prostore Posebne šole bi morali preseliti del razredov iz bivšega moškega internata, od koder bi morali premestiti tudi glasbeno šolo. Šele potem bi prostore bivšega moškega internata lahko zasedlo Pletilstvo. Vendar pa mora biti pred tem izpolnjen še en pogoj: v prihodnjem letu se mora začeti gradnja C traktar nove šole. Le če bo šola imela dovolj prostorov, bo namreč lahko odstopila stare prostore.

Predlaganega preseljevanja pa ni mogoče izvesti med šolskim letom, ker bi močno trpel pouk. Zato bi v najboljšem primeru Pletilstvo dobilo nove prostore šele junija prihodnje leto.

Prekategorizirana cesta

Svet za urbanizem in komunalne zadeve občinske skupščine Kočevje je na zadnji seji sklenil, da kategorizira še del ceste skozi Staro cerkev za cesto četrtega reda. Tako bo vzdrževanje okoli 400 metrov te ceste financirano iz cestnega sklada. Poslej je ta cesta veljala za vaske cesto oziroma pot in jo je vzdrževala krajevna skupnost.

DROBNE IZ KOČEVJA

KONČNO SO ZACELI preurejati avtobusno postajo. Čeprav je malo pozno, bo šlo po trditvi izvajalca del hitro od rok in bo do trde zime že vse nared. Tega bodo veseli predvsem številni potniki, ki so sedaj izpostavljeni muhastemu vremenu, veseli pa bodo tudi sanitariji, saj jih doslej na avtobusni postaji ni bilo.

POTROŠNIKI SE PRITOŽUJEJO, da v kočevskih trgovinah ni dovolj velike izbire raznih vrst sira. Največkrat ga prodaja domača mlekarica, njen sir pa nima stalne kakovosti. Na prehrabnem trgu so sedaj že večje možnosti in je treba za želje potrošnikov imeti več posluha. Veliko potrošnikov hodi nakupovat v Ribnico, kjer je, kakor pravijo, večja izbira, blago pa cenejše.

MNOGO LJUDI SE NE VE, kaj pomeni na avtomobilnih modra tablica z belo črko L. Ta mednarodni znak označuje, da se v takem avtomobilu vozač šele uči voziti. Nekdanjih trikotnih tablic pa ni več na cesti.

Prva kočevska samopostrežna trgovina bo kmalu pod streho. Gradbena dela bodo zaključena v decembru. Predvidevajo, da bo samopostrežnica odprta v aprilu prihodnjega leta. Investitor Trgopromet je zanj že naročil opremo. Gradnja in oprema prve kočevske samopostrežne trgovine bo veljala okoli 85 milijonov starih dinarjev (Foto: Prime)

Pred ustanovitvijo sklada za kulturo

Osnutek odloka o ustanovitvi sklada za financiranje kulturno-prosvetne dejavnosti je pripravljen — Sklad naj bi bil ustanovljen z novim letom

Osnutek odloka o ustanovitvi sklada za financiranje kulturno-prosvetne dejavnosti v občini Kočevje je pripravljen. Pričakovati je, da ga bo občinska skupščina sprejela že na prvi prihodnji seji, vsekakor pa do konca tega leta.

Namen sklada je podpirati kulturno-prosvetno dejavnost, se pravi predvsem denarno podpirati prizadevanja kulturno-prosvetna društva in organizacije ter kulturno-umetniške prireditve. Del denarja iz sklada bo predvidoma vsako leto porabljen za nagrade najbolj prizadevnim kultur-

nim delavcem v občini.

Dohodki sklada bodo: dotedaj občine, dotacije, prispevki in darila delovnih organizacij, zavodov in ustanov, dohodki od prireditve, ki jih bo financiral sklad, ter posojila in drugi dohodki.

Sklad naj bi upravljal občinski upravni odbor. Pri-

čakovati je, da bo z ustanovitvijo sklada pravičnejše razdeljen denar, ki ga dobivajo vsako leto kulturno-prosvetne organizacije in društva, saj ga bo razdeljeval organ, v katerem bodo ljudje, ki se razumejo na kulturo. Sklad bo ustanovljen predvidoma 1. januarja 1967.

Kultura in kmetijstvo pod eno streho v Predgradu

Oder je preperel — Kino predstave se bodo začele še ta mesec

V Predgradu so popravili dvorano za kulturne prireditve. Razširili so okvir pri odru, prepletkali dvorano in jo tudi temeljito očistili. Za ureditev dvorane sta prispevali krajevna skupnost in Socijalistična zveza.

Delavska univerza Kočevje pa je prispevala denar za preureditev oziroma popravilo aparature za predvajanje filmov. Kino, ki zaradi teh preureditev že približno leto dni ne dela, bo v kratkem spet začel predvajati filme.

Temeljite obnove pa je potreben tudi oder, ki je že popolnoma preperel. To popravilo bi bilo precej drago, zato ni čudno, da ni mogoče dobiti nikogar, ki bi ga financiral. Zadrugi dom oziroma bivši grad, v katerem je tudi ta dvorana, ima v upravljanju KGP, ki pa je seveda bolj zainteresiran za rentabilnost kmetijstva, kot za razvoj kulture. Tako vsa zgradba nima nikogar, ki bi z njo dobro gospodaril. Prav gospodarjenje s to zgradbo (kjer je še šola, trgovina, krajevni urad, pisarna obrata KGP, skladišča in morda še

kaj) je že več let stalno na dnevnem redu različnih sestankov v Predgradu, vendar se kljub temu gospodarjenje ni prav nič izboljšalo.

Cene v Kočevju

Ta teden so bile v Kočevju za nekatere važnejše kmetijske pridelke naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N din kilogram, jabolka 2,22 do 4,23 N din, jaja po 0,80 N din, sveže zelje 0,76 N din kilogram, čebula 1,57 N din, banane 5,50 N din, grozdje 3,56 N din, zelena salata 2,38 N din, sveža paprika 3,16 N din in limone 4,50 N din kilogram.

Zima je pred vrati, drva pa niso sežagana

Zima je pred vrati, precej prebivalcev Kočevja pa še vedno nima sežaganih drv. V vsaj občini je namreč registriran le en obrtnik, ki se s tem ukvarja.

V preteklih letih je bilo boljše poskrbljeno, da so občani lahko pred deževjem pospravili drva. Cirkularno je imela tudi stanovanjska skupnost, pa jo je pred meseci prodala; razen tega so v kasnem poletju oziroma jeseni prišli žagati drva še iz nekaterih kmetijskih organizacij (celo iz Dobropolj). Letos pa pride v mesto na pomoč za žaganje le traktorist iz Livolida.

Ker je zima pred vrati, ljudje pa še nimajo sežaganih drv, pride pogosto do zanimivih prizorov. Nekateri lastniki nesežaganih drv pričakajo za-

garja z vso slovansko ljubeznivostjo: s pivom, črno kavo, slivovko, cigareti in t. i. Ko žagar nekomu žaga, ga že čaka nekaj kandidatov, ki se dogovarjajo, včasih pa celo pretekajo, h kateremu bo šel žagat. Obiljube žagarjev, kdaj bo kdo na vrsti, pri takih pogojih seveda ne morejo držati, razen tega pa h kršitvi obljub pripomore tudi slabo vreme. Zgodi se, da žagarja kljub njegovim obljubam ne dobiš po mesec in več dni.

Zato bo treba vsaj prihodnje leto poskrbeti, da bodo imeli občani drva sežagana do zime. Nekaj bi lahko k temu prispevali sami prebivalci, če bi drva kupili in jih dali sežagati še spomladi, verjetno pa bi morala na take probleme občani misliti tudi krajevna skupnost.

15 stanovanj za javne namene

Potrebe v prihodnjem letu so večje, a zdaj ni možnosti, da bi zbrali potrebni denar — Predvidena je tudi že razdelitev stanovanj

Prihodnje leto bodo samo za javne namene začeli graditi v Kočevju 15 stanovanj. Se pravi, da v tej številki ni zajeta gradnja stanovanj, ki jo bodo financirale proizvajal- ne in nekatere druge delovne organizacije.

Na zadnji seji občinske skupščine so predvideli tudi da bi 8 stanovanj dobili sta-

novalci iz hiš, ki so totražale in bodo porušene, eno stran-ko, ki stanuje v prostorih Društva upokojencev, tri stanovanja člani Zveze porcov, tri pa prosilci iz družbenih služb in državne uprave.

Seveda so potrebe po stanovanjih za javne namene večje, vendar vse kaže, da bo uspe- lo zbrati samo 123 milijonov Sdin, kar bi zadostovalo za gradnjo teh 15 stanovanj.

Pregled programov za leto 1967

Svet za kulturo pri občinski skupščini Kočevje je na zadnji seji pregledal programe dela za leto 1967, ki so jih poslali: Zveza kulturno-prosvetnih organizacij, Pokrajinski skupščini Kočevje je na Ljudska knjižnica, Gimnazija ter osnovna šola Kočevje in Fara. Svet se je s programi v glavnem strinjal, čeprav so se mu zdeli nekateri nekoliko preobsežni. Predlagal je le še, da bi v koledar prireditve, ki bo sestavljen na podlagi teh programov, vnesli še kulturno srečanje, na katerem bi nastopile predvsem kulturne skupine s podeželja (na primer folklorna skupina iz Predgrada itd.).

Pomanjkljive komunalne naprave v Dolgi vasi

Zadnje čase je vedno več interesentov, ki želijo graditi družinske stanovanjske hiše v naselju Dolga vas pri Kočevju. Kljub temu, da so daljši gradbena dovoljenja, pa je za to naselje ostal problem komunalnih naprav neresen. Čeprav je v naselju že več kot sto stanovanjskih hiš, še vedno ni v njem vodovodne napeljave, ker ni sredstev.

KS kupila mlatilnico

Krajevna skupnost Čeplje je letos nadaljevala z urejanjem pokopališča na Vidmu. Razen tega je kupila tudi mlatilnico, ki je veljala 4500 N din. Za mlatilnico bodo kupili še motor in uredili v vsaki vasi na svojem območju električne priključke, ki so potrebni za delo mlatilnice.

V košu za odpadke se je nabralo že precej smeti, potem pa je nekdo pričel in jih stresel po kričevskem parku. Prav na tem mestu je včasih stal smetnjak — žaba, ki je bil nekemu tako v napoto, da ga je stalno prevračal, končno pa celo razbil. Vse kaže, da nekateri še vedno ne vedo, da moramo vse, kar polomimo, plačati iz svojih žepov, saj moramo potem več dati za komunalno ureditev, manj pa ostane za osebne dohodke. Seveda pa taki nekulturni izpadi kvarijo tudi mesto in mečejo slabo luč na prebivalstvo. (Foto: Prime)

IX. SNO brigada - 'Kočevska'

Brigada je imela imenitno skupino kulturnih delavcev. V nji so bili: komponist Marjan Kozina, slikar Nikolaj Pirnat, igralec Lojze Potokar, Franček Saje, France Kosmač, Boris Grabnar, Ahac, Dušan Petrič, Milan Merčun, Gojko Pipenbäher, Weis, ki je poslušal radijska poročila v sedmih jezikih itd. Oprostite, prosim, rad bi omenil še mnoge, a čas in prostor tega ne dopuščata.

Vladimir Nazor je 29. II. 1944 poslal brigadi tole pesem, ki je bila objavljena v brigadnem glasilu »Naš pohod«:

SLOVENSKE FANTJE
U HRVATSKOJ

Došli su slovenski fanti
U časova muka i zala;
Došli su u ovu zemlju
Sto Gupca i Tita nam dala.
Silaze otkud i Sava,
S planinske silaze grede,
Gdje naši bogovi drevni
I sada na gorama sjede.

Idu, da bijemo skupa
Rad za slobodu i pravu —
Plan jedan je bratskih nam srca
Vi, fanti slovenski: Zdravo!

V brigadi so nastale nekatere kulturne stvaritve trajne vrednosti, npr.: Hej tovariši, Kdo pa so ti mladi fantje. Zdi se, da je pokojni Marjan Kozina svojo znamenito simfonijo v mislih prvič zasnoval v IX. brigadi. Lojze Potokar je v tej brigadi ustvaril nepozabno igro umetnika-partizana. Nastale so pesmi in črtice. Naš pohod, Mlada rast in druga glasila so po svoji vsebini še danes pozornosti vredna publi- cistika.

Toda vse dejavnosti: politična in idejna, vojaška in strokovna, kulturna in prosvetna, zdravstvena in veterinar- ska, obveščevalna in intendantska, ad- ministrativna in tehnična so bile pre- žete z najglobljo etiko in spoštovan- jem človeka in vse so bile namenje- ne enemu samemu smotru: boriti se hrabro in razumno do popolne zmage

za osvoboditev in za novo socialistično družbeno ureditev.

Tovariše in tovariši, trdno zaupam hotenju svojih tovarišev in sodelavcev, da uresničijo naš program! Ob srebr- nem jubileju v letu 1968 naj se še en- krat zberejo vsi preživeli borci tu v Kočevju! Razdelili bomo drug druge- mu v spomin knjigo o zgodovini bri- gade. Takrat bomo lahko tej skupščini posredovali točne podatke in urejena dokazila naših uspehov, naših napak in naših hotenj.

Zahvaljujem se še enkrat občinski skupščini Kočevje za izkazano čast in gostoljubje! Slava vsem padlim in umrlim borcem IX. brigade!

Tovariš predsednik, preživeli borci IX. SNOU brigade želimo občanom kočevske občine mnogo uspehov pri nadaljnji socialistični izgradnji, vaši skupščini pa želimo uspešno izvrševan- je nalog, ki vam jih poverja druž- benopolitična skupnost!

FRANCI KOLAR

Predsednik, ki zasluži javno pohvalo

Ce kdo zasluži, da ga javno pohvalimo, je to prav gotovo Nace Jereb, predsednik krajevnih skupnosti Bukovica pri Ribnici, saj je eden najdelavnejših predsednikov KS ribniške občine. Prav nobene-ga dela se ne ustraši. Skoraj neverjetno se sliši, vendar je res: v zadnjih štirih letih je pri urejanju komunalnih naprav v Bukovici, pri gradnji mostu čez Sajevec in drugih lih sam opravil 3000 (tri tisoč) prostovoljnih delovnih ur. Nič čudnega ni, da ga je svet krajevnih skupnosti Bukovica, ki obsega vasi Buko-

vico, Dane in Sajevec, izvolil za svojega predsednika. Jerebova velika zasluga je, da vse akcije v organizaciji KS tako dobro uspevajo.

Predsednikova desna roka je tajnik skupnosti Janez Zobec, ki je, tako kot predsednik, upokojenec. Ker so člani sveta KS ljudje, ki se zavajajo svoje odgovornosti, je razumljivo, da njihova skupnost dosega uspehe. Prebivalci Dane so prav zdaj na pobudo KS začeli urejevati cesto od Dan do Bukovice, vsi

dvomno največ zaslug predsednik Nace Jereb, kar mu vaščani radi priznavajo.

K. ORAZEM

Les je in ga ni!

Podjetje INLES iz Ribnice ima večkrat težave zaradi pomanjkanja lesa. Lani je šlo zaradi tega več tisoč delovnih ur in nekaj milijonov dinarjev v izgubo. Letos, žal, ne kaže nič bolje.

Inlesu dobavlja razen zasebnikov največ lesa KGP Kočevje. Vsi imajo pri prodaji svoje interese: INLES navadno dobi les slabše kvalitete, ker gre boljše drugam za večji denar. Po ugotovitvah strokovnjakov je v zasebnih gozdovih še okrog pet tisoč kubičnih metrov lesa, ki ga je podrl lanski vihar. Ta les je že precej izgubil glede kvalitete, kar najbolj občutijo v Inlesu, kjer ga morajo hočeš nočeš kupovati.

Deske iz tega lesa pa inozemskih kupcev ne zanimajo več. Nič čudnega ni torej, da mora INLES kljub sodobnemu žagarskemu obratu kupovati rezan les za predelavo, če hoče, da bo tudi ta obrat delal. Računajo, da bodo letos po dnevnih cenah kupili okrog 1000 m³ rezanega lesa.

Zasebni lastniki gozdov so letos prodali okoli 5000 m³ lesa izven ribniške občine, predvsem na Hrvaško. Les prodajajo ljudje v sosednji republiko zaradi drugačnega zakona o lesu, ki velja tam, saj so dovoljene znatno višje cene. Zadnji čas je, da se tudi cene lesa sprostijo, da bo imela industrija dovolj surovin.

— r

seveda s prostovoljnimi deli.

Predsednik Jereb rad govori o načrtih: v programu imajo gradnjo mostu čez potok Sajevec, graditev vaškega vodnjaka v Danah in tudi gradnja vodovoda za to vas, vendar bo delo terjalo več deset tisoč N din, česar KS sama ne bo zmogla.

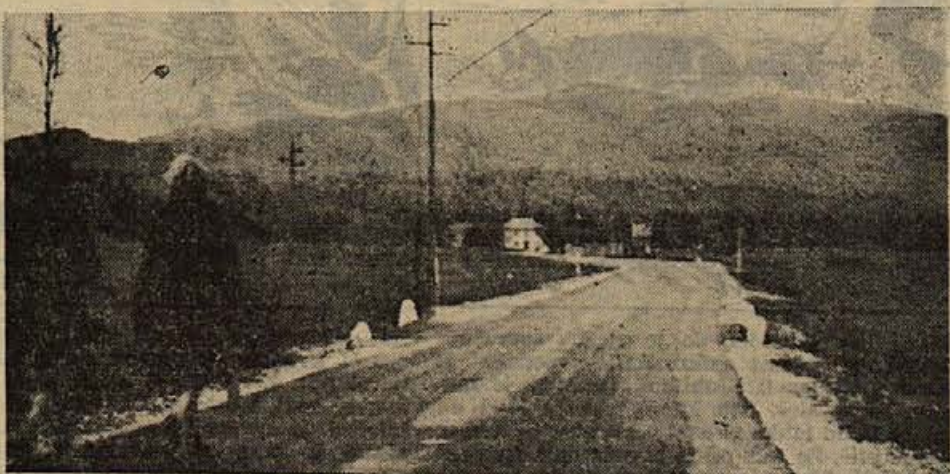
V krajevni skupnosti Bukovica znajo pričla sredstva, ki jih imajo, dobro izkoristiti. Vas Bukovica je v zadnjih letih povsem spremenila zunanjo podobo. Za to ima ne-

Konference bodo zaključene do 20. decembra

Na zadnji seji IO ObO SZDL Ribnica so razpravljali o pripravi na letne konference krajevnih organizacij SZDL in na volitve novih občinskih in republiških poslancev. Krajevni odbori SZDL naj bi imeli do konca novembra sestanke, na katerih bi predlagali kandidate za nove odbore SZDL. Konference krajevnih organizacij naj bodo zaključene do 20. decembra, na njih pa bodo izvolili tudi člane občinske konference SZDL. Odbor je sklenil, da bo treba čimprej sklicati plenarno SZDL, razpravljati pa so tudi o pravilniku poslovanja občinske konference.

Spominske proslave v Ribniški dolini

1. novembra so bile na partizanskih grobiščih in ob spomenikih številne proslave. Take svečanosti so bile v Ribnici, Sodražici, Loškem potoku in drugih večjih krajih. Kljub slabemu vremenu se je proslava udeležilo veliko ljudi.

Pretekli mesec je bilo končano asfaltiranje ceste od Zlebiča do Zapotoka. Ta odsek je dolg blizu 2 kilometra. Sodražani pričakujejo, da bodo v prihodnjem letu asfaltirali še okoli 3 kilometre ceste do Sodražice. (Foto: Prime)

Ponovno: most v Goriči vasi

O mostu v Goriči vasi pri Ribnici je bilo napisanih in izrečenih že toliko tehtnih besed kot le o malokateri stvari. In vendar: most še vedno stoji, star in betežen, kljub vsemu pisanju, govorjenju in celo prometu navkljub, kot bi bil kakšna zgodovinska znamenitost.

Nedavno je pod njegovim trhljem ogradjem spet obležal nedolžni fič. Ni, da bi mu zamerili, fiču namreč: megla je bila, ovinek je pa tako izdajalski. In še ograja ni kaj prida... Zavarovalnica pa bo, ko tako in tako nima

denarja odveč, vse lepo plačala...

To je bil menda v zadnjem mesecu dni že drugi fič, ki je plačal davek trdovratnemu mostu.

In toliko se je že govorilo! Vsako leto vsaj enkrat sklepajo o tem in vedno se ustavijo pred pomanjkanjem denarja. Vedeli pa smo že pred tremi leti, ko je bila kočevska cesta dograjena, da most še zlepa ne bo narejen, da še zlepa ne bo odpravljena najnevarnejša ovira na tej cesti, če ga ne bodo napravili hkrati s cesto. In ga niso...

Pa je nekdo hudomušno predlagal: Naj uvedejo mostnino! Kdor bo hotel preko mostu, naj plača mostnino, avtobusno podjetje lahko tudi pavšalno, in denar za novi most bo kmalu zbran. Saj imajo v nekaterih državah cestnino že dolgo, mostnino pa so plačevali tudi naši predniki. Še drugi pa je menil, da bi zavarovalnica lahko zgradila dokaj trden most (če že ne zlat), pa še bi to zneslo manj, kot je že plačala za polomljena rebra avtomobilov pod mostom.

Da, saj res...

POSVET PREDSEDNIKOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Prostovoljno delo občanov rodilo sadove

Na posvetu predsednikov krajevnih skupnosti v Ribnici so prvič poleg predstavnikov Obs in ObO SZDL sodelovali tudi zastopniki dveh delovnih organizacij: Inlesa in ribniškega obrata KGP Kočevje. Razgibana razprava je pokazala, da krajevnih skupnosti res postajajo inicijator in gibalno ustvarjalnega dela na vaseh. Priča finančna sredstva, s katerimi skupnosti razpolagajo, so s sodelovanjem občanov podvojili ali celo potrojili.

Skoraj v vseh krajevnih skupnostih so na področju komunalne dejavnosti zabeležili lepe uspehe. V nekaterih krajih so največjo skrb posvetili ureditvi pokopališč, npr. v Ribnici in Sodražici, v Prigorici, Bukovici urejajo kanalizacijo, v Jurjevič, Bukovici urejajo kanalizacijo, v Jurjevič, Bukovici in Gori napeljujejo vodovod, drugod

pa urejajo pota ali javno razsvetljavo. Uspehi zgovorno potrjujejo, da so stiki med občani in krajevnimi skupnostmi dobri. V mnogih vaseh pogrešajo večje prostore, kjer bi se vaščani lahko sestali — največji problem so tudi tu sredstva.

Na posvetovanju so predsedniki KS zastavljali vprašanja, kakaj je med podjetji (razen KGP Kočevje) tako malo razumevanja za potrebe skupnosti. Predstavnik Inlesa je povedal, da je to podjetje posredno pomagalo posameznim krajevnim skupnostim, vendar se je zdaj samo znašlo v finančni stiski. Podjetje je predlagalo, naj bi vsa sredstva za KS zbirali v posebnem skladu, medtem ko bi skupnosti dajale svoje programe tudi gospodarskim organizacijam. Treba bo torej navezati tesnejše stike med

krajevnimi skupnostmi in podjetji.

Na posvetovanju so razpravljali tudi o bližnjih volitvah v svete krajevnih skupnosti, ki bodo predvidoma februarja 1967. Izvolili so koordinacijski odbor, katerega člani so vsi predsedniki krajevnih skupnosti. Koordinacijski odbor je iz svoje srede izvolil ožje vodstvo, za predsednika odbora pa so izvolili Karla Oražma.

Loški potok: v kratkem nove izkaznice

Na krajevnem uradu v Loškem potoku bodo še ta mesec začeli izdajati nove osebne izkaznice. Prebivalci bodo o točnem času izdajanja izkaznic obveščeni s posebno okrožnico. Za to območje bo zamenjanih oziroma izdanih okoli 1200 izkaznic.

Nove ceste v ribniških gozdovih

Kmetijsko gozdarsko posestvo zgradi letno v gozdovih, ki sodijo k ribniškemu goskemu obratu, 4 do 5 km gozdnih cest. Potrebe po novih gozdnih cestah so velike in jih bo treba graditi še nekaj let.

Cene v Ribnici

Pretekli teden so veljale v Ribnici za nekatere važnejše kmetijske pridelke naslednje maloprodajne cene: krompir 1 Ndin kilogram, jabolka 4,50 Ndin, jajca po 0,50—0,63 Ndin, sveže zelje 0,75 Ndin kilogram, čebula 1,70 Ndin, zelena solata 2,60 Ndin, limone 4,59 Ndin kilogram, sveža paprika 2 Ndin, banane 5,30 Ndin in grozdje 3,60 Ndin kilogram.

Sadovnjaki so močno zanemarjeni

Sadno drevje bi lahko donášalo lastnikom več koristi — Lastnike sadnega drevja bi bilo treba podučiti o negi sadovnjakov — Predavatelj je na razpolago

Zadnji pregled sadovnjakov ob cesti od Dolenje vasi do Zlebiča je pokazal, da so sadovnjaki močno zanemarjeni. Pregled sta opravila medobčinski inšpektor za kmetijstvo Tit Doberšek in referent za kmetijstvo občinske skupščine Ribnica.

Namen pregleda je bil, da bi odkrili žarišča bolezni in preprečili, da se bolezni ne bi prenašale v zdrave sadovnjake. Glavna ugotovitev pa je bila, da so sadovnjaki močno zanemarjeni, da se lastniki sadnega drevja ukvarjajo s sadjarstvom le toliko, da sadje oberejo, in da nekateri sadjarji drevje tudi obrežejo, vendar nestrokovno. Strokovnjaka sta med pregledom podučevala lastnike, kako je treba sadno drevje pravilno negovati, predvsem obrezovati.

Nekateri lastniki bolnih dreves so trdili, da ta drevesa bolje rodijo kot zdrava, vendar je treba upoštevati, da bolno drevje rodi tudi bolne sadove, ki zaradi slabe kakovosti niso primerni za prodajo. Razen tega bolna drevesa okužijo zdrava. Vsi lastniki bolnih dreves bodo v kratkem dobili odločbe za posek bolnega drevja.

Inšpektor in referent za kmetijstvo sta pregledala tudi sadovnjake v vaseh Jurjevica in Kot, kjer so najboljše pogoji za sadjarstvo. Tu so namreč znani sadovnjaki, ki v rodni letih zalagajo s sadjem vso ribniško dolino. Ti sadovnjaki so nekoliko bolj oskrbovani, vendar so potrebni čiščenja. Če bi bili lastniki sadovnjakov bolj seznanjeni z nego sadnega drevja, bi se rodnost drevja ob-

čutno izboljšala in bi imeli od sadjarstva več koristi.

Inšpektor Tit Doberšek je ob zaključku pregleda dejal, da je pripravljen imeti pozimi ali zgodaj spomladi po vaseh v ribniški občini predavanja o negi sadovnjakov. Predavanja zanimala, naj to sporoče referentu za kmetijstvo pri občinski skupščini, ki se bo potem dogovoril z inšpektorjem o času in kraju predavanja.

DOBER TEK!

Verjemite, da jim gre do v slast tudi zamaščen jurji in stotaki, če ravno nimajo pri roki okusnejše hrane! V vsaki banki in hranilnici vam lahko povedo, koliko od miši in podgan zgrizenega denarja prinesejo ljudje v zamenjavo. Seveda je tak denar veliko manj vreden. Zato:

DENARJA ne shranjujte v starih nogavicah, škafah in za tramovi na podstrešju! Danes, jutri in vedno naj vas spremlja

HRANILNA

KNJIZICA

DOLENJSKE

BANKE

IN HRANILNICE

NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspozituro v Trebnjem in Metliki.

Ugodne obrestil! Posebno namensko varčevanje za nakup, graditev in obnovo stanovanj!

REŠETO

Zadružni svet

KMETIJSKE ZADRUGE TREBNJE

razpisuje

licitacijo za razprodajo zemljišč

13. 11. 1966 v k. o. Mirna ob 8. uri

in prodajo stanovanjske zgradbe

na Mirni 100 (Zapuže) ob 10. uri v Zapužah.

15. 11. 1966 bo prodaja zemljišč v:

k. o. Ponikve ob 8. uri

k. o. Češnjevek in Lukovku ob 10. uri

k. h. Dobrič ob 13. uri

17. 11. 1966 bo prodaja zemljišč v:

k. o. Velika Loka ob 8. uri

k. o. Skovec ob 9. uri

k. o. Praproče pri Sentlovrencu ob 11. uri.

Na sliki vidite predstavnike občinske skupščine iz Velike Plane (Srbija), ki so na slavnostni seji občinske skupščine v Brežicah sprejeli slovesno listino o pobratenju dveh mest. V imenu brežiške občine jim je umetniško izdelani dokument slovesno izročil predsednik ObS Brežice tov. Milan Šepetavec. Slavnostno listino je okusno izdelal akademski slikar prof. Miro Kugler iz Brežic. — Prvi z leve proti desni je novi predsednik občinskega odbora SZDL Brežice Janez Pirnat (Foto: Tone Gošnik)

30 otrok čaka na pouk v pomožni šoli

Kako to, da se dogovor treh občin za ustanovitev pomožne šole ni uresničil? Samo v brežiški občini je 30 otrok, ki v redni šoli ne morejo napredovati — Potrebni so posebne vzgoje, da se bodo pozneje lažje vključili v poklic

V vsakem šolskem okolju je nekaj otrok, ki ne morejo slediti pouku v rednih osnovnih šolah. To so otroci s telesnimi in duševnimi motnjami. Potrebni so posebne vzgoje, da bi bili, ko odraste-

jo, vsaj deloma sposobni služiti si kruh. Dolžnost skupnosti je, da jim pomaga do volj zgotodaj, dokler jih še lahko pripravi na življenje. Pri nas je že precej takih šol ali vsaj oddelkov pri rednih šolah, kjer poučujejo prizadeto mladino po posebnih metodah. Se vedno pa so predeli, kjer za motene otroke nihče ne poskrbi.

Leto bo kmalu mimo. Skoraj bo že treba misliti na naslednje šolsko leto in ukrepati, kot so ukrepali Krčani. Če s skupno rešitvijo ne bo nič, potem bo nujno treba oddelke za duševno manj razvite otroke ustanoviti pri osnovni šoli v Brežicah. Toda kje najti prostor pri sedanjih treh izmenah?

O rešitvi tega problema bo verjetno še razpravljal svet za šolstvo in poskušal najti način za izsolanje duševno motenih otrok, ki bodo sicer kasneje lahko veliko bolj obremenili občino, če ne bodo sposobni za zaposlitev.

V brežiški občini je približno 30 otrok, ki bi jih bilo treba vključiti v pomožno šolo. Pri lanskem kategorizaciji je strokovna komisija predlagala za posebno šolanje 20 otrok. Nato so jih kategorizirali še osem. In zdaj spet čaka na komisijo šest otrok.

Od vseh teh otrok sta trenutno le dva v pomožni šoli v Celju. Vsi drugi naj bi se šolali v Krškem. Po dogovoru z občino Krško naj bi pri tamošnji pomožni šoli uredili internat za otroke iz severiške in brežiške občine. Obe občini sta pripravljene prispevati za vzdrževanje in šolanje otrok primeren delež. V Brežicah je upravni odbor sklada za šolstvo predvidel nekaj denarja za šolanje otrok z duševnimi motnjami. Šolsko leto se je pričelo že pred poldrugim mesecem, o posebni šoli v Krškem pa ni sledu. Tu je mišljena medobčinska šola, za kakršno so se predstavniki omenjenih občin tudi dogovarjali. V Krškem niso našli primerne prostora, osnovna šola pa ni čakala na to, ampak je odprla nov, tretji oddelke pomožne šole. Obiskujejo ga otroci iz mesta in najbližje okolice, pa tudi tisti, ki so sicer oddaljeni, a imajo ugodne avtobusne zveze.

Kdo bo podelil domicil Kozjanskemu odredu?

Na pobudo brežiškega ZZB NOV se bodo jutri, 11. novembra, pri Španu in Planini sestali predstavniki bor. čevskih organizacij iz občin Šmarje, Sentjur, Laško, Sevnica, Krško in Brežice, da bi se pomenili o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu. Več občin bi rado imelo slovesnost ob podelitvi na svojem območju, tako tudi brežiška, kjer bo prihodnje leto (v Brežicah) ob dnevu borca veliko medrepubliško srečanje. Prav bi bilo, da bi domicil Kozjanskemu odredu slovesno podelili v Brežicah ob tej priložnosti. O pogovoru bomo še poročali.

Brežiški sindikati pred občnimi zbori

Jutri bo v Brežicah razširjena seja občinskega sindikalnega sveta in občinskih odborov delavcev družbenih in storitvenih dejavnosti.

Udeleženci se bodo dogovorili za priprave na obče zbornice sindikalnih podružnic. Predsednik Ivan Živič jih bo seznanil z rezultati volitev v skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, nakar bodo prisotni povedali še svoje pripombe k poročilu o vsebinski pripravi volitev.

NA SLAVNOSTNI SEJI SO RAZGLASILI SODELOVANJE

Praznični teden v brežiški občini

Za letošnji praznik so dobili občani veliko pomembnih stvari: v Brežicah novi trakt gimnazije, prenovljene muzejske zbirke in baročno galerijo v posavskem muzeju, obrat konfekcije JUTRANJKA, asfalt na bizeljski in dobovski cesti, v Dobovi pa nove prostore za pošto in avtomatsko telefonsko centralo

Praznik občine Brežice je minil ob slavnostnem razporeženju vseh občanov. Teden dni so se v raznih krajih občine vrstile športne, kulturne in druge prireditve.

Gimnazijska mladina se je predstavila brežiškemu občinstvu z uspešno uprizoritvijo Mollierove komedije »Namišljeni bolnik« dan pred otvoritvijo gimnazijskega poslopja. Nova gimnazija in preurejene zbirke Posavskega muzeja sodijo med najpomembnejše trajne pridobitve za letošnji občinski praznik.

Osrednje slavlje je bilo v petek, 28. oktobra, v Dobovi. Goste je z balkona prosvetnega doma pozdravila godba na pihala. V dvorani so zjutraj razglasili rezultate športnih tekmovalnih sindikalnih podružnic in podelili zmagovalcem pokale. Ob deseti uri je bila svečana seja občinske skupščine Brežice. Udeležili so se tu tudi predstavniki bratske srbske občine Velika Plana in predstavniki družbenopolitičnega življenja in delovnih organizacij iz sosednjih občin Krško in Sevnica.

Predsednik občinske skupščine Brežice Milan Šepetavec je v svojem nagovoru prikazal uspehe zadnjega leta in

pozdravil pobudo za razvijanje prijateljskih stikov z občino Velika Plana. Odborniki so z dolgotrajnim aplavzom sprejeli dokument o trajnem sodelovanju z bratsko občino v Srbiji, ki je takšno listino že potrdila.

Predsednik občine Velika Plana v smederevskem okraju je sporočil odbornikom in občanom tople pozdrave v imenu tamkajšnje skupščine in vsega prebivalstva. Izrazil je njihovo iskreno željo po sodelovanju z Brežicami in predlagal, naj bi se med seboj spoznavale tudi vasi. Dejal je, da se ukvarjata občini Brežice in Velika Plana s podobnimi gospodarskimi in družbenimi problemi in da bo medsebojna izmenjava izkušenj imela tudi praktične koristi.

Po slavnostni seji so gostje in domačini prisostvovali še otvoritvi avtomatske telefonske centrale v Dobovi. Pošta je dobila nove prostore v

prosvetnem domu. Prej je bila tam splošna ambulanta, ki so jo preselili drugam.

Slavnostno razporeženje v Dobovi je trajalo ves dan. Občani so se popoldne udeležili zabavne prireditve, zvečer pa so prisluhnili pesmi Slovenskega okteta, ki je tokrat prvič gostoval v njihovem kraju. Sprejeli so ga s hvaležnostjo in navdušenjem.

V soboto je praznovanje nekoliko zmotil dež. Na sporedu je bila otvoritev ceste Brežice—Dobove in otvoritev ceste Brežice—Bizeljsko. Cesti je izročil promet predsednik skupščine Milan Šepetavec. Asfaltni trak povezuje zdaj Brežice in Dobovo s sosednjo Hrvaško, na bizeljski cesti pa je asfaltiran le odsek od Brežic do Dobrave in odsek skozi vas Bizeljsko. Prihodnje leto bo morda asfaltirana še preostala cesta, če bo le na razpolago kaj denarja za te namene.

GRİČ ostane pri PETROLU

46 sedežev je za velik obisk motela na Čatežu mnogo premalo — Dozidali bodo nov gostinski trakt — Pri investiranju bo pomagal PETROL

Zbor delovne skupnosti restavracije NA GRİČU se je odločil, da še nadalje ostane najemnik PETROLA, le po godbo so nekoliko spremenili. Denar iz najemnine bo PETROL vračal restavraciji v obliki investicij in dodajal zraven še lastna sredstva.

Restavracija ima v zaprtem prostoru 46 sedežev, zunanaj pa 110. To je za izredno velik obisk mnogo premalo, zato bodo povečali gostinske prostore. Načrte imajo pripravljene že dve leti. Zdaj se gradnja zares začne.

Prvotni plan prometa so konec septembra dosegli sto odstotno, povečali plan pa z

82 odst. Najživahnejši promet so imeli v času zagrebške velesejme. V desetih dneh so iztržili 90.000 N din, skoraj 1000 N din na dan.

Finančna realizacija je znašala po devetih mesecih 1 milijon 200.000 N din. Kolektiv je trdno prepričan, da bo do konca leta izpolnil planska pričakovanja in jih celo za malenkost presejal. Med gradnjo novega trakta ne nameravajo prav nič prekiniti dela, četudi se bodo morali začasno umakniti v leseni provizorij. Goste želijo na vsak način zadržati neprekinjeno, da niti pomisli ne bodo utegnili na okrepčilo v drugem motelu.

NOVO V BREŽICAH

■ GIMNAZIJA se letos uspešno uveljavlja tudi navzven. Danes teden so dijaki priredili za brežiško občinstvo literarni večer o Viktorju Hugoju. V soboto, 5. novembra, so že drugič uprizorili Mollierovega »Namišljenega bolnika«. Isto delo so 8. novembra igrali za osnovnošolsko mladino. Prireditve gimnazijske mladine so prijetno kulturno počitlo za začetek sezone, v kateri pričakujemo spet nekaj gledaliških gostovanj.

■ RADIO BREŽICE je za občinski praznik prav na tistem slavil tretjo obletnico obstoja. V občini je bilo tiste dni toliko drugih prireditev, da so mnogi poza-

bili na rojstni dan lokalne radijske postaje. Nekateri poslušalci pa so se spomnili nanj in kolektivno čestitali z željo, da bi se na preostali tako priljubljen obsevalec ter posrednik dobrih želja in lepih melodij.

■ ODZIV ZA JEZIKOVNE TEČAJE je letos v Brežicah veliko bolj kot prejšnja leta. Delavska univerza je zbirala prijavitelce za angleščino, nemščino in italijanščino. Tečaj je tečejo. Tudi politična šola se je začela. Obiskuje jo nekaj manj kot 30 slušateljev. Možnost za vpis je imel vsak, kdor se je prijavil na javni razpis.

Dobrodošli na bizeljski cesti! Predsednik občinske skupščine Brežice Milan Šepetavec je 29. oktobra prerezal trak in izročil prometu sedem kilometrov asfaltirane ceste od Brežic do Dobrave. (Foto: J. Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

STONE KNEZ

Spodnje Zasavje v prazgodovini

(2)

Prva kovina, ki jo ljudje spoznajo in začno obdelovati, je baker. V arheologiji poznamo med mlajšo kameno dobo in bronasto dobo kratkotrajno bakreno dobo kajti čisti baker je vse preveč mehka kovina, da bi bila vsestransko uporabna. Ko pa so se ljudje naučili zlivati baker in kositer, da so tako dobili trdi in zveneči bron, govorimo o bronasti dobi. Človek v bronasti dobi ni več miren poljedelec, ki je več ali manj stalno naseljen ter živi od plodov zemlje in živinoreje. Spoznavanje in uporaba kovin mu je potisnilo v roke tudi nevarno kovinsko orožje: sekuro, sulice, bodalo in meč. Tako obo-

rojeni bronastodobni človek postane napadalni, rodo- vi se medsebojno napadajo, bivališča niso več varna, ljudje iščejo ležišča kovin, časi so nemirni in nevarni. V tem času se pričnejo prve velike selitve ljudstev v Evropi. Tako je bilo v naših krajih sredi 2. tisočletja pred n. št. Zato ljudje v tem času v trenutku nevarnosti zakopujejo svoje dragocenosti — to so predvsem bronasti predmeti — ter zbežijo na varno v upanju, da se bodo po prestopu nevarnosti spet vrnili in izkopali dragocenosti. Mnogi izmed njih se niso več vrnili in tako večkrat najdemo takšne zakopane zaloge ali depoje, v katerih so največkrat shranjene brona-

ste sekire, grpi, sulice, pa tudi kosi še neobdelane brona. Takšno depojsko ali založno najdbo bronastih predmetov imamo v vasi Si- lovec pri Sromljah. Približno iz istega časa, iz pozne bronzaste dobe, je tudi lepi bronasti meč, ki so ga pred drugo svetovno vojno našli v strugi Save pri Krškem.

Evropski sloves grobišč v Dobovi

Prehod iz bronzaste dobe v železno, nekako okrog leta 1200 pred n. št., pomeni za Slovenijo važen mejnik. V okviru velikih selitev širom po Evropi se v tem času naselijo v naših krajih predniki mogočnega ljudstva žilav- jih in sposobnih Ilirov. To ljudstvo, razdeljeno na šte-

vilna plemena, se je naselilo in ustalilo na velikanskem področju od Vzhodnih Alp do Črnega morja in Makedonije. V naše kraje so prišli iz podonavskih ravnin ob Dravi in Savi navzgor. S seboj so prinesli nov način pokopavanja: sežiganje mrtličev in pokopavanje v žari. Prav zaradi tega načina pokopavanja, ki se je razširil po vsej Evropi, so arheologi imenovali obdobje, ki sledi bronasti dobi: kultura žarnih grobišč, ki traja v naših krajih približno od leta 1200 do 800 pred n. št. Po tedanjem običaju in verovanju so pokojnika sežgali na grmadi na posebnem sežigališču, sežgane kosti in pepel so skrbno pobrali in jih položili v glinasto posodo žaro, ki so jo nato zakopali v plitvo jamo. K žari so položili v grob še eno ali več glinastih posod, napolnjenih s hrano kot popotnino umrle- mu ter bronasto okrasje: igle, obeske in podobno.

Najdbe v grobovih niso številne, kar govori za skromno bogastvo, ki je enakomerno razdeljeno med vse člane rodu. V Posavju je bilo odkrito izredno veliko grobišče iz tega časa v Dobovi. Dobovsko grobišče, največje iz tega časa pri nas, ima danes že evropski sloves. Arheologi so ga odkrivali od leta 1950 naprej in odkrili doslej že 418 grobov. To impozantno grobišče je dalo sila pomembne znanstvene rezultate, ki presegajo jugoslovanske okvire. Izkopanine iz dobovskega grobišča so postale merilo za vse tovrstne najdbe pri nas v Sloveniji. Zelo skromne, toda nesporne najdbe žarnogrobiščne kulture iz Drnovega dokazujejo, da je bil ta kraj vsaj deloma prvič naseljen že v času kulture žarnih grobišč, ko so začeli v večjem obsegu krčiti širne hrastove gozdove v spodnjem toku Krke.

Halštatsko gradišče na Libni

Ljubje ki so bili pokopani na dobovskem grobišču, so bili šele na začetku razvoja ilirske kulture in civilizacije, ki doseže svoj vrh šele v 5. stoletju pred n. št. Bili so še skromni živinorejci in poljedelci, med njimi še ni bilo izrazitih socialnih razlik. V svojem tisočletnem razvoju na naših tleh so Iliri ustvarili izredno visoko kulturo, ki je takrat naše kraje vzdignila do evropske pomembnosti. Veliko število najdišč iz halštatskega obdobja po vsej Sloveniji priča o gosti naseljenosti Ilirov. Zaradi rudnega bogastva deželje (železo, svinec), so postali izvrstni mojstri v pridobivanju in predelovanju kovin. Veliki vzpon ilirske kulture se začne leta 800 pred n. št. in doseže vrh okrog leta 500 pred n. št.

Pogovor pred vhom na Lamutovo razstavišče v Kostanjevici. Po ogledu Lamutovih poslednjih listov se je predsednik skupščine SRS Ivan Maček 26. oktobra ustavil še v kostanjeviškem gradu in se zanimal za potek restavratorskih del. (Foto: J. Teppey)

Ivan Maček v Krškem, na Senovem in v Kostanjevici

Ze v zadnji številki našega tednika smo poročali, da se predsednik skupščine SRS Ivan Maček mudil v Spodnjem Posavju: 25.

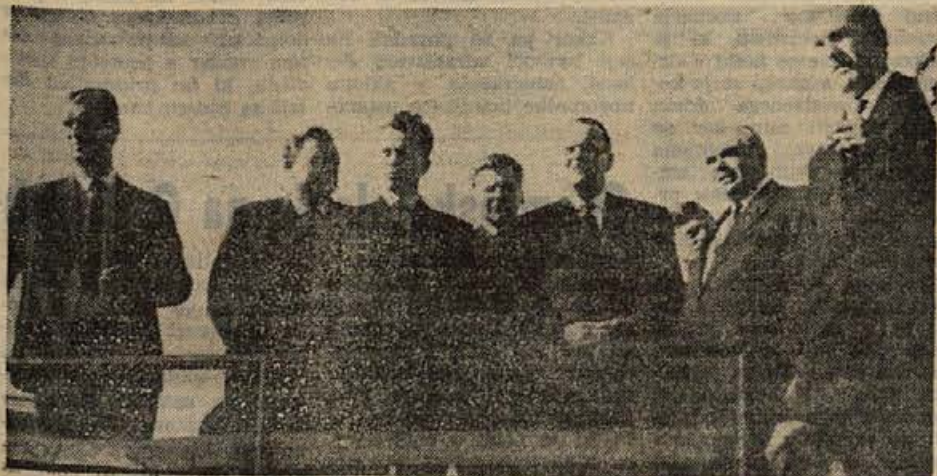
oktobra se je zadrževal v občini Brežice, naslednji dan pa je obiskal Krško, Senovo in Kostanjevico. V rudniku Senovo se je

zanimal za zaloge premo-ga, za delovne pogoje in storilnost rudarjev, za o-sebne dohodke, sklade in delo samoupravnih orga-nov. Posebej je želel zve-deti, če razmišljajo o go-spodarski preusmeritvi po zatonu rudarstva. Seznan-li so ga z dosedanjimi na-črti in predlogi, ki pa še niso izoblikovani in zahte-vajo veliko proučevanja.

Sledil je ogled Tovarne celuloze in papirja v Krš-kem, nato pa obširen raz-govor z direktorjem in predstavnik samoupravnih organov. Beseda je tekla o proizvodnji, investicijah, oskrbi z lesom, o izvozu na tuja tržišča, o načrtih za integracijo in o odno-sih z občinsko skupščino. Tovariš predsednik se je nadalje zanimal še za o-sebne dohodke zaposlenih in skrb podjetja za stano-vanjsko izgradnjo.

Po ogledu CELULOZE so tovariši Mačku razkazali sodobno urejene nasade vinske trte na sremiških pobočjih, nato pa so ga pospremili še v Kostanje-vico. Tam je obiskal La-mutovo razstavišče in si ogledal, kako napreduje obnavljanje kostanjeviškega gradu.

J. T.

Med obiskom v krški občini so predsedniku skupščine SRS Ivanu Mačku razkazali tudi vinograde na sončnih pobočjih Sremita. S terase gostišča se je obiskovalcem odprl lep pogled na mesto in prostrano krško ravnino. (Foto: J. Teppey)

PRAZNA BLAGAJNA ZA NAPELJAVO KOMUNALNIH VODOV

Odložena razprava o komunalnem prispevku

Skupščina občine Krško okleva glede stopnje prispevka za urejanje mestnih zemljišč — Večina odbornikov meni, da bi s previsokim odstotkom zavrli gradnjo stanovanjskih hiš — Toda kdo bo kril razliko, če gospodarske orga-nizacije odpovedo pomoč?

Odborniki občinske skupšči-ne Krško so odložili razpra-vo o prispevku za urejanje mestnih zemljišč. Na to jih je napeljavalo več razlogov, predvsem pa dvom glede vi-sine prispevka, ki naj bi ga predpisala skupščina gradite-

ljem v zazidalnih okoliših Krško, Brestanica in Senovo. Stroški za kanalizacijo, elektrifikacijo in ceste so na-mreč tako visoki, da bi pri triodstotnem prispevku zbrali od graditeljev komaj 30 od-stotkov, 70 odstotkov pa bi morali zbrati drugod. Odbor-niki niso naštevati dodatnih virov, ker zanje ne vedo, za-to so predlagali ponovno pre-učiitev vseh možnosti.

Ko so govorili o petodstot-nem prispevku, so nekateri menili, da je previsok in da bi s tem zavrli individualno stanovanjsko gradnjo. Drugi so bili spet prepričani, da to na zidavo ne bi vplivalo in da prispevek ni pretiran. Vsi po vrsti pa so soglašali, da razlike za vzdrževanje mestnih zemljišč ne bo mo-gel kriti občinski proračun, ker nima denarja.

Preostanejo torej gospodar-ske organizacije. Toda kaj, če jih ne bo mogoče prepri-čati in če ne bodo pripravljene primakniti zraven do-volj velikega deleža? Pred-vsem jih je treba vprašati za mnenje še pred popravkom odloka. Najbrž bodo uvidele potrebo po večjih vsotah za komunalno ureditev mestnih zemljišč in pomoči ne bodo odrekale, če imajo količ-kaj možnosti.

Rudi Kozole

Oddelek za gospodarst-vo pri občinski skupščini ima torej nalogo, da pripra-vi nove predloge in jih pred-loži skupščini v končno od-ločitev.

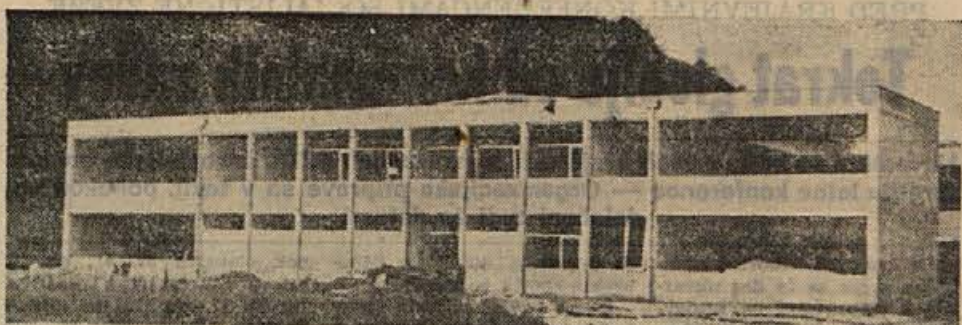
Šolskih zvezkov ni na zalogi

Na senovski matični osnov-ni šoli že vrsto let negoduje-jo, ker ne morejo v krški knjigarni nabaviti šolskih zvezkov za vse učence. Za knjigarno res ne bi bilo tež-ko naročiti toliko zvezkov, kot je otrok na vseh šolah v občini, saj bi podatke lahko dobila na šolah. Da te ne-veščnosti prihodnje leto ne bo več, pritožujejo se tudi, da je papir v zvezkih zelo slab.

Spremlja vas pod Libno Dolenjska svojo podobo

Te dni se je začela uredni-čevati velika želja vaščanov Dolenje vasi, ko so bagri in buldožerji začeli poglobljati strugo potoka Sečnika. Ta potok je v deževnih naliivih prekorajil bregove, poplavljal najrodovitnejša polja in s tem povzročal veliko škodo vašča-nom Dolenje vasi in Pesja. Strugo potoka poglobljal Vod-na skupnost Dolenjske, njeno delo pa spremljajo prebival-ci z velikim zanimanjem.

J. V.

Nova brestaniška osnovna šola že dobiva končno podobo. Zdaj vstavljajo okna, ki prihajajo z zamudo. Kljub temu zatrdno računajo, da bo otvoritev na dan republike. (Foto: J. Teppey)

ŠOLA STOJI, MANJKA ŠE STANOVANJSKI BLOK

Brestanica: poceni načrt za drago šolo

V Brestanici bodo 29. novembra odprli novo osnovno šolo — Gradnja bo veljala 2.800.000 Ndin — Sezidana bo tudi telovadnica — Že letos napove-dujejo enoizmenski pouk in podaljšano bivanje otrok v šoli — Starši se močno zavzemajo za varstvo šolarjev

Jamo za temelje nove osnovne šole v Brestanici je buldožer zaoral 17. septembra lani. Poslopje bo dokončano letos za dan republike. Zida ga gradbeno podjetje SAVA iz Krškega po tipskem načrtu. Črtu, kakršnega je priporo-čil sekretariat za šol-stvo SRS. Ravnatelj Edo Za-jeljnik ga je kljub temu označil za drag poskus. V arhivu stare šole hranijo na-mreč še drug načrt. Napra-vilo ga je projektivno pod-jetje REGION v Brežicah. V Ljubljani ga niso odobrili, češ da bo gradnja predraga. Predračun je znašal 2.650.000 N din, predračun tipizirane-ga načrta pa je bil za 500.000 N din cenejši.

Pozneje se je pokazalo, da je bila gradnja zelo draga, saj so morali naročiti dodat-ne načrte za kanalizacijo, za odvajanje vode ter za nape-ljavo vodovoda, telefona in elektrike. Dodatnih del se je nabralo za 660.000 N din. Za-radi nepopolnega predračuna so dobili tudi manj posojl-la. Splošna gospodarska ban-ka je kreditirala gradnjo s 780.000 N din.

Nova šola je tik pred do-graditvijo. Ima osem matič-nih učilnic in dve posebni učilnici: eno za kemijo in fiziko ter eno za glasbo in likovno vzgojo. V postopju sta tudi delavnica za tehnič-ni pouk in moderna kuhinja. V sredini med obema traktoma je telovadnica, ki bo dokončana istočasno z učilnicami. Prednost tega na-črta je, da za telovadnico ni smelo zmanjkati denarja, kot se to sicer rado dogaja.

Če se število oddelkov ne bo povečalo, bodo v Bresta-nici kmalu vpeljali eno-izmenski pouk in organizira-li podaljšano bivanje otrok v šoli. Starši se že zanimajo, kakšne so možnosti za var-stvo šolarjev. Občinska zve-za društev prijateljev mladi-ne in skupščina sta priprav-ljene prispevati denar za de-žurno službo učiteljev. Star-ši bi v tem primeru plačevali otrokom samo kosilo.

Učiteljski kolektiv osnovne šole v Brestanici težko čaka na preselitev. V stari šoli je delo izredno naporno za

učence in učitelje. Učilnice so napol porušene, zbornico in pisarno pa imajo v dveh kletnih prostorih.

S preselitvijo v novo šolo pa še ne bo konec želja. Ravnatelj šole tov. Zajeljnik meni, da bo treba v bližini šole postaviti stanovanjski

blok za učitelje. Potrebovali bi vsaj štiri stanovanja. Brestanica je namreč edini kraj s popolno osemletko v obči-ni, kjer še ni dovolj poskrb-ljeno za učiteljska stanova-nja.

J. T.

Zgledna akcija prebivalcev Spodnjega Reštanja

Prebivalci Sp. Reštanja so bili doslej brez pitne vode, uporabljali so umazano in nezdravo vodo iz potoka. Le-tos so se vaščani odločili za vodovod. Za pomoč so prosili družbene organe, a so na-leteli na gluha ušesa. To pa članov osmih družin ni spravi-lo v malodušnost — sami so prišli za delo, s svojim denarjem so kupili cevi in drug gradbeni material in za-čeli graditi vodovod iz nekaj kilometrov oddaljenega izvira. Od takrat, ko so napravili zbiralnik, pa do danes, ko z vodovodom končujejo proti zadnji hiši v vasi, je mini-lo le tri mesece. Prostovolj-na delovna akcija vaščanov bi lahko služila za zgled tu-di drugim, na primer Gornje-reštančanom, ki gradijo vo-dovod že pet let, čeprav so za gradnjo dobili dotacije. Prav pa bi bilo, da bi ob-činska skupščina pri delitvi sredstev prihodnje leto prid-nim vaščanom Spodnjega Reštanja del strokov vrnila.

Cvetja ni bilo dovolj

Cvetličarne v krški in breški občini so imele ob dnevu mrtvih na zalogi premalo cvetja, zato so ga morali ljudje hoditi kupovat v Celje, Zagreb in Trbovlje. Ljud-je, ki so imeli v dnevih pred praznikom polne roke dela z ure-jevanjem grobov, so zelo negodo-vali. Posebno nerazumljivo je de-ljanje cvetličarja v Krškem, ki je vnaprej pobiral naročnike, nato pa jih je pustil na cedilu in pro-dajal cvetje drugim. Zakaj tako?

Celuloza: še povečati izvoz!

Letošnji proizvodni rezulta-ti krške Celuloze so, kot so ugotovili organi upravljanja, veliko boljši kot lanski. V prvih devetih mesecih je tovar-na za 16 odstotkov povečala proizvodnjo glede na isto ob-dobje lani. Kljub povečani proizvodnji pa finančni rez-ultat ni dosegel lanskoletnih uspehov, saj se cene papirja po reformi niso povečale, medtem ko so se surovine, ki jih tovarna potrebuje za proizvodnjo, precej podraži-le. Tudi ukinitve prispevka na dohodek ni mogla bistveno vplivati na strukturo, saj se je delež skladov v strukturi dohodka znižal od lanskih 42 na 30,5 odstotka letos.

Tovarna s proizvodi ne za-laga le domačega trga, ampak tudi tuja tržišča. Plan izvoza v devetih mesecih je presegla za 12 odstotkov, vendar to še ni dovolj, da bi si lahko

ustvarila toliko deviznih sred-stev, kot jih potrebuje za uvoz reprodukcijskega mate-riala. Upravni organi posve-čajo večjo skrb zunanjemu trgu ne le zaradi deviznih sredstev, ampak tudi zato, ker so tržišča vedno bolj za-sičenca s papirjem. V jugoslo-vanskih papirnicah je zdaj na zalogi toliko papirja, kot je znašala pred 11 leti celotna letna proizvodnja v Jugosla-viji.

Organi upravljanja so ana-lizirali tudi stanje vloženih obratnih sredstev. Koeficient obračanja sredstev se je pre-cej zmanjšal v primerjavi z lanskim letom. Na zalogi pa imajo precej materiala, pred-vsem pomožnega in nekurant-nega, ki ga bodo morali čim prej prodati. Finančni uspe-še je zmanjšal tudi uvoz le-sa iz Avstrije in ČSSR. Krška papirnica je letos uvozila 43.000 m celuloznega lesa. Les je sicer dražji od doma-čega, vendar je vsekakor pa-metneje les uvoziti kot do-pustiti, da bi zaradi pomanj-kanje surovin vsa proizvod-nja stala.

K. P.

ODLOČITE SE TUDI VI: naročite si Dolenjski list na svoj naslov!

Tokrat globlje od komunalnih zadev

Novembra se bodo v vseh krajevnih organizacijah SZDL črnomalske občine zvrstile letne konference — Organizacijske priprave so v teku, ponekod so določeni tudi že datumi

Vsi krajevni odbori Socialistične zveze se te dni ukvarjajo s pripravi na krajevne konference, ki se bodo na celotnem področju občine zvrstile v novembru. Vodstva SZDL se v pretežni večini odločajo za razpravo o vlogi in nalogah organizacije, kar naj bi predstavljalo osrednjo nit konference. Povsod tudi poudarjajo, naj bi tokrat opustili staro prakso obširnega razpravljanja o komunalnih problemih. Računajo sicer na to, da bodo občani zahtevali odgovore tudi na vprašanja s tega področja, vendar jim bodo sproti pojasnili, da bodo natančneje.

Novo vodstvo dragatuških pionirjev

21. oktobra je imel pionirski odbor Odrda Matije Gubca iz Dragatusa svoj prvi sestanek. Na njem so pionirji sprejeli delovni načrt za letošnje šolsko leto, ki je bil predložen na pionirski konferenci. Na šoli so učenici zelo zanimivi za šahovski, dramski, folklorni in športni krožek, najbolj pa se ukvarjajo s športom. Letos bodo izvedli več športnih srečanj s sosednjimi šolami.

Da bi lažje delali, so si izvolili starejšinski svet, v katerem so naslednji tovariši: Evgen Cestnik, Franja Toman, Ota Matkovič, Polde Bečaj, Angela Dražumerič in Janez Kump. Za načelnika odbora so izvolili učenca 7. razreda Zdenko Kulič, za namestnika Staneta Bahorja, za blagajnika pa Vlada Dražumeriča. Novemu vodstvu želimo obilo uspehov!

M. B.

ša pojasnila dobili na januarskih zborih volivcev.

Razen organizacijskih zadev bodo na krajevnih konferencah evidentirali kandidate za nov organ SZDL — občinsko konferenco, ki bo po novem predstavljala najvišje telo organizacije v občini, ter kandidate za občinske odbornike in republiške poslance.

Nekatere organizacije so o tem že razpravljale, saj je občinska volilna komisija doslej prejela že 14 predlogov za nove odbornike občinske skupščine in 5 predlogov za republiške poslance.

Posamezne krajevne organizacije so že določile datume letnih konferenc. Tako bo 13. novembra ob 14. uri konferenca v Stari Lipi; 19. novembra ob 19. uri v Vranovcih (tu bodo ustanovili lastno organizacijo skupno z vasi Pavičiči in Zastava); 26. 11. ob 18. uri bo letna konferenca SZDL v Kanižari, isti dan ob 18. uri tudi v Stražnjem vrhu. V Gričljah so se odločili za sestanek članstva 27. 11. ob 14. uri; v Starem trgu prav tako 27. 11. ob 11. uri ter v Talčjem vrhu 27. 11. ob 14. uri.

Dobra predavanja, slaba udeležba

Delavska univerza v Crnomlju je na pobudo družbeno-političnih organizacij pripravila vrsto zanimivih predavanj. Doslej je že predaval Zdravko Troha, strokovni so delavec Zveze delavskih univerz Slovenije, ki je obravnaval temo »Kaj moramo upoštevati pri delu z ljudmi?«. Prav tako je Rudi Videtič, so delavec gospodarske zbornice SRS, govoril o Jugoslaviji kot polnopravni članici GATT.

Kljub temu, da so vsi volilni ljudje iz družbenopolitičnih organizacij ter članov organov upravljanja v kolektivih dobili posamična vabila, je bila udeležba na do sedanjih predavanjih kaj pičla.

Na obzorju se kopičijo oblaki

Kolektiv črnomalske lekarne je zelo prizadeven, storitve naraščajo, in vendar se boje težav

Ze tretje leto posluje lekar na Crnomelj v novih prostorih, ki zaenkrat popolnoma ustrežajo zahtevam razvite in sodobne lekarniške službe.

Kolektiv ima 2 farmacevta in 2 farmacevtska tehnika, s pomočjo katerih je zagotovljena razmeroma visoka strokovna raven dela. Lani so opravili v lekarni 136.992 storitev. V prvi polovici letošnjega leta je ta številka v primerjavi z lanskim obdobjem še precej večja: opravili so 74.148 lekarniških storitev, bodisi na recept ali na zahtevo strank. Število storitev se povečuje zlasti zato, ker se v občini razvijata tudi zdravstvena in veterinarska služba.

Doslej je posloval kolektiv brez težav, vendar jih pričakuje že v bližnji prihodnosti. Obračun za letošnje prvo polletje izkazuje še zadovoljivo finančno stanje, ugotavljajo pa, da po reformi ni bilo lahko dobro gospodariti.

Lani in letos so se podražili poslovni stroški, zdravstvena služba in socialno zavarovanje težita k zmanjšanju potrošnje zdravil in k nižji marži. Tem ukrepom se je pridružil še splošno pomanjkanje zdravil iz uvoza, prav tako od domače industrije, ter sprememba pri individualnem plačilu zdravil. Medtem ko so prej zavarovanci prispevali za zdravila na recept le 60 din, kasneje 100 din, morajo zdaj odšteti že 150 dinarjev. Zaradi tega se v vseh lekarnah boje, da bo promet močno padel. To potrjuje tudi dejstvo, da so nekatere lekarne v Sloveniji že letošnje prvo polletje zaključile z izgubo.

Dokončen sklep o novi šoli

O tem, ali naj bi imeli v Crnomlju dve ali eno osnovno šolo, je bilo na zadnji občinski seji precej razprav. Končno pa je skupščina sklenila, naj zaenkrat obvelja predlog prosvetnih delavcev,

po katerem naj bi v novo šolo preselili le učence višjih razredov, v stari stavbi pa bodo imeli pouk vsi nižji razredi osemletke. Taka organizacija pouka je v sedanjih razmerah nujna glede na zelo omejena sredstva, medtem ko so odborniki predvideli, da bosta v bodočnosti ob nadaljnji dograditvi nove šolske stavbe in ob večjih materialnih možnostih potrebni dve popolni osnovni šoli.

V nedeljo, 30. oktobra, dopoldne, so v Crnomlju svečano odprli lastno stavbo Avto-moto društva, v kateri so prostori za društvene potrebe, delavnica in nekaj garaž. Pri otvoritvi so bili podpredsednik AMD Slovenije ter drugi ugledni gostje iz Ljubljane, kakor tudi predstavniki domačega javnega in družbenopolitičnega življenja. Ob tej priložnosti so bili nagrajeni trije najbolj zaslužni člani AMD Crnomelj. Na sliki: Nova stavba stoji tik za hotelom Lahinja oz. postajo ljudske milice. (Foto: Marjan Moškon)

Prvi pravilnik o delu SZDL

Občinski odbor SZDL v Crnomlju je konec oktobra dal v širšo razpravo osnutek prvega pravilnika o delovanju Socialistične zveze, ki ga bo sprejela organizacija na podlagi zveznega statuta.

Osnutek pravilnika obravnava v 5 poglavjih pravice in dolžnosti članov, način sprejemanja v članstvo, načela o organizaciji SZDL (najvišji organ v občini bo poslej občinska konferenca, sestavljena iz delegatov krajevnih organizacij). Vsaka krajevna organizacija bo izvolila v občinsko konferenco najmanj delegata, lahko pa tudi več, če šteje nad 150 članov.

Pravilnik bo obravnavale vse krajevne organizacije in podružnice SZDL v občini, kakor tudi vodstva družbenopolitičnih in družbenih organizacij. Upoštevali bodo njihove pripombe, nakar bodo pravilnik sprejeli na prvi občinski konferenci.

Trenutno brez očesnega zdravnika

Z ambulantno za očne bolezni je imel črnomalski zdravstveni dom že mnogo pregledov, pred kratkim pa so morali odpovedati honorarno delovno razmerje zdravniku specialistu, ki je dvakrat na mesec hodil v Crnomelj. Za ta ukrep se je kolektiv zdravstvenega doma moral odločiti zato, ker so bila sredstva, namenjena vzdrževanju okulistične ambulante, že ob zaključku prvega polletja za polovico večja, kot so jih predvidevali v vsem letu 1966.

Specialist — okulist je bil spočetka plačan pavšalno. Tedaj je v ambulanto vsaki sprejel le 18–25 bolnikov, množica čakajočih pa je morala domov. V želji, da bi negodovanje bolnikov odpravili, so sklenili z zdravnikom dogovor, da bo plačan od števila pregledanih bolnikov. Od tedaj dalje pa je prišlo na vrsto tudi po 80 ljudi, nekateri so bili naročeni celo večkrat, zato ni čudno, da je bila blagajna kmalu prazna.

O tem so razpravljali na zadnji seji občinske skupščine v Crnomlju. Priporočili so zdravstvenemu domu, naj

kuša čimprej priskrbiti novega zdravnika specialista, da ne bo treba bolnikov pošiljati na preglede v Novo mesto ali Ljubljano, ker to še več stane.

Kakor pa so povedali na seji navzoči zdravstveni delavci, nameravajo v sklopu novomeške bolnišnice ustano-

viti okulistični oddelček za ves področni bazen zavarovancev. Dotlej naj bi oskrbeli zdravniške preglede za občane, bolne na očeh, s področja črnomalske občine v domačem zdravstvenem domu, vendar s pomočjo specialista, ki bo pripravljen delati za znosen honorar.

Spominsko slavlje na G. Lazah

Kljub meglenemu in deževnemu nedeljskemu dopoldnevu se je 30. oktobra zbralo na Gornjih Lazah pri Semiču več sto ljudi k spominskemu slavlju ob odkritju spomenika 19 borcem prve belokranjske partizanske čete, ki so padli v noči od 1. na 2. november 1941. Spomin na padle tovariše je obudil eden redkih preživelih borcev prve belokranjske čete Franc Košir, ki je spomenik tudi odkril. Med igranjem žalostinke metliške godbe na pihala so predstavniki republiškega in občinskih združenj Zveze borcev ter krajevnih organizacij Zveze bor-

cev iz bližnje okolice položili k spomeniku številne vence, svojci padlih pa šopke jesenskega cvetja. V kratkem kulturnem sporedu po odkritju spomenika so sodelovali še semiški oktet ter dijakinji črnomalske gimnazije Mira Jerman in Janja Lamut z recitacijami. Po spominskem slavlju so se svojci padlih in preživeli borci prve belokranjske čete zbrali ob topli peči v Sobarjevi domačiji, ki je tokrat spet — kot že tolikokrat poprej — nudila gostoljubje borcem narodnoosvobodilne vojske.

R. S.

ČRNOALJSKI DROBIR

■ V DNEH PRED 1. NOVEMBROM so tudi črnomalski lastniki motornih vozil natočili polne benecinske tanke, misleč, da bo gorivo dražje. Zato so bile nekaj dni pred benecinsko črpalko v Crnomlju dolge vrste vozil. Izkazalo pa se je, da so ljudje le izgubljali čas. Tisti, ki so natočili benecino po prvem, so takoj prišli na vrsto, plačali pa niso še nič dražje. Zaenkrat!

■ SPET JE JESENSKO deževje pokazalo na staro pomanjkljivost. Po mestnih cestah se po jamah nabirajo luže in pesek so dostikrat okropljeni od glave do pete. Posebno velike luže se delajo pri mostu in pred benecinsko črpalko, kjer se jim vozilki motornih vozil sploh ne morejo izogniti, ustaviti pa tudi ni mogoče pred vsakim pešcem.

■ V CRNOMLJU IN OKOLICI močno napreduje zasebna stanovanjska gradnja, zato je precejšnje povpraševanje po betonskih blokih. Ljudje jih vozijo iz Visknje gore, Kočevja in Metlike, pri tem pa jih stane prevoz za 1 blok več kot 100 dinarjev. Ali se ne bi izplačalo kateremu od domačih podjetij, Beogradu, Opekarni ali Komunalnemu podjetju ukvarjati s tako proizvodnjo? Odjemalcev bi bilo dovolj, razen tega bi v zimskem času lahko rešili problem zaposlovanja delovne sile.

■ V MESTU STA BILI do nedavnega ob nedeljah odprti po dve trgovini, medtem ko je zadnje čase odprti le bife. Potrošnikom ta ukrep trgovcev ni všeč in želijo vsaj pojasniti, zakaj so se odločili za to.

■ NEKATERE ULICE v Crnomlju so že pred tremi leti dobile nova imena, vendar je bil to le administrativni ukrep, medtem ko na hišah visijo še vedno stare napisne tablice. Nove so že kupljene in čakajo v občinskem skladišču, da jih bo kdo razdelil in razobešil. Tri leta so že minila, koliko jih bo še?

■ PRODAJALCI KOSTANJA, ki se je pred mesecem dni pojavil v leseni baraki pri avtobusni postaji, je imel precej prometa. Čeprav je veljala merica 100 dinarjev, kupcev ni manjkalo, pač pa so mnogi ugotavljali, da je vsak tretji kostanj gnil.

■ CESTO OD ODCEPA asfaltirane ceste proti Kanižari od nove šole bodo v kratkem začeli asfaltirati. Pravzaprav bi morala Cestno podjetje Novo mesto z deli že začeti, kakor je bilo določeno v pogodbi z občinsko skupščino. Zato upajo, da bo čimprej pripejati stroje. Predvideno je, da bo cesta narejena do 29. novembra.

V SEMIŠKEM KONCU ČEDALJE VEČ OSTARELIH KMETOV

Odborniku Vidmarju trkajo na vrata

Občani, ki ne zmorejo plačati davčnih obveznosti, se zatekajo po pomoč in nasvet k svojemu odborniku

Jožeta Vidmarja-Naceta, odbornika občinske skupščine Crnomelj, uslužbenca semške ISKRE in kmetovalca, domačinom ni treba posebej predstavljati, saj v vsem semškem koncu menda ni človeka, da ne bi vedel zanj.

Ker pa je na nedavni občinski seji med razpravo omenil, da mu stranke zaradi davkov tudi do polnoči trkajo na vrata, smo ga obiskali, da bi nam svoje »uradovanje« natančneje razložil.

Veste, na seji sem malo pretiral, je dejal. Ne hodijo ravno vsak dan k meni in prav do polnoči. Res pa je, da me mnogi občani vse pogosteje prosto za pomoč ali na svet. Name se obrača največ ostarelih kmetov, moških in žensk, bolehnih ljudi, nezmožnih za delo, ki so ostali sami na posestvih. Njihova zemlja je knjižena kot donosna, ker pa je ne morejo obdelovati, ne prinaša dohodka, medtem ko morajo davke

vseeno plačati. V semškem koncu je veliko takih, ki res ne morejo plačati družbenih obveznosti. Ljudje na splošno tarnajo o prevelikih davkih,

posebno letos. Ne znajo pa ločiti sorazmerno nizkih obveznosti do občinskega proračuna od pri-

spevkov za zdravstveno varstvo.

— Kako svetujete občanom v takih primerih?

— Najprej sem na občni vprašal, kaj naj storim, zdaj pa vsakemu povem, naj naredi prošnjo za odpis davkov. Kakor sem izvedel, prihajajo take prošnje tudi iz drugih področij. Ko se jih bo zbrala kopica, bodo o njih na občni razpravljali. Odpis pa ni možen za prispevek za zdravstveno varstvo, ki pravzaprav najbolj bremeni kmetovalce.

— Ali veste, da ima komunalni sklad kmečkega zavarovanja velik pomanjkljaj? Kako gledate na to kmetovalci?

— Jaz sem že od vsega začetka trdil, da bi morali plačevati zdravstveni prispevek od zemlje vsi, ki jo izkoriščajo, tudi če so v službi in drugje zavarovani. Če bi ta prispevek res vsi plačevali, najbrž v skladu kmečkega zavarovanja ne bi bilo manjkalo.

NOVICE
črnomalske komune

Uspehi so, vendar ni razloga za zadovoljstvo

V 9 mesecih letošnjega leta so proizvodne naloge metliškega gospodarstva uresničene preko pričakovanj, v tem času je bil dosežen skoro celotni letni plan izvaja, in vendar — zaskrbljenost pred bodočnostjo! Konkurenco doma in v tujini bodo vzdržala le močna podjetja z velikoserijsko proizvodnjo — Sledila je razprava o perspektivi podjetja KOMET — Predsednik skupščine Franc Vrvišar od 1. decembra dalje ne bo več profesionalac v ObS

Na 30. seji občinske skupščine Metlika so 3. novembra razpravljali o doseženih gospodarskih nalogah do konca septembra letos. Iz podatkov, ki so jih posredovali odborniki in navzočim poslancem Niku Belopavloviču, Ladu Mišiču in dr. Pečarju, je bilo razvidno, da je bil proizvodni plan sicer presežen, vendar pa ne v celoti vnovčen, ker imajo podjetja precej dolžnikov.

Nekaj števil: plačana realizacija je dosegla 73,3 odst. letnega plana, sredstva za sklade so bila v 9 mesecih presežena za 16,6 odst. celotnega letnega plana, izvoz je bil dosežen s 96 odstotki, niso pa bila uresničena pričakovanja glede zaposlitve novih delavcev in naraščanja osebnih dohodkov, ki so bili realizirani le s 58,5 odst.

Ce letošnje uspehe primerjamo z lanskimi v tem času, ugotovimo velik napredek, saj je proizvodnja porasla skoro za polovico, produktivnost pa se je povečala za več kot 20 odstotkov. Medtem ko je vsak zaposleni v domači občini lani ustvaril 1.273.631 din narodnega dohodka je letos že 1.642.129 dinarjev.

Številke so lahko varljive

V razpravi so govorili še o stanju občinskega proračuna, pri čemer je predsednik skupščine poudarjal, da občina izpolnjuje obveznosti do strokovnega šolstva samo s pomočjo prispevkov gospodarskih organizacij in občanov. Prav tako so zbrali pretežni del sredstev za gradnjo nove šole (iz proračuna le 22 milijonov) in za gradnjo vodovoda, za katerega niso v

proračunu zagotovili niti dinarja.

Tako sodelovanje bo verjetno potrebno še v prihodnje, so menili odborniki. Nato sta razpravljala poslanec Niko Belopavlovič in odbornik Peter Vujčić. Oba sta bila mnenja, da je treba krepiti lastno moč gospodarskih organizacij in sklade podjetij ter da sedanji uspehi ne bi smeli navdajati proizvajalcev s pretiranim zadovoljstvom. Poudarjala sta, da navidezno zadovoljivi položaj v gospodarstvu ni na tako trdnih nogah, kot se zdi, zato bi morali v kolektivih silno previdno ravnati z dohodkom.

BETI + KOMET = ?

Ko je poslanec Niko Belopavlovič govoril o tem, da ob doslednem izvajanju reforme v letu 1967 lahko pričakujemo resnejše težave, posebno pri manjših podjetjih, ki ne izvažajo, je načel vprašanje perspektive podjetja KOMET.

— Boljše sodelovanje med KOMETOM in BETI, — je dejal, — ali morebitna združitev je gospodarska nuja, ne pa želja funkcionarjev. Drugod se lepo uveljavlja sodelovanje v gospodarstvu med republikami in med občinami, tu pa dvoje podjetij iste stroke v istem kraju ne zna najti skupnih interesov.

Nato je direktor tovarne BETI razložil, kaj ovira sodelovanje med kolektivoma. Omenil je, da je bila BETI pred dvema letoma zelo zainteresirana za tesno sodelovanje s KOMETOM, a da bi do tega zdaj težko prišlo, ker se je medtem KOMET razvil v drugo smer. Ukvarjal se je z obrtniško proizvodnjo, kar ni v skladu s programom razvoja BETI. V razpravo o tem je poseg

lo še več drugih tovarišev, med njimi predsednik skupščine Franc Vrvišar. Ponovno je povedal, da je sodelovanje oziroma združitev odvisna samo od obeh kolektivov. Priporočil je, naj o tem še in še razmišljajo.

DELO SKUPŠČINE BO NEMOTENO

Na seji so nato potrdili še nekaj kupoprodajnih pogodb, razpravljali so o predlogu za spremembo ureditvenega načrta Metlike, potrdili zaključne račune skladov ter zaključni račun občinskega proračuna za lansko leto. Predsednik skupščine je na koncu prosil odbornike še za soglasje, da bi se prihodnji mesec zaposlil v gospodarstvu ter predsedniške posle opravljal kot prostovoljec do izteka mandatne dobe. Njegovo željo so upoštevali po prejšnjem zagotovitvi, da bo delo skupščine še nadalje nemoteno potekalo.

Številni gostje in potrošniki iz Metlike ter okoliških vasi so si z odobravanjem ogledovali nove trgovske prostore podjetja MERCATOR, kjer nudijo res bogato izbira vsakovrstnega blaga. (Foto: Ria Bačer)

Staro šolo dobi podjetje KOMET

Ko so se učenci metliške osemletke pred nedavnim izselili iz stare šole v novozgrajeno poslopje, se je javilo več interesentov za odkup opuščene stavbe. Svet za gospodarstvo je bil pooblaščen, da izbere najugodnejšega ponudnika, zato je sklenil pogodbo o prodaji s podjetjem KOMET. Po pogodbi mora KOMET plačati 50 milijonov dinarjev v štirih letih, razen tega pa preskrbeti stanovanje Anici Sašek, ki je doslej stanovala v šoli. Pogodbo so na zadnji seji potrdili tudi odborniki občinske skupščine.

Pečarija h komunalni

Glede na priporočilo občinske skupščine Metlika, ki je maja letos razpravljala o usodi podjetja Pečarija v Gradcu, se je kolektiv Pečarije odločil za priključitev k metliškemu Komunalnemu podjetju. 1. oktobra sta se podjetji združili. Upajo, da bo moč v doglednem času znova oživiti pečarsko dejavnost in jo v sklopu močnejšega in večjega kolektiva nadalje razvijati.

Dve novi „Mercatorjevi“ trgovini v Metliki

V torek, 8. novembra, ob 10. uri, so v Metliki v prisotnosti ljudskega poslance Nika Belopavloviča, generalnega direktorja podjetja MERCATOR Adija Osterca ter drugih predstavnikov tega kolektiva, zastopnikov občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in množice domačinov svečano odprli veliko, sodobno trgovino — Ta dan je bila odprta še prenovljena prodajalna špecerijskega blaga — V dobrih 4 urah so v novi trgovini iztržili za 3.250.000 starih dinarjev blaga, od tega predvsem konfekcije, prešitih odev in drugega tekstilnega blaga. To je bil hkrati doslej največji enodnevni promet v eni izmed metliških trgovin

Ze dobro uro pred napovedano otvoritvijo se je pred bivšo Makarjevo hišo v Metliki začelo zbirati množica prebivalcev, da bi prisostvovala svečani otvoritvi najlepšega trgovskega lokala v Metliki, na katerega so potrošniki že vrsto let nestrpno čakali.

Svečanost je začel predsednik centralnega upravnega odbora podjetja Viktor Logar, ki je med drugim dejal: — Z otvoritvijo nove blagovnice in otvoritvijo prodajalne prehranbenega blaga v Metliki želi celotni kolektiv Mercatorja prispevati svoj delež k izboljšanju vsakodnevnega življenja občanov. Tako se je uresničila tudi naša želja ugoditi potrebam po-

trošnikov. Novi trgovini naj bosta hkrati prispevek našega podjetja k bližnjemu praznovanju občinskega praznika in sta rezultat skupnega dela in prizadevanj v skrbi za višjo življenjsko raven prebivalcev.

Hotel je pokril izgubo

V tretjem tromesečju letošnjega poslovanja je Hotel-sko gostinsko podjetje v Metliki doseglo vidne uspehe v poslovanju ter 90,1 odstotka planiranega letnega prometa. Ustvarjena sredstva za sklade so sicer malenkostna, vendar pa je podjetje pokrilo izgubo, ki so jo izkazovali ob zaključku polletnega poslovanja.

Zavedamo se, da zahteva razvoj vedno bolj sodobno in dobro organizirano trgovsko mrežo tudi izven območja večjih trgovskih centrov, ter želimo, da bi šla tudi naša trgovina v korak z vseplošnim družbenim razvojem

Zatem je govoril predsednik občinske skupščine Franc Vrvišar, prerezal simbolični trak ter predal novi objekt v upravljanje kolektivu Mercatorja v Metliki. Gostje in potrošniki so si nato ogledali trgovino, kjer nudijo res veliko izbiro manufakturnega blaga, konfekcije, pletenin, moškega in ženskega perila, modnega blaga, galanterijskih izdelkov, oblačil in pohištvenega blaga.

Ta dan so prodajali kratko metrsko blago in konfekcijo z 10-odstotnim popustom. Prva stranka, ki je plačala blago pri blagajni — Štefka Fux, je bila veselo presenečena, ko so ji izročili lep zavitek, v njem pa kvalitetno kombinezo kot darilo kolektiva.

Malo kasneje so odprli še prenovljeno poslovalnico na trgu (bivša Sturmovna trgovina), ki je prav tako vzbujala občudovanje potrošnikov. Tu bodo prodajali poslej le špecerijsko blago in gospodinjske potrebščine, medtem ko so prodajo vseh drugih artiklov prenesli v veliko novo trgovino nasproti hotela.

Z novima trgovinama je Metlika mnogo pridobila, lah-

V imenu 3000-članskega kolektiva veletrgovine MERCATOR je ob otvoritvi blagovnice v Metliki govoril predsednik centralnega upravnega odbora Viktor Logar (Foto: Ria Bačer)

ko celo trdimo, da je razvoj trgovine v povojnem obdobju prav s tega objekta zabeležil svoj višek.

Kolektiv poslovne enote Mercatorja namerava po želji svojih odjemalcev v obeh trgovskih lokalih dopolnjevati zalogo in izbiro blaga

RIA BACER

Upravni odbor
BELOKRAJSKE TRIKOTAZNE INDUSTRIJE

»BETI« — Metlika

razpisuje prosta delovna mesta:

1. pomočnika direktorja podjetja;
2. izprašane kurjača parnih kotlov in
3. več kvalificiranih šivilj.

Pogoji za zasedbo so: za delovno mesto pod 1.: visoka strokovna izobrazba in najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu ali javni upravi, ali višja strokovna izobrazba in najmanj 8 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu ali javni upravi, ali srednja strokovna izobrazba in najmanj 10 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu ali javni upravi.

Prednost imajo kandidati, ki so z dosedanjim delom dokazali uspešnost poslovanja in velike organizacijske sposobnosti.

Za delovno mesto pod 2.: opravljen izpit za kurjača parnih kotlov-visoko tlačnih parnih naprav in odslužen kadrovski rok.

Za delovno mesto pod 3.: opravljen izpit za kvalificirano šiviljo, po možnosti s prakso v industrijskih podjetjih.

Razpisana delovna mesta se lahko zasedejo takoj, najpozneje pa 1. januarja 1967.

Stanovanja podjetja nima na razpolago. — Ponudbe sprejema v roku 15 dni po objavi tega razpisa splošno kadrovskega sektorja podjetja.

»BETI« — Metlika

MESTNA KLAVNICA METLIKA

razpisuje prosta delovna mesta:

1. računovodje
2. KV mesarja sekača

Pogoj: večletna praksa v sekanju mesa.

Ponudbe pošljite na gornji naslov. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

VELETRGOVINA

mercator

import-export

Je odprla v torek, 8. novembra 1966, ob 10. uri novo

BLAGOVNICO v Metliki

Ob tej priložnosti je bila odprta tudi novo urejena prodajalna prehranbenega blaga v Metliki.

Obiščite nas in zadovoljni boste!

Prebivalcem Metlike in metliške občine prisrčne čestitke za letošnji občinski praznik — 26. november!

Priporoča se delovni kolektiv

Veletrgovina MERCATOR
import-export
LJUBLJANA

Krompirjeva pravda terja hitro rešitev

Na seji občinske skupščine, ki je bila v četrtek, 3. novembra, v Trebnjem, je bila zaradi njene aktualnosti osrednja točka dnevnega reda odkup krompirja. Na vrsti pa so bile tudi inšpekcijske službe, obrtništvo, gostinstvo, blagovni promet in nekaj drugih vprašanj.

Kolikšnega pomena je krompir za kmeta, zadrugo in trebanjsko občino, je pokazalo izredno težko stanje, ki ga je sprožila letošnja boljša letina. Večja ponud-

ba je pritisnila na znižanje cene pri odkupu krompirja, trgovska podjetja pa nočejo izpolniti spomladski sklenjenih pogodb, po katerih naj bi trebanjski zadrugi plačali

krompir po višjih cenah, kot je na prostem trgu.

Zadeva je šla ega pomena, saj gre tudi za bodoči odnos med kmetom in zadrugo ter za medsebojno zaupanje. Direktor zadruga inž. Slavko Nemanič je na skupščini posredoval mnenje zadržnega sveta, ki se je po peturnem posvetu odločil, da kupcev krompirja — trgovskih podjetij — ne kaže tožiti, češ da

so tožbe, ki veliko stanejo, težko izločljive, krompir pa je treba v kratkem času umakniti iz zasilnih shramb. S trgovskimi podjetji naj bi se zadruga pogajala in dosegla, kar v danem trenutku največ more. Trgovino bi namreč lahko tožili le za tiste količine krompirja, ki bi jih morala do sedaj prevzeti. Do aprila meseca pa bi morala prevzeti 1950 ton pogodbenega krompirja po 65 S din za kilogram, 1550 ton pa po tržnih cenah. Zadruga ima sama 200 ton krompirja. Direktor je povedal, da ni vprašanje samo cene krompirja, temveč prodaja nasploh. Ker pridelovalci — kmetje lahko s tožbo zahtevajo izpolnitev pogodb, je za zadrugo nastal zelo težak položaj. Ker kmetje pridelka ne morejo prodati, občuti to tudi občinski proračun pri svojih dohodkih.

Po mnenju nekaterih drugih govornikov je najboljša pot zadruga, da toži trgovska podjetja, ki jim ukinitev sklada rizika ne daje osnove, da pogodb ne bi spoštovala.

Mnenja so bila torej deljena, vsi govorniki pa so bili složni v tem, da ne kaže tega vprašanja prav nič odlagati. Začuda pa kmetje — odborniki niso povedali, kaj oni mislijo in kako bi bilo razpoloženje v njihovih vrstah v primeru, da jim zadruga ne bi izpolnila pogodbenih obveznosti.

O razpletu dogodkov bomo še poročali.

Sloga — kaj je to?

Zakaj ima tovarna šivalnih strojev zaprto bližnjico na postajo

Tako kot takrat, ko so se po pripovedovanju basni zbrale riba, rak in ptica, da bi premaknile voz, in je vsaka vlekla v svoj konec, je letos uspela »skupna akcija« tovarne šivalnih strojev, destilacije Dane in kmetijske druge Trebnje na Mirni. Ta tri podjetja so se do govorila, da bodo s skupnimi močmi popravila ceste ob Mirni mimo mlina, ki je hkrati tudi cesta na Debenec in ki je vsa tri podjetja tudi uporabljajo. Dana naj bi plačala pesek, TSS dala delavce, KZ pa naj bi poskrbela za prevoz. Dogovora pa se niso držali. Predstavnik Dane so dvakrat klicali TSS in KZ, da bi prišli za delo, vendar ni bilo uspeha. Tudi poziv krajevne skupnosti ni zalegel.

Dana je za kazni z zapornico in ključavnico zaprla bližnjico do železniške postaje, ki vodi po njihovem zemljišču; tovarna šivalnih strojev pa mora voziti na dež in stresanje občutljive stroje po razriti poti ob mlino, ker ni hotela prispevati za popravilo. Dokler ne bodo voljni žrtvovati nekaj za to pot, jih Dana ne bo pustila po bližnjici. Tako so zatrjevali njeni zastopniki.

Razrita cesta, ki ji skoraj ni para, vodi na Debenec in na mirenko pokopališče. Gorje, če bi v času razprtij zašel nanjo izletnik; gorje, če bi bilo treba nesti pokojnika po taki poti k zadnjemu počitku. Ničče si ne bi želel nazaj.

Pred združevanjem krajev. skupnosti?

Predstavniki skupščine se bodo še ta mesec na kraju samem seznanili z delom in težavami vseh 17 krajevnih skupnosti v trebanjski občini

Do 17. novembra bodo zastopniki občinske skupščine obiskali vse krajevne skupnosti na območju občine, da bi se tako čim temeljiteje spoznali s težavami. To so sklenili na nedavnem sestanku predsednikov svetov krajevnih skupnosti. Ob tej priložnosti so nekateri predstavniki opozorili na oddajanje zemlje, ki je last splošnega ljudskega premoženja, v najem, kar lahko predstavlja vir lepega dodatnega dohodka za potrebe krajevnih skupnosti. Udeležene iz Velikega Gabra je povedal, da bodo samo od

oddane zemlje dobili 600 tisoč S din dohodka. To pravi, da ima vsaka krajevna skupnost, vendar mora predhodno z vlogo sporočiti občinski skupščini, da želi gospodariti ali upravljati z zemljo, ki je last splošnega ljudskega premoženja. Doslej te ugodnosti niso izkoristile vse KS.

IZ MOKRONOGA

MOKRONOSKA KRAJEVNA SKUPNOST je nedavno dobila v upravljanje poskopski pot Pričo. Razen iz pristojbine na sejmšču bo tako tudi iz poskopskega dela dodatnega denarja za svoje potrebe.

CEPRAV JE SE VELIKO časa do proslave 25-letnice Gubčeve brigade, ki bo prihodnje leto, krajevna skupnost že sedaj poziva prebivalce, naj mislijo na bodočo popravila pročelij hiš in na ureditev dvorišč.

UPAJO, DA BO tudi Mokronog prihodnje leto dobil asfaltno prevleko na glavni cesti. Nekaj naj bi prispevala občina, nekaj pa naj bi zbrali prebivalci sami, podobno, kot so spomladski sklenili Mirenčani. Pred kratkim so v mokronoski Iscri že asfaltirali dvorišče, saj jim je bil prah, ki si poišče pot v proizvodne prostore, huda nadloga pri delu elektrolitičnih kondenzatorjev.

IGLICE SMREČICE, ki so jo na mokronoski blok pridrili takrat, ko so ga spravili pod streho, so že zdavnaj ostle. Gradnja je bila ustanovljena, ker ni bilo denarja. Iscri, ki je v njem kupila nekaj stanovanj, je bilo poleg obljubljenega, da bodo leta vseljava do prvega januarja prihodnjega leta, vendar delavcev mirenškega Remonta, ki stavbo gradi, nedavno še ni bilo videti v njem.

Zaradi zatišja v mnogih KS je oživela misel, naj bi nekatere manjše skupnosti združili in s tem okrepili. Po kazalo se je namreč, da je težko dobiti dovolj sposobnih in prizadevnih ljudi, že tako majhen denar, ki je bil namenjen njihovemu delu, pa se je preveč razdrobil. Če bi krajevna skupnost obsegala večje območje, bi predstavljala bolj zaokroženo enoto. Imeti svojo krajevno skupnost, kakor si želijo v nekaterih krajih, kaj malo koristijo, če je ta le na papirju. Ker imajo KS veliko in pomembno območje dela, je treba dobro proučiti organizacijski sestav, da se bo izboljšalo delo in povečala učinkovitost lokalne samouprave.

Na mladino so pozabili

Novinarji Ljubljanskega dnevnika so priredili 28. oktobra v kino dvorani v Trebnjem ustni časopis, ki se ga je udeležilo okoli 300 občanov. Z zanimanjem so poslušali novinarje, ki so govorili o ljudeh in o posebnostih našega kraja. Veliko besed je bilo o gospodarstvem napredku, o kulturi in turizmu, pozabili pa so prikazati mladino in njene probleme, čeprav jih ni težko opaziti. Kaže, da naši vodilni ljudje prezirajo vprašanje življenja in mladine. Trebanjska mladina kljub mnogim opozorilom še danes nima svojega prostora, zato ni čudno, da zahaja v gostilne, tam pijančuje in se nekulturno obnaša. Ničče ne vprašuje za vzroke, starejši se le zgražajo nad tem početjem. Mar ni naloga občinske skupščine in družbenih orga-

nizacij, da pomagajo reševati njihove težave, mar ne čuti, da je treba vzgojiti naslednike, ki se bodo enakovredno vključevali v naš samoupravni sistem na vseh področjih?

Skoda se mi zdi, da tega perečega problema niso videli novinarji, ki bi lahko javno pred občani in pred odgovornimi ljudmi vprašali, kaj je z današnjo mladino in kaj je bilo narejenega, da bi jo odtegnili kvartirnim vplivom. Potrebno bi bilo spoznati, da je vredno nekaj žrtvovati za mladi rod, pa čeprav gre samo za prostor, v katerem bi lahko sklicali redno letno konferenco, ki je zaradi slabega vremena ne morejo sklicati kar v parku, ker njihov prostor uporablja Ljudska univerza za večerno šolo.

F. P.

Ostavka članov sveta za kmetijstvo in gozdarstvo

»Nočemo biti le glasovalni aparat, mislimo, da so nam kratene pravice,« se je glasila utemeljitev predsednika sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Naceta Dežmana in treh članov: Franca Jevnikarja, Alojza Jarca in Ivana Zakrjaka, ki so dali ostavko na seji sveta za kmetijstvo in gozdarstvo trebanjske občine 2. novembra. Ostavke so dali potem, ko so bili sezna-

njeni s sklepom vrhovnega sodišča SRS, ki nadomešča odločitev trebanjske občinske skupščine in daje del gozdov v upravljanje KGP Brežice.

Kot je znano, je bil spor sprožen, že tudi pred ustavnim sodiščem SRS, o zadevi pa je obveščen tudi predsednik izvršnega sveta SRS Jano Smole.

Soustanovitelji delavske univerze?

Ko je občinska skupščina v Trebnjem na predzadnji seji obravnavala strokovnost in izobrazbo zaposlenih v podjetjih in ustanovah, je bila pri tem posebej poudarjena vloga delavske univerze. Ker so dosedanje izkušnje pokazale, naj bi podjetja nimajo pravega razumevanja za potrebe delavske univerze, je predsednik njenega upravnega odbora Jože Kastelic predlagal, naj bi delovne organizacije postale soustanoviteljice, kar bi zblížalo oba partnerja in poživilo delo DU.

S tem se je na zadnji se-

ji strinjal tudi celotni odbor delavske univerze ter je o svojih stališčih obvestil občinsko skupščino in delovne organizacije. Menil je tudi, da bi bilo koristno prirediti nekdanje dobro obiskovane oblike izobraževanja, na primer šolo za življenje, vendar je treba hkrati povedati, da doslej nihče od mladinskega vodstva ni izrazil te želje. Delavska univerza se zaveda tudi potrebe po organiziranju poljudnoznanstvenih predavanj v zimskih mesecih; odbor meni, da bi morale pri tem pomagati tudi šole.

Pretep, požig in samomor

22-letni Avgust Fortuna iz Vidma pri Tementci je 31. oktobra nekaj pred polnočjo popival v gostilni v Radohovi vasi. Izval je prepil, nato pa zunan s kamnom udaril 30-letnega Ivana Fortuna iz Zagorice. Kmalu po polnoči, že 1. novembra, je odšel na kozolet svoje stare matere v Radohovi vasi in ga po ne previdnosti zažgal. Potem se je odpravil domov. 1. novembra popoldne je odšel proti železnici, se med Sentočevcem in Radohovo vasio ulegel na tračnice in čakal, da ga je povozil vlak. Vse to se je zgodilo v dobrih 24 urah.

Manjši prometni davek

Da bi se izenačili s sosednjimi občinami, ki imajo že doslej 2 odst. občinski prometni davek, je občinska skupščina tudi v trebanjski občini znižala prometni davek pri prodaji motornih vozil od 3 na 2 odstotka. S tem se bo delno povečal dohodek trgovskih podjetij, prodajna cena pa se ne bo spremenila. Doslej je imela trgovina v naši občini pri prodaji motornih vozil malo zaslužka, ker cen zaradi tega ni mogla povečati, plačevati pa je morala večji prometni davek kot trgovine v sosednjih občinah.

POZIV GUBČEVCEM

Za 25-letnico ustanovitve Gubčeve brigade pripravljamo njen stalni odbor obsežno knjigo, v kateri bodo opisane vse borbe te udarne brigade. V knjigi bodo predstavljeni njeni nekdanji borci in komandanti. Odbor in tovariš Lado Ambrožič — Jure Novljan, ki knjigo piše, pa imata precejšnje težave pri izbiranju gradiva. Tako je na anketne liste, ki jih je odbor poslal nekdanjim borcem, odgovoril le manjši del gubčevcev. Zato jih odbor poziva, naj pomagajo pri zbiranju gradiva in tako olajšajo zahtevno delo pri pisanju knjige.

Hvala vsem sodelujočim!

Tudi letos smo počastili pri spomeniku spomin na padle borce in žrtve fašističnega nasilja. V sprevodu je igrala trebanjska godba na pihala, govoril je Jože Frelih, recitirala pa šolska mladina. Proslave so se udeležili tudi člani gasilskega društva v uniformah. Vsem lepa hvala! Odbor ZB Sentrupert

DA-HINKO HIEFERLE GRADOVI V MIRENSKI DOLINI

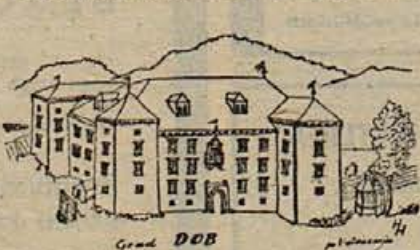
Pod pritiskom Nemcev je menda postal član Kulturbunda. Ko mu je bil požgan grad, je odšel v Avstrijo, kjer verjetno živi še danes.

5. GRAD DOB

Ta grad je stal južno od Rakovnika, približno kilometer vstran na nizki vzpetini. Sprva je bil trdno zidan obrambni stolp, ki so ga imeli v oblasti gospodje Dobski. L. 1320 so ga prodali gospodu Volkherju Dobskem. Ko je njegov rod 1420 izumrl, je kot dediščina pripadel gospodu Piršu (Pyrsch). Nato je prišel v last turjaških grofov, ki so grad Mirno prodali gospodu pl. Watzenu. Ta je od Turjaških kupil tudi grad Dob. Nato sta si to posest delila brata Gregor in Mihael pl. Watenberg. Ta dva sta porušila stari stolp in sezidala nov, večji grad. Potem je postal lastnik gradu Dob Volk Engelbert pl. Turjaški, ki pa ga je podaril Dioniziju Schraenklerju kot plačilo za zvesto službovanje. Leta 1599 je dedoval Dob sin Volk Engelbert. Po njegovi smrti je dobila grad Rozina Schra-

enkler, ki se je poročila z Jurijem Andrejem pl. Višnjegorskim. Leta 1621 so bili lastniki spet Watenbergi, in sicer Hans Henrik grof Watenberg.

Grad je imel kvadratast tloris z notranjim dvoriščem in vogelnimi

Grad Dob

stolpi. Slovel je po veliki konjušnici z lepimi konji.

Kasneje (1688) se omenja kot lastnik gradu Ivan Henrik grof Watenberg, še prej pa Volk Vincenc Watenberg. Ta je umrl 1659, pa ga župnik v Sentrupertu ni ho-

tel pokopati, češ da je protestant in versko malomaren. Pokopali so ga v gradu samem v rodbinski grobnici, brez duhovnika, potem ko so njegovi sorodniki tudi pri novomeškem prostu zamen poskušali doseči, da bi jim dovolil cerkven pogreb.

Ko je moški rod Watenbergov izumrl, so dobili grad z ženinjo grofje Barbo. Jožef Anton Barbo je postal lastnik gradu 1888, za njim pa Roza Barbo, rojena grofica Sternberg. Rodbina Barbo-Watenberg je kasneje (v 20. stol.) ostala brez moških potomcev. Na grad Dob se je priženil baron Logatheti, ki je bil z ženo Stelo M. Logatheti zadnji lastnik gradu. Grad je bil namreč 1943 požgan in baron je z vso družino postal žrtev plamenov.

6. GRAD NA MIRNI

Mirenski grad, katerega razvalino lahko vidimo še danes na griču nad rečico Mirno, je zgodnjerednjevska grajska stavba, obdana z zidanim obrambnim pasom. Sredi

AVTO-MOTO DRUŠTVO RIBNICA NA DOLENJSKEM

proda

na JAVNI DRAŽBI, ki bo bo 13. 11. 1966 ob 8. uri
v pisarni AMD Ribnica,

osebni avto fiat 750

letnik 1961 — izključna cena 6.500.— Ndin, in

motorno kolo Tomos - Puch

175 ccm
izključna cena 3.500.— Ndin.

POTROŠNIKI OPEKE!

Tovarna zidne in strešne opeke KUPJAK PRI DELNICAH

vam nudi
kvalitetne opečne proizvode po ugodnih pro-
dajnih pogojih:

CENA za I. vrsto za 100/kom N-din
brez davka — z davkom

1. Luknjičasti zidak, normalni	NF-1	28	35
2. Polni zidak	NF-1	28	35
3. Votlak normalni	NF-1	27	34
4. Votlak dvojni (satje)	NF-2,2	55	69,17
5. Votlak (satje), mali blok	NF-3,4	88,40	111,25
6. Votli blok BH-4	NF-4	100	125,76
7. Monta opeka 14 N-1	NF-3,5	88,50	110
8. Monta opeka 16 N-1	NF-4	100	125,76
9. Strešnik, dvojni zareznik	NF-1	70	100
10. Opeka »tuljava« (kanalice)	NF-1	63	79,80
11. Stropni polnilec	NF-4,6	115	147,20
12. Zidni polnilec	NF-4	100	125,76

Gornje cene veljajo za franko natovorjeno blago na
kamion v tovarni v Kupjaku. — Manjše količine
opeke dostavljamo kupcem tudi s kamioni na
gradbišča.

Opeko druge vrste dobavljamo s 15–20 odst. popusta.
Opeko prodajamo tudi za devize preko podjetja
»BRODOKOMERCE« in »JUGOEXPORT«, Rijeka s
popustom do 25 odstotkov.

NAŠ VRT

ČASOPIS ZA VRTNARSTVO IN SADJARSTVO

List ni namenjen samo tistim, ki obdelujejo zemljo,
temveč vsem ljubiteljem narave, ki sicer nimajo
svojega vrta ali sadovnjaka, a si želijo zelenje in
cvetje okoli sebe. List je dober svetovalec ljubite-
ljem cvetja in lončnic vrtarjem, sadjarjem, upravi-
teljem stavb in javnih nasadov ter vsem, ki si žele
lepše in dostojnejše vrtove.

NAŠ VRT

izhaja šestkrat na leto. Naročnina je 20 Ndin,
za zamejstvo 35 Ndin, posamezna dvojna šte-
vilka pa stane 5 Ndin. — Naročila sprejema
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, Ljubljana,
Mestni trg 26 — »Naš vrt«.

Upravni odbor

LESNO PREDLOVALNE INDUSTRIJE

»ZORA« ČRNOMELJ

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. vodjo obrata gradbenega
mizarstva
2. kurjača lokomobile

POGOJI:

pod 1. a) inženir lesne stroke s 5-letno prakso, od
tega vsaj 2 leti v dejavnosti obrata;

b) lesnoindustrijski tehnik s 7-letno prakso, od tega
vsaj 5 let v dejavnosti obrata;

c) VKV delavec lesne stroke z najmanj 10 let prakse
na vodilnem mestu v dejavnosti obrata.

Pod 2. izprašan kurjača.

Prijave je treba poslati pismeno na naslov upravne-
ga odbora lesne predelovalne industrije »ZORA« Čr-
nomelj v roku 15 dni po objavi. V prijavi je treba
navesti kratek opis dosedanjih zaposlitev.

OBVESTILO

Po odločbi občinske skupščine Kočevje vse je
uprava Doma »Jože Šuško« pripojila k upravi Do-
ma telesne kulture v Kočevju, tako da posluje se-
daj za oba doma in za vse ostale športne objekte
samo ena uprava.

Za vsa vprašanja v zvezi z uporabo prostorov in
dvoran v obeh domovih in ostalih športnih objektih
ter za uporabo igrišč se obračajte izključno na na-
slov skupne uprave:

Uprava Doma telesne kulture in Doma »Jože Šuško«, Kočevje, poštni predal 19.

Sporočamo tudi, da bo uprava izplačevala vse
storitve in material za oba domova in športna igri-
šča samo na naročnico, izdano od uprave. Na to
posebej opozarjamo podjetja.

Uprava doma ima svojo pisarno v Domu telesne
kulture v Kočevju, in posluje vsak dan od 8. do
10. ure in od 17. do 19. ure. — Telefonska številka
86-308 ali 86-243 (stanovanje-upravnika).

Upravnik:
Andrej Arko, l. r.

Upravni odbor podjetja

»LABOD«

tovarna perila — NOVO MESTO

razglasa

prosta delovna mesta:

1. vodje skladišča gotovih izdelkov

Pogoj: visokokvalificiran delavec v trgovini
ali kvalificiran delavec v trgovini z najmanj
petletno trgovsko prakso;

2. glavni komisionar skladišča
gotovih izdelkov

Pogoj: kvalificiran delavec trgovske stroke;

3. mehanik za remont šivalnih strojev

Pogoj: kvalificiran mehanik s prakso pri
vzdrževanju strojev.

Za vsa delovna mesta je naslednji pogoj: poskusno
delo, ki traja dva meseca.

Rok za sprejem prijav je 15 dni po objavi. Ponudbe
s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega
dela je treba poslati na splošni sektor podjetja.

Za sevniški občinski praznik

— 12. november — znova pristočno čestitamo vsem prebivalcem sevniske
občine, ki se v teh dnevih spet spominjajo junaške osvoboditve partizanov
iz sevniskih okupatorjevih zaporov v novembru 1941! Spominjamo se nepo-
zabnega tovariša, narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža, častnega občana
sevniske občine; njegov nepozabljeni lik borca za novi svet bo trajno živel
med nami.

Vsem občanom in vsem delovnim organizacijam želimo mnogo novih delov-
nih uspehov pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme!

OBČINSKA SKUPŠČINA

in vse družbenopolitične organizacije občine

SEVNICA

obzidja četverokotnega tlorisa je
stala glavna stavba, namenjena za
bivanje grajskega gospoda. Tudi ta
zgradba ima kvadraten tloris. Dvi-
gala se je v dve nadstropji z lepi-
mi dvoranami in sobami, okraše-
ni z gobelini in svetopisemskimi
slikami. V poslopje si prišel po
stopnicah v posebnem prizidku.
Grad so sezidali najbrž oglejski pa-
triarhi in ga kmalu potem dali v
zakup mirenemu gospodom, ki so
tako dolgo gospodarili. Leta 1250 se
omenjata Majnhard in Herman Mi-
renski. H gradu je sodil tudi gra-
dič Zagorica pri Mokronogu, ki pa
je bil prodan stiskemu opatu 1275.
ko je gospodaril na mirenem gra-
du Friderik Mirenski. Po smrti te-
ga je prevzela gospodstvo gradu
njegova vdova Jeutha, ki je gospo-
darila do polnoletnosti svojega si-
na Otela. Leta 1335 je oglejski pa-
triarh podelil mirenski grad Fride-
riku pl. Seyneku (Seuneck), ki je
bil takrat deželni glavar na Kranj-
skem. Leta 1400 so dobili grad na-
zaj mirenski gospodje, in sicer
Hans Mirenski, deželni glavar na
Kranjskem. V letu 1435 so pridobi-
li grad celjski grofje. Istega leta
je ob ribniku pod gradom napadel
tam zbrane vojske krškega škofa
in avstrijskega nadvojvoda Frideri-
ka celjski vojskovodja Vitovec, ki
je pregnal omenjene čete proti Mo-
kronogu in ga v naskoku zavzel.
Mnogo krvi je bilo prelite, še več

pa je bilo ujetnikov; odpeljani so
bili v zapore v Kropo, kjer so se-
dela tri leta. Ko je bil končan spor
med Celjskimi in avstrijskim nad-
vojvodo, so bili ujetniki izpuščeni,
grad Mokronog pa je spet pripadel
krškemu škofu.

Leta 1515 so v kmečkem uporu,
ki je zajel tudi Mirenko dolino,
kmetje navalili na mirenski grad
in ga hudo poškodovali. Ruvali so
železne okenske mreže, razbijali

zena. Kot smo že povedali, je kupil
Watzen tudi grad Dob. Njegova si-
nova sta si posest razdelila, še prej
pa sta en del prodala Volku Raj-
mundu Paradajzerju. Ta pa je grad
prodal grofu Lambergu. Po njegovi
smrti ga je dobila Lambergarjeva
vdova baronesa pl. Dobrniška
(Neuhaus) ki se je poročila z ba-
ronom Volkom Konradom pl. Jan-
kovičem.

Grad je v 20. stoletju pripadel
dr. Boehmu. Obiskal sem grad še
pred vojno. Zlasti so mi ugajale
velike slike in gobelini ter original-
ne obrabne naprave.

Omenjajo se še naslednji lastni-
ki: Karel Mulley, deželni sodni
svetnik z Vrhniške (1910), Zofija El-
senberg z Vrhniške (in Ema Riha)
od 1928 dalje. Od 1933 sta bila last-
nika dr. Albert Riha in Friaderik.

7. GRAD KOT

Grad Kot stoji nedaleč od vasi
Mirna v njenem severozahodnem
okolju. Nekdaj je bil last Hansa
Adama Kacijanarja, za časa Valva-
sorja pa so ga imeli Kacijanarjevi
dediči. Kasneje so bili posestniki
gradu Hoferji, za njimi (od 1897
dalje) pa Dolarji.

Grad stoji na prijetnem griču
sredi sadovnjakov, travnikov in
gozdov. Ima pravokoten tloris in je
dvonadstropen. Okoli gradu so go-
spodarska poslopja.

Mirenski grad

peči in grajsko pohištvo. Okoli 1740
so bili lastniki gradu baroni Rav-
barji.

Tedaj je pripadel grad pl. Lenko-
viču, ki ga je prodal grofu Erdo-
ediju, ta pa turjaškemu gospodom.
Ko je Friderik Turjaški padel v
turško ujetništvo, so morali njego-
vi svoji prodati grad Mirno in
Dob. da so odkupili ujetnika. Tako
je grad prišel v last Petra pl. Wat-

KMETIJSKI KOMBINAT „ZASAVJE“

o b v e š č a vse kmete,
vrtičkarje in ljubitelje sadnih
ter okrasnih rastlin!

Jesen je najprimernejši čas za sajenje sadnega in
okrasnega drevja ter grmičevja. V vaših vrtovih
imate prav gotovo še precej neizkoriščenega prostora
in izrojenih sadnih dreves. Odločite se in napolnite
ter zamenjajte ta mesta z mladimi prvovrednimi
sadnimi sadikami in okrasnim drevjem, ki vam ga
nudi kmetijski kombinat »Zasavje«, Sevnica!

V letošnji jeseni imamo za vas pripravljene večje
količine prvovrednih eno- in dvoletnih sadik
jablane, hruške, marelice, češnje, višnje, črnega
ribeza ter sadik raznih sort vrtnic in ostalega
okrasnega materiala po naslednjih cenah:

Enoletne sadike:

do 50 sadik	8 Ndin ena
od 50 do 100 sadik	7 Ndin ena
od 100 do 500 sadik	6 Ndin ena
nad 500 sadik	5,50 Ndin ena

Dvoletne sadike:

do 100 sadik	12 Ndin ena
nad 100 sadik	10 Ndin ena

Vrtnice:

6 do 8 Ndin ena

Črni ribez:

1 Ndin ena

Okrasne rastline:

od 3 Ndin ena dalje

Sadiko lahko nabavite sami v naši sadni drevesnici
na Blanci in vrtnarji v Sevnici ali pa jih vam poš-
ljemo po predhodnem naročilu in predplačilu na
tekoči račun SDK Sevnica, št.: 5161-1582, po železnici.
Za odpremo po železnici zaračunavamo 10 % stro-
škov za pakiranje in odpremo do železniške postaje
od vrednosti dobavljenih sadik fco drevesnica.
Sklepamo tudi pogodbe za prednaročila.

Za vse informacije se obračajte na nas pismeno ali
telefonsko na številko Sevnica 74-163.

Pričakujemo vašo naročila in se priporočamo!

Za praznik sevniske občine pristočno
čestitamo vsem delovnim ljudem in
vsem kolektivom!

KMETIJSKI KOMBINAT »ZASAVJE«
SEVNICA — obrat DREVESNICE —
VRTNARIJE

J.V. VALVASOR O NOVEM MESTU

4

Posvećena kapela ima oltar, posvećen štirinajstim svetnikom pomočnikom, pri katerem je leta 1522 gospod Jakob Strauss ustanovil tako imenovani Straussov beneficij in mu pripisal bogate dohodke. Pravico do predlaganja beneficijata za to ustanovo imajo novomeški mestni očetje, ki so ga za zdaj dodelili gospodu Janezu Zehnerju, kanoniku novomeškemu in župniku izanskemu. V tej kapeli je na nekoliko vzvišenem mestu, na evangelijski strani, ob zidu lepa, pozlačena posoda, ki hrani relikvije mnogih svetih mučencev, spoznavalcev in devic, svete kosti sv. Feliksa, mučenca in stekleničko s krvjo tega svetnika. Vse omenjene relikvije hranijo z veliko spoštljivostjo varno zaprte, ob njih pa sveti večna luč.

Tej kapeli sledi kapela z lepim oltarjem, posvećena sv. Ani.

Kapiteljska cerkev je opremljena s samimi novimi oltarji, silno lepimi podobami, krasi pa jo tudi trinajst zastav in nove orgle. Na glavnem oltarju, ki ga je v nadvse sijajnem stilu dal postaviti prost pl. Thurn, je velika in zelo imenitna podoba sv. Miklavža, škofa, neprecenljive vrednosti, delo čopiča znamenitega slikarja Tintoretta. Čeprav je požar v letu 1580 v tej cerkvi uničil in poškodoval vse spomenike, napise in nagrobne, se je kljub temu ohranil na listni strani ob velikem oltarju na steni napis, vklesan z velikimi črkami, ki se glasi: »Pozdravljena, dika višjih duhovnih pastirjev, oče ubogih, rednik bednih, zvesta mor narjem zvezda vodnica, strah hudobnih duhov, zdravje bolnikov, o, ljubeznivi, blagi, usmiljeni, blaženi sveti Nikolaj, usluži naše prošnje, čuj vzdihne svojih služabnikov, ki te ponižno prosijo pomoči; prosí za nas gospoda Jezusa Kristusa, da postanemo vredni družbe svetih. Amen.

Na drugi strani, to je evangelijski, pa je daleč spredaj pod obokom v koru za kanonike tale napis:

Bogu v koru prepevaj: pobožno, zbrano, glasno, razločno, s povzdignjenim glasom, ponižno, vneto in goreče; tvoje oko in tvoj duh naj ti ne blodita okoli, ne hiti, ne zehaj, ne poj zaspano, ne izgovarjaj besed površno, ne moli mlačno! Preklet bodi človek, ki zanikrno opravlja božjo službo! Tisti, ki v koru prepevajo, so podoba angelov, vodje kora pa Kristusa. Prepevajte našemu Bogu, pojte njemu, ki edinemu gre hvala, čast in slava na vekov veke. Amen. Amen!

Cerkev je uničil požar vse nagrobne napise in spomenike, pa lahko le še beremo enega pred stopnicami, ki drže v kor.

Tu počiva, ves združen z bogom, Janez Andrej pl. Stenberg, prost, ki je še poln moči umrl v 55. letu starosti. Ob njem počivata dva levita, ki ne pravita več »Missa est, ite!« Na njegovi desni počiva Hieronim pl. Stenberg, kanonik, in še eden ob njem, Gašper Jerič, mož izredne pobožnosti. Z njimi počiva Matija Kastelec, kanonik, a le v duhu, v ljubezni, ne s telesom; on leži pokopan pri frančiškanih in še mrtev govori.

Novomeški kapitelj ima znotraj mestnega obzidja štiri podružnice, med katerimi je najstarejša in lepo opremljena posvećena sv. Antonu Pušcavniku; na evangelijski strani ima sredi cerkve še pred nedavnim prizidano kapelo sv. Florijana, mučenca, za katero je ustanovil beneficij častiti gospod Janez pl. Walleneck, župnik iz Gorenjega Mokronoga. Pravico do predlaganja beneficijata imajo mestni očetje, ki so ga dali za sedaj v uživanje mirnopoškemu župniku. Cerkev sv. Antona ima razen omenjene kapele in velikega še dva stranska oltarja: na evangelijski strani oltar sv. Janeza Krstnika, na listni strani pa oltar sv. Valentina, mučenca.

Druga podružnica, posvećena sv. Katarini, devici in mučenki, je bila po požaru v letu 1664 prav lepo zgrajena; je cerkev z bogato okrašeno zunanjsčino in notranjsčino, ima pa tri oltarje: veliki je posvećen sv. Katarini, oltar na evangelijski strani sv. Magdaleni, oltar na listni pa sveti Luciji, devici in mučenki.

Tretja podružnica, posvećena sv. Juriju, mučencu, je prostorna in lepa, ima pa tri oltarje: veliki je oltar sv. Jurija mučenca, oltar na evangelijski strani blažene device Marije, oltar na listni strani pa sv. Fabijana in Sebastijana.

Četrta podružnična cerkev sv. Martina, škofa, stoji ob mestni uložnici, kjer iz dohodkov, ki se stekajo iz nje zapisanih volil, hvale vredno vzdržujejo dvanaest revežev. Cerkev sama sicer ni lepa, a je stara, ima pa en sam oltar, posvećen sv. Martinu. Pri tem oltarju sta leta 1678 dva gospoda Tischlerja, kanonika, ustanovila beneficij in dala mestnim očetom pravico predlagati beneficijata. Ta beneficij uživa sedaj sestra obeh ustanoviteljev.

Seznam fara in ustanov, pripadajočih novomeškemu kapitolu.

I. Sv. Kancijan v Mirni peči.

II. Sentrupert.

(Dopolnilo iz nemškega teksta: Preden je šentruperška fara prišla pod novomeški kapitelj, so vojvode Kranjski imeli nad njo patronatske pravice. Enega vikarja je imela fara v Boštanju, patronatske pravice nad vikariatom pa grofje Lamberski, gospodje Boštajski in lastniki gradu Cvetze; drugega vikarja v Polniku, patronatske pravice nad vikariatom pa Abfalterni, gospodje gradu Raj in Motnika; tretjega v Dolenjem Mokronogu, pod patronatstvom trga in gospodstva mokronoškega. Pravico do umešćanja omenjenih vikarjev ima novomeški kapitelj.)

Župnijska cerkev šentruperška je lepa in dragocena zgradba z visokim obokom, ki ga nosi šest kamnitih stlpov in prav toliko kamnitih opornikov; polna je starih slikarj, ki so naslikane v tako živih barvah, kakor da bi bile dovršene pred mesecem dni. V tej cerkvi vidimo avstrijske, celjske, turjaške grbe in grbe družine Willanders.

Odborniki so spet odložili

25. oktobra so odborniki občinske skupščine Novo mesto že drugi razpravljali o potrditvi pogodbe za prenos stanovanjskih hiš in stanovanj Stanovanjskemu podjetju Novo mesto in razpravo ponovno preložili na prihodnjo sejo. Niso se namreč mogli sporazumeti o tem, katere poslovne prostore izvesti od upravljanja po Stanovanjskem podjetju. Na seji so potrdili poročilo komisije za družbeni sektor, ki je poročala o svojih ugotovitvah v zdravilišču Dolenjske Toplice. Na seji so rešili odborniki poleg tega več upravnopravnih in premoženjskih zadev.

Socialistična zveza že misli na volitve

Odbori krajevnih organizacij Socialistične zveze v novomeški občini bodo imeli do 15. novembra sestanke, na katerih se bodo pomenili o vsebini letnih konferenc SZDL, kadrovskega vprašanja in pripravah na volitve v občinski in republiško skupščino. Hkrati bodo dali svoje mnenje o pravilniku občinske organizacije SZDL. Krajevne konference SZDL bodo predvidoma vse leto, največ jih pričakujejo v decembru.

S SEJE SVETA ZA IZOBRAŽEVANJE

KAJ IN KAKO?

Kritičen pretres stanja v osnovnem šolstvu novomeške občine — Preveč kombiniranih oddelkov — Rešitev s prevozi — Kaj bo s šolo na Selih? — Komisija za srednjeročni program imenovana — Tudi svet za novo šolo v Novem mestu — Kader naj štipendirajo šole!

Svet za izobraževanje, telesno in tehnično vzgojo pri občinski skupščini v Novem mestu je 15. oktobra obravnaval in reševal pereča vprašanja osnovnega šolstva. Zanimivi razpravi so prisostvovali poslanci republiškega kulturno-prosvetnega zbora, predsednik Obs Sergij Thorževskij, nekateri občini, odborniki in drugi.

Ugotovili so, da je na osnovnih šolah v novomeški občini med 265 oddelki 18 kombiniranih, ki jih obiskuje 365 učencev ali 5 odstotkov vseh. Kombiniranih oddelkov je vsako leto manj, svet pa je menil, da bi bilo možno tudi te odpraviti. Na manjših šolah bi jih odpravili tako, da bi učence vozili v popolne osnovne šole.

Lanj se je mreža prevozov šolskih otrok še bolj zgostila, tako da bo treba za prevoze zdaj zagotoviti ne 16, marveč vsaj 23,8 milijona S din. Svet bo predlagal občinski skupščini, naj bi denar za prevoze zagotovila ob spremembi letnega proračuna. Hkrati je šolam priporočil, naj v prihodnje napravijo stroškovnik prevozov pred sprejemom občinskega proračuna.

Člani sveta in ostali so menili, da bi bilo dobro prestrukturirati, če bi se izplačalo, da bi občina kupila stalne šolske avtobuse za prevoze otrok na žužemberškem, šentjernejskem in drugih območjih.

Po mnenju sveta bo treba tudi proučiti delovne pogoje, v kakršnih dela osnovna šola na Selih v Suhi krajini, kjer je pouk v zasebni hiši. Če bi domačinom pomagali, bi lahko uredili cesto s Sel v Hinje, učence pa vozili na Prevoles. Kaj se da napraviti, bo povedala analiza, ki jo je treba na zahtevo sveta izdelati do 1. januarja prihodnjega leta.

Svet je nadalje priporočil, naj bi takoj začeli delati srednjeročni program razvoja šolstva in gmočnih pogojev za delo v izobraževalnih in vzgojnih zavodih, ter je imenoval posebno komisijo, ki se bo te naloge lotila.

Kot vsako leto so se tudi letos 21. oktobra zbrali učenci šentjernejske osemletke na prostoru, kjer so na isti dan 1943. leta nacistični vojaki postrelili 27 fantov in mož iz šentjernejske. Polovili so jih po vasi in odgnali na konec vasi ter jim veleli bežati, nato pa so zapele brzostrelke: 27 trupel je omahnilo po tleh. — Učenci šentjernejske osemletke prirejajo v spomin na ta žalostni dogodek vsako leto žalno komemoracijo ob spominskem obeležju. Na sliki: pogled na množico, ki se je zbrala na letošnji svečanosti (Foto: Polde Miklič)

NA ROB RAZPRAVE O POGODBI S STANOVANJSKIM PODJETJEM

Administrativni pritisk ali tržni zakoni?

Dve stališči o poslovnih stvareh in prostorih iz oči v oči na seji občinske skupščine — Gre za upravljanje poslovnih prostorov pa tudi za odločitve: ali smo za prežvele administrativne ukrepe ali za delovanje sproščenih tržnih zakonov — Boljše kot prepričanje dveh neugnanih razboritežev bi bil sporazum, ki bo v korist vseh

Občinska skupščina Novo mesto je 25. oktobra razprava

ljala o pogodbi o vložitvi stanovanjskih hiš in stanovanj v sklad stanovanjskega podjetja Novo mesto, o poročilu o poslovanju tega podjetja ter o potrditvi pogodbe o prepustitvi poslovnih prostorov v upravljanje in gospodarjenje Stanovanjskega podjetja Novo mesto.

Trgovci, ki se s prepustitvijo poslovnih prostorov v upravljanje in gospodarjenje Stanovanjskemu podjetju ne strinjajo, so že pred poprejšnjo sejo predložili svojo rešitvijo. Sklicujejo se na ustavo. Trdijo, da delavci uporabljajo tovarne prav tako kot trgovci trgovine, in vprašujejo, zakaj skupščina trgovcem krati njihove samoupravne pravice. Stanovanjsko podjetje, ki bo kot posrednik pobiralo najemnine in gradilo ter preurejalo trgovine, je po sodbi trgovcev nepotrebno. Ne maramo skrbnika, tako so povedali. Stanovanjskemu podjetju za merilo počasnost pri obravnavanju predlogov trgovine in počasnost pri obravnavanju njihovih vlog. Trgovci zahtevajo prenos poslovnih prostorov na uporabnike, pripravljeni pa so prevzeti vse obveznosti. Na Stanovanjsko podjetje naj prenese skupščina samo tiste prostore, ki jih uporabniki ne želijo prevzeti.

V uvodu pred razpravo je bilo poudarjeno, da je prepričanje prenosa poslovnih prostorov na trgovino nepotreben, ker skupščina

na odloča samo o pogodbi, ki ureja razmerja med Obs in Stanovanjskim podjetjem. Toda to je samo deloma res. Pogodba je resda samo pravni akt, toda ta akt ima zelo velike družbenoekonomske posledice.

Te družbenoekonomske posledice pa je v razpravi zelo lepo naštel nasprotna stran. Zagovorniki te strani (prenos poslovnih prostorov na Stanovanjsko podjetje) trdijo, da se zaradi neredovnosti trgovine odlija preveč dohodka z našega področja drugam. Poudarjajo, da se naša trgovina ne bi modernizirala brez Stanovanjskega podjetja in njegovih prednikov. Bojijo se, da bi se trgovci in drugi uporabniki z brezplačnim prenosom poslovnih stavb in prostorov okoristili. V Grosupljem, kjer so prenesli poslovne prostore na uporabnike, se je zgodilo, da je neko podjetje nato takšno stavbo prodalo na licitaciji in pospravilo denar, občina pa je bila brez moči. Tudi slokačjskega monopolista se je bati, kot je bilo slišati. Podjetje, ki ima prodajalno na novomeškem Glavnem trgu, ima monopolni položaj. Če prenesemo nanj ta lokal, mu njegov lokalni monopolizem zagotovimo na večne čase. Lokacija je dejstvo. Primerov slokačjskega monopolizma je dovolj povsod, tudi v industriji naletimo nanj. Tovarna, ki je blizu železnici, je v monopolnem položaju nasproti oni, ki je od železnice oddaljena, toda v industriji ne delamo iz tega problema.

Novi stanovanjski zakon je imel namen spraviti stanovanjsko gospodarstvo na trdnje, ekonomske osnove. Videti je, da v tem ni uspel, ko pa povsod srečujemo stanovanjska podjetja z dodatnimi dejavnostmi (tak primer je prenos poslovnih stavb). V 9. členu zakona je zelo natančno rečeno: »Za stanovanjske hiše se štejejo po tem zakonu stavbe, ki so v celoti ali pretežno namenjene za stanovanje in ne uporabljajo v ta namen, kot tudi stavbe, ki niso namenjene za stanovanje, pa se pretežno uporabljajo v ta namen.«

Zakon torej zelo jasno pove, katere stavbe so namenjene Stanovanjskemu podjetju. V obeh pogodbah, ki bi ju morala skupščina potrditi, pa vlaga občina v sklad Stanovanjskega podjetja vse stavbe: čisto poslovne, pretežno poslovne, pretežno stanovanjske in čisto stanovanjske. Namen tega pa je lahko samo eden: obdržati trgovce na administrativni tleh.

Vprašujemo se: zakaj tako? Mar se ne trudimo na vse kriplje, da bi povsod uvedli ekonomski račun in sprostili delovanje tržnih zakonov? Upravljanje lokalov po tretjem je bilo morda sprejemljivo v starem sistemu, ko smo iskali luknje, danes pa to ni več potrebno. Sistem je sproščen, zato naj bodo takšne tudi naše odločitve. Če pa obstaja strah, da bi se kdo izmed uporabnikov, na katere bi morali prenesti poslovne stavbe ali prostore, skušal s tem okoristiti, lahko s posebno pogodbo omejimo njegovo pravico do prodaje ali zamenjave!

ČESTITKA

Ljubemu sinu Martinu Černetu iz Gaberja, sedaj v Münchnu, za njegov praznik še na mnogo zdrava leta — ključke mama, sestra Toni z družino ter vsi njegovi. Ob enem tudi vse lepo moji mami Franckji Tutin za 88. rojstni dan — hčerka Francka.

Udod 2 odst. za novo šolo?

20. oktobra letos smo poročali o posvetovanju na novomeški krajevni skupnosti, kjer so razpravljali o nujno potrebnih novih osnovnih šolah v Novem mestu. O tem sila pomembnem vprašanju bodo prebivalci mesta razpravljali na referendumu, ki naj bi bil sklican še letos. Pojasniti pa moramo, da nas je tovariš podpredsednik Obs Novo mesto opozoril na naslednje:

Predlog za samoprispevek, ki bo predložen za referendum, bi znašal 2 odstotka: od tega bi prispe-

vali za novo šolo zaposleni po 1 odstotek od izplačanih osebnih dohodkov, delovne organizacije pa po 1 odst. od mase izplačanih osebnih dohodkov. Iz sklada skupne porabe, o čemer smo poročali letos 20. oktobra, ne bi v te namene delovne organizacije ničesar prispevale.

O poteku priprav za bližnji referendum in o drugih pripravljanih delih za zgraditev nove osnovne šole bomo v kratkem spet obširneje poročali.

Prijetni so večeri na kmetih, ko majolika kroži iz rok v roke in ličkajo koruzo. Takrat se razdere marsikatera šala. Medsebojna pomoč vaščanov je takrat razen svoje koristnosti tudi prijetno razvedrilo. Na sliki so ličkarji iz Dol. Maharovca. (Foto: Polde Miklič)

S SEJE OBO SZDL NOVO MESTO, 3. NOVEMBRA

Kdo bo zamenjal 46 odbornikov?

Socialistična zveza odgovorna za spomladanske volitve — Prve pripombe k osnutku pravilnika SZDL — Turizem na konferencah krajevnih organizacij

Spomladi poteče mandat 46 odbornikom in 6 republikanskih poslancev iz novomeške občine. Kdo bo izvoljen namesto njih, še ne vemo. Socialistična zveza in druge družbene organizacije že zdaj mislijo na temeljite kadrovske priprave. Vsi se zavedamo, da lahko opravljajo odgovorno in težko odborniško ali poslansko delo le zreli in razgledani ljudje.

Na seji občinskega odbora Socialistične zveze v Novem mestu 3. novembra — navzadi so bili tudi predstavniki nekaterih večjih krajevnih organizacij SZDL — so poudarili, da je Socialistična zveza prva poklicana in odgovorna za dobro predvolilno dejavnost in uspeh na volitvah. Rekli so, da je treba vprašanje volitev načeti že na letnih konferencah krajevnih organizacij, ki so se medtem že pričele. Prav bi bilo, da bi se tokrat pričeli evidencni kandidati, če tega ne, pa vsaj razmišljati, kdo bi bil lahko nov odbornik ali poslanec. Omenili so, da je imela Socialistična zveza ob zadnjih volitvah pri izbiri kandidatov precej srečno roko. Čemu sta dokaz razmeroma dobra sestava občinske skupščine in delavni poslanci.

Novomeška kronika

PREUREJENA SPECERIJA Mercatorjeve enote Standard na Glavnem trgu bo, kot vse kaže, urejena do dneva republike. Zidani so dela že opravili, zdaj pa se začnejo obrtniške, pri katerih se najraje zatakne. Preurejena prodajalna bo imela sodobno opremo, bo precej večja kot dosedanja in tudi skladišče bo več. Preureditev Dolenjske specerije pa se bo zavlekla v novo leto, ker so dela tam obsežnejša.

OGRAJENA ZELENICA PRI PETROU Na Cesti herojev je mestu prav gotovo v okras. Zadnje čase pa se ograde lotevajo neznani zlikovci, ki jo vsake toliko časa populijo in potepajo travo. V minulim tednu se je to zgodilo kar dvakrat. Le kaj ima neznani surovež od tega početja?

POPLAVA NA KANDIJSKI strani mestu čez Krko je pred dnevi znova opozorila na slabosti zastarelega mestnega vodovoda. Voda je spet kar drla iz ceste in razlila se je je ničkoliko hektolitrov. Čev pod cestniškim mostu je sploh ena najslabših točk novo. meškega vodovoda, saj so morali na tem mestu že nešteto krat popravljal. Tudi zadnjič so hitro odpravili poplavo. Mar ni stalno krpanje predrag?

KOMAJ SMO NA NEDELJSKI javni televiziji oddaji »Tekmuj, te z namile« slišali podpevko o Novem mestu, ki jo je prisrčno zapela Ivanka Kraševac, so že nekateri poslušali, kako se poživljala nova viza. Nemara bi ne bilo napak, ko bi to melodijo še kdaj slišali, zlasti na zabavnih prireditvah, ki se našemu mestu obetajo.

ZIVILSKI TRG je bil pretekli ponedeljek dokaj dobro založen z zelenjavo in živili, še bolj pa z kramarskim blagom, ki se je docela udomačilo na spodnjem delu tržnice. Solato so prodajali po 200 din, krompir po 280 din, sirček po 500 din, motovilec na merice po 100 din, fižol po 300 din, zelje po 50 din, korenček po 200 din, smetano v skodelicah po 250 din, orehe po 450 din, bruske po 300 din.

NAPISNE TABLE in svetlobni napis občinam služijo trgo-

predsedniki krajevnih organizacij. Predlagali so, naj bi spremenili določilo o mandatni dobi članov občinske konference Socialistične zveze. Načeloma naj bi ne bila daljša kot 2 leti, medtem ko je v osnutku predvidena 4-letna mandatna doba. Spremenila naj bi se tudi delitev članarine krajevnih organizacij, tako da bi tem ostalo 80 odstotkov (zdaj 50 odst.). Kot so ugotovili, bo treba spremeniti tudi določila o sklicu občinske konference. O profesionalcih v organih občinske konference prav tako še ni enotnega mišljenja. Dokončnih določil torej še ni. Osnutek bodo na podlagi teh pripomb in pripomb krajevnih organizacij dopolnili in ga pripravili na javno razpravo na občinski konferenci, na kateri bi naj bil pravnik spejet, 60. člen osnutka pravi, naj bi začel pravnik veljati že 1. januarja 1967.

Nova trgovina v Šentjerneju

Kmetijska zadruga Novo mesto je odprla za občinski praznik v Šentjerneju preurejeno trgovino z reprodukcijskim blagom in za odkup kmetijskih pridelkov. Dosedanja trgovina je bila zelo zastarela in je imela vrhu vsega premalo skladišče, ki so bila zelo slabo opremljena. Zdaj je kmečkimi prebivalcem na voljo okoli 60 kvadratnih metrov prodajnega prostora in približno 240 kvadratnih metrov v štirih skladiščih. Nova trgovina ima zelo široko kmetijsko zaledje in bo nudila kupcem poleg repromateriala tudi drobno kmečko mehanizacijo. Eno skladišče je namenjeno repromaterialu, eno gradbene-

PESE VELIKANKE. Take pese, kot jo je pridelal Jordan iz Koprivnika pri Kostanjevici, ne najdete zlepa. Največje so visoke skoraj tri četrta metra, tehtajo pa 7 do 9 kg. (Foto: P. Miklič)

Žalna svečanost v Dolenjskih Toplicah

V počastitev padlih borcev, ki so pokopani na topliškem pokopališču, so v nedeljo, 30. oktobra, priredili v Dol. Toplicah lepo žalno svečanost. Pred grobnico, ki ima veličasten spomenik, se je zbralo mnogo šolske mladine in drugih prebivalcev. Tov. Anton Strniša se je v svojem govoru spominjal častnega dejanja padlih za našo osvoboditev, šolska mladina pa je recitirala priložnostne pesmi. Na grobove padlih so položili prebivalci mnogo jesenskega cvetja. D. G.

Čolnarne pod Bregom ni več

Klub tabornikov — rečnikov novomeškega odreda »Gorjanskih tabornikov« je prevzel obe čolnarni v Novem mestu, ki sta bili do zdaj pod upravo Komunalnega podjetja. Taborniki — rečniki so že podrli čolnarno pod Bregom, z uporabljenim gradivom, ki so ga dobili pri tem, pa bodo lepo uredili čolnarno na Loki, ki jo bo odslej upravljal klub tabornikov — rečnikov.

Sodobno javno razsvetljavo dobijo

Če bo šlo vse po sreči, bodo še letos hkrati z asfaltiranjem uredili sodobno živosrebrno javno razsvetljavo na Trdinovi cesti od križišča pri mostu pa do vrha vzpetine na Grmu ter enako razsvetljavo na cesti v Bršlin. Če vreme ne bo nagajalo, bo asfaltiranje obeh cest opravljeno do 29. novembra. Luči na Trdinovi cesti bodo napele na žice, luči na cesti v Bršlin pa bodo obešene na cevni nosilcih.

Asfalt tudi med KRKO in METROPOLOM?

Pravkar teko pogovori o asfaltiranju prostora med tovarno zdravil »Krka« in hotelom Metropol v Dalmatinski ulici. Če bosta obe podjetji voljni dovolj prispevati, bo lahko tudi ta konec Novega mesta že letos asfaltiran, če bo le vreme lepo.

Sodelovanje pa takšno

Zdaj, ko asfaltirajo cesto skozi Bršlin, se je ponudila priložnost, da bi asfaltirali tudi prostor pred združenim domom. Asfaltiranje 1 m² stane približno 2500 S din. ObS Novo mesto je ob plodnem sodelovanju, ki je zaživelo pri financiranju preureditve te ceste, predlagalo, naj bi asfaltirali tudi prostor pred združenim domom. Vse skupaj bi stalo manj kot 250.000 S din. Kmetijska zadruga Novo mesto je kot lastnik združenega doma brez pomisljanja pristala na as-

faltiranje. Predstavniki MERCATORJEVE poslovne enote STANDARD iz Novega mesta pa so odklonili svoj prispevek (šlo je samo za okoli 37.000 S din) za asfaltiranje nekaj kvadratnih metrov pred pragom svoje trgovine v bršlinskem združenem domu. KZ Novo mesto je nato sklenila plačati celotno asfaltiranje. Kolektivno novomeškega STANDAR. DA pač ni v čast, da je njegova volja do sodelovanja odnehala pri 37 tisočakah!

Komu plaketo vzornega voznika?

O tem se bodo pogovarjali na seji komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu ObS Novo mesto, ki bo jutri dopoldne. Razen tega bodo obravnavali ukrepe za preprečevanje prometnih nesreč pozimi ter potek zvezne prometne akcije »Prometno vzgojo v šole«.

Skupna seja SZDL in ZK

Se ta mesec bo v Novem mestu skupna seja izvršnega odbora občinskega odbora SZDL in občinskega komiteja ZKS Novo mesto. Na seji bodo razpravljali o vlogi krajevnih organizacij SZDL in komunistov pri razvijanju samouprave.

RAZPISI OBJAVE

Obveščam cenjene stranke, da sem odprl čevljarstvo delavnico v Kandiji na Partizanski cesti 5. Sprejemam vsa popravila ter nova naročila. Se priporočam! Čevljarstvo Stefan Spudič

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Preteklih štirinajst dni so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Judnič iz Praproč — Vido, Zora Hribar iz Dolenjih Jesenic — Simona, Pavla Nehtigal iz Jame — Darka, Martina Sterk iz Črnomlja — Andreja, Anica Zagar iz Čestnje — Anko, Marija Grubar iz Dolenjega Vrhopolja — Stanislava, Marija Ivančič iz Omote — Zvonka, Matilda Zupančič iz Hmeljčica — Marijana, Rozalija Papež iz Daljnega vrha — Danica, Marija Vintar iz Ljubljane —

PAVLE BOBIČ, mesarija — ŠKOCJAN

Cenjene potrošnike mesa obveščam, da obratuje mesnica v zimskem času sledeče dneve:

- ponedeljek: zaprto
- torek: od 6. do 10. ure
- sredo: od 6. do 10. ure
- četrtek: od 6. do 10. ure
- petek: od 6. do 10. in od 14. do 16. ure
- sobota: od 6. do 19. ure
- nedelja: od 6. do 10. ure

Priporoča se PAVLE BOBIČ

KREMEN — Novo mesto

proda NA JAVNI DRAŽBI

ZIDANO STAVBO

primerno za ureditev dvosobnega stanovanja.

Prodaja bo v torek, 15. novembra 1966., ob 9. uri za družbeni sektor, ob 10. uri za zasebnike, na kraju samem v Krmelju ob železniški postaji (bivša obratna pisarna KREMENA, DE Krmelj).

Stavbo si interesi lahko ogledajo vsak dan.

Vse drugi pogoji bodo kupcem objavljeni pred pričetkom dražbe.

KREMEN

industrija in rudniki nekovin
NOVO MESTO

NESREČE

Avtomobil se je prevrnil na njivo

Jože Arnold iz Ljubljane se je 1. novembra peljal z osebnim avtomobilom iz Krškega proti Drnovemu. Zaradi neprimerne hitrosti ni mogel speljati blagega ovinka pri naselju Beli breg. Zaneslo ga je na skrajni rob ceste, po katerem je peljal 55 metrov, nato pa se je po travnatem nasipu prevrnil na njivo. Na avtomobilu je škoda za 300 Ndin. Arnold je vozil brez voznškega izpita.

Trčenje na ovinku

1. novembra je voznik osebnega avtomobila Stane Žerjav iz Krškega na ovinku pri Velikem Trnu prehitel tri pešce in zato zapeljal na sredo ceste. V tistem trenutku pa se je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Franc Kovar iz Krškega. Pri trčenju je na avtomobilu nastala za okrog 7.000 Ndinarjev škoda.

Nesreča kolesarja

5. novembra popoldne se je na Buzeljskem ponesrečil kolesar Ivan Pinterič, doma iz Buzeljskega. Na blagi strmini je zapeljal s ceste in se zalezel v vrtno ograjo. Odpeljal se je v vrtni ograji. Odpeljal se je v vrtni ograji. Odpeljal se je v vrtni ograji.

Nenadoma je zapeljal pred avto

5. novembra se je pripetila prometna nesreča na Tovarniški cesti v Krškem. Proti mostu se je peljal z osebnim avtomobilom Marti Obržal iz Vodue, naproti pa se je pripeljal s kolesom Franc Radčič iz Krškega, ki je nenadoma zapeljal na levo stran ceste pred avto, tako da ga je ta podrl. Kolesar se je težje poškodoval in so ga odpeljali v brežičko bolnico. Na avtomobilu je za 700 Ndin škoda.

Prekuciljaj po nasipu

1. novembra malo pred dvajseto uro se je pripetila prometna nesreča na križišču ceste Krško-Drnovo in ceste Drnovo-Velika vas. Proti vzhodu peljal avtomobil iz Krškega, ki je pred križiščem močno zavrl. Po 32 metra voznik je zaneslo na levo stran ceste, nato pa se je prevrnil po nasipu. Pri tem se je težje poškodovala potnica Ana Arh iz Novega mesta, odpeljali so jo v novomeško bolnico. Na osebnem avtu je za 10.000 Ndin škoda.

Italijan trčil v tovornjak

2. novembra ponoči je Dare Skubic iz Fužine pri Ljubljani po avtomobilski cesti vozil tovornjak s priklopi Ljubljanskega podjetja STEKO. Pri Karteljevem ga je nameraval prehiteti z osebnim avtomobilom Italijan Dario Degrossi, prehitel pa ga ni, ker je naproti pripeljal drug tovornjak. Italijan je zavrl, na mokri cesti pa ga je zaneslo v Skubičovo priklopi. Pri čemer je nastala škoda, ki so jo ocenili na 8000 Ndin. Voznik osebnega avta in sopotnik sta bila lažje ranjena.

Dostavni avto v potoku

Alojz Golobič, voznik novomeške Pekarne in slaščičarne, se je 30. oktobra popoldne peljal z dostavnim avtom iz Sentjerneja v Hrvaški brod. Ker je prehitro vozil, ga je začelo pri Hrvaškem brodu zanašati. Vijugal je kakšnih 20 m do mostu čez Račno, tam pa se je vozilo prevrnilo v potok. Voznik je bil lažje ranjen, vendar je brez pomoči zlezel iz vode, prav tako tudi sopotnika. Avto je ostal v vodi škoda so ocenili na 2000 Ndin.

Trčenje v Zagorici

Ljubljancem Alojz Trček se je 30. oktobra popoldne peljal z osebnim avtom iz Biča proti Žužemberku. Pri Zagorici je z vseh strani pripeljal osebni avto Milan Pervec iz Pustega Javora in trčil v Trčkov avto. Škoda so ocenili na 18.000 Ndin. — Dan poprej je s ceste na strmino proti gozdni poti pri Zagorici zdrknil osebni avto, ki ga je (brez izpita) vozil Anton Jerič iz Male Loke, ko se je odpravil na Catež in v Gabrovko. Škoda so ocenili na 1500 Ndin, voznik pa si je ranil glavo.

Prekuciljaj pri Ponikvah

25. oktobra zvečer se je Milan Osoinik iz Novega mesta vrnil domov po avtomobilski cesti z osebnim avtom. Pri Ponikvah ga je zaneslo na razmočeno bankino. Avto je neslo še proti jarku, zato je Osoinik naglo zavil na levo, pri čem pa se je trikrat prevrnil in ostal na njivi. Voznik si je lažje ranil glavo, škoda pa so ocenili na 10.000 Ndin.

Nesreča zaradi nezasečenih luči

2. novembra ponoči je voznik osebnega avtomobila Kronslav Dogač, doma iz Trbovelj, pri srečanju z neznanim voznikom osebnega avtomobila, ki ni zasenčil luči, v vasi Kompolje pri Sevnici zapeljal na levo v breg, kjer se je prevrnil. Na avtomobilu je za okrog 5.000 Ndin škoda.

Kečkeževa samovolja obsojena

Odborniki novomeške skupščine so na seji 25. oktobra med drugim poslušali tudi poročilo komisije za družbeno nadzorstvo občine Novo mesto. Ta komisija je v svojem poročilu nanizala ugotovitve, ki jih je nabrala v zdravilišču, kjer je opravila svojo družbenonadzorno vlogo po nalogu občinske skupščine Novo mesto. V juliju letos smo v Dolenjskem listu obširno poročali o nezdruživih pojavih in o samovolji bivšega direktorja Viktorja Kečkeže v zdravilišču. Tokrat bomo iz poročila komisije izbrali samo ugotovitve, s katerimi širša javnost doslej ni bila seznanjena.

Občinska skupščina je po krajši razpravi o poročilu obsodila samovoljo tako v zdravilišču kot kjerkoli drugod, kjer se pojavlja. Odborniki so sprejeli sklep, naj komisija celotno gradivo in svoje ugotovitve posreduje pristojnim organom, ki bodo tam, kjer je potrebno, sprožili redni postopek.

Eden izmed pogojev za skrajno samovoljo direktorja Kečkeže v zdravilišču so bili notranji predpisi. Ti so bili neuskladeni med seboj in s splošnimi predpisi ter prirejeni tako, da je prihajala do izraza direktorjeva volja.

Statut iz leta 1961 in pripadajoči pravilniki so bili vsebinsko prirojeni tedanjemu pojmovanju zavoda kot podaljška javne službe. Vsebujejo vse značilnosti oblasti, ki je usmerjena na vzvzajemni pa jo je tudi med posameznimi organi samoupravljanja in upravljanja. Novi statut je bil sprejet šele marca 1966, veljal pa je od 1. 1. 1966. Tudi novi statut je uzakonil avtoritativnost direktorja in s tem hromil načela delavskega samoupravljanja ter dopuščal uveljavljanje direktorjeve volje povsod, celo tam, kjer je sicer istočasno določena tudi pristojnost kolektivnih organov upravljanja (zlasti pri razpolaganju s sredstvi in pri personalnih zadevah).

Tako vsebuje statut določilo, da mora direktor in predsednik upravnega odbora obvezno prisostvovati sejam sveta. To pomeni, da svet ni mogel ničesar odločiti brez prisotnosti direktorja.

Nič brez njegove volje!

V statutu tudi ni prijavljeno in primerno določena vloga računovodje in računovodske službe, ki je pooblašena zgolj registrirati poslovne dogodke, ne pa kontrolirati zakonitosti finančne materialne poslovanja. Direktor je izključno razpolagalec s sredstvi finančnega načrta, računovodja pa le sopodpisnik. Pristojnosti posameznih organov so tako pomešane med seboj in nejasne, da so se lahko dogajanja v zavodu obravnavala v vseh organih in da hkrati v konkretnem primeru ni moč ugotoviti, kateri organ je za kakšno stvar pristojen.

Povsem razumljivo je, da je v takih primerih največkrat odločal direktor sam, ki je imel po statutu pooblastila za odločanje in nadzorstvo vseh delovnih enot. Ker je direktor sodeloval pri vseh sejah sveta in upravnega odbora, ni mogel noben organ samoupravljanja odločati mimo njegove volje. Ta direktorjeva avtoritativnost preveča vsa statuta in vsa pravilnika. Direktor je takšna pooblastila tudi praktično uporabljal in je nekajkrat, ko njegovim zahtevam ni bilo ugodno, demonstrativno zapustil sejo.

Pomanjkljivi pravilnik, razmerja v OD pa tudi 1:6,4!

Tudi pravilnik o delovnih razmerjih je pomanjkljiv, njegova določila pa se niso ure, sniževala. Za podaljšanje delovnega časa je pristojen samo upravni odbor, vendar tega pooblastila ni uporabljal. Nadure so se izplačevale brez njegovih sklepov. Nadure je vedno odobral direktor sam in ne glede na to, koliko jih je posameznik dejansko opravil.

S pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov je bilo uvedenih več vrst dodatkov k temeljnim postavkam. Ti dodatki so vezani le na določena delovna mesta višjih kategorij in so nesprejemljivi, ker so posebnosti delovnih mest zajete že v točkovanju posameznih delovnih mest.

Najvišje delovno mesto je bilo ocenjeno z 990, najnižje pa (teh je več) s 320 točkami. Razmerje točk je torej 1:3, dejansko izplačevani osebni dohodki pa so bili v posameznih mesecih celo v razmerju 1:6,4.

Organizacija delovnih enot v zdravilišču ni uskladen s principom gospodarjenja v gospodarski organizaciji. V zavodu delujejo uprava, zdravstvena služba, gostinstvo in turizem ter pomožne službe. Pod upravo spadajo računovodstvo, splošni oddelki in komerciala, pod pomožne službe pa ekonomija, ekonomat, avtopark ter obrtne delavnice. Pomožne službe so bile brez enotnega vodstva in so bile podrejene neposredno direktorju, ki se je lahko vmešaval v delo vsakega posameznika. Po statutu usklajuje odnose med enotami direktor, zato ni imel nič drugega moči, da bi tak v organizaciji dela kaj spreminil. Ta neuskladenost notranjih predpisov je imela za posledico, da so bile vse službe razen gostinstvo-turistične enote, ki jo je vodil direktor, brez vodstva. To je povzročilo mnogo nerednosti, zelo težko pa je našli krivice.

Knjigovodstvo je formalno urejeno in posluje v skladu s predpisi, ni se pa poglabljalo v pravilnost in primernost prevzete dokumentacije. Knjigovodstvo ni preverjalo premikov blaga, ki so bili izkazani v knjižnih dokumentih. Potrebno blago je nabavil največkrat sam direktor v Ljubljani, včasih pa z njegovim pooblastilom šofer. V Dolenjskih Toplicah je blago kupoval skladiščnik ali pa celo kar sama kuhinja v lokalni trgovini. Skladiščnik je pri prevzemu blaga izdajal prevzemnice in blago knjižil v kartoteko, knjigovodstvo pa je knjižilo prevzemnice s pripadajočimi računi, vendar ni preverjalo delavskega prevzema blaga.

Pri pregledu kuhinjske knjižice komisija ni mogla najti imena direktorjeve žene med plačniki hrane, čeprav je znano, da je prejela hrano iz kuhinje najmanj enkrat na teden. Direktor je zatrjeval, da njegova žena zasluži to hrano z delom v korist zavoda, čeprav ni bila v delovnem razmerju in ni prejela nobenih osebnih dohodkov.

Direktor, ki je opravljal večino nabav sam, je koplil nekatero blago na skladišču, kjer se je kvarilo, za drugo, ki bi ga zdravilišče potrebovalo, pa so delavci iz kuhinje in skladišča tekali sproti v trgovino. Skladiščnik je seveda zelo težko spremljal tak način nabave in sproti izdajal prevzemnice, vendar je zagotvil, da je bil nabavljen tako, obremenjena kuhinja. Osebe kuhinje pa je podpisalo vse dobavnice, ne da bi jih preverjalo.

Zdraviliški mizar za direktorjevo privatno hišo...

Blagajniška dokumentacija je formalno v redu, v poslovanju pa so precejšnje pomanjkljivosti. Inventarne komisije so bile pri delu ne dosledne, ker direktor Kečkež ni bil naklonjen izčrpnemu inventariziranju. Komisije so sicer popisale sredstva po nahajališčih, niso pa popisale primerjale s knjigovodskimi podatki. V posameznih primerih je direktor odobral nekaterim gostom poseben popust, točalki zunanje, ga bifeja pa tega popusta nekoč ni maral priznati. Prav tako ji je nekajkrat dal v za-

meno za večje bankovce drobiž iz glasbenega avtomata, ni pa iz glasbenega avtomata vzetega denarja odvedel blagajni.

Mizar je v rednem delovnem času in v prostem času delal tudi na direktorjevi stanovanjski hiši v Ljubljani in pri tem uporabljal gradbeni material zdravilišča. Nerealen je prikaz dohodka iz ekonomije, zlasti iz gozda. Stroški za vzdrževanje prevoznih sredstev so nadnormalni. Iz evidence je razvidno, da je tovrstni zdravilišča porabil od 50,5 do 60,5 litrov goriva na 100 km, kombi pa od 16,7 do 22,4 litra. Kombi sta vozila direktor in šofer, zato ni bilo mogoče dognati, pri kateremu je bila porabljena prevelika količina goriva.

V dobrih 5 letih je zapustilo zdravilišče 205 zaposlenih!

Pristojnosti niso bile točno določene pri delovnih razmerjih, zato je imel tudi direktor velik vpliv in ga je tudi v celoti uporabljal. Tudi če sicer pomanjkljiva določila pravilnika niso upoštevali. Tako je na primer bil honorarno nameščen na delovno mesto pomočnika direktorja nameščenec zgolj na direktorjev predlog, čeprav bi za to vodilo mesto moral biti prej opravljen razpis. Upravni odbor je tak postopek molče sprejel.

Komisija za sprejem in odpust delavcev, ki je edina pristojna za sprejemanje in delo in za odpuste, je imela v štirih letih le štiri seje. O zadevah iz delovnih razmerij je včasih razpravljala tudi upravni odbor, ki je sprejel zelo nedoločene in pravno pomanjkljive sklepe. Na sejah samoupravnih organov niso preverjali uresničitve sklepov prejšnjih sej. V delovnih sporih niso bili nikdar končani disciplinski postopki, čeprav so bili nekajkrat uvedeni. V razdobju od 1. 1. 1961 do 30. 6. 1966 se je v zdravilišču izmenjalo 205 zaposlenih. 115 ljudi je zapustilo zdravilišče iz vzrokov, ki nimajo nič skupnega z direktorjevo voljo, vsi drugi pa predvsem zaradi sporov oziroma nesoglasij z direktorjem.

O sprejemanju na delo in prenehanju dela je skoraj brez izjeme odločal direktor. Čeprav je precejšnemu številu delavcev prenehalo delo v zdravilišču "na silo", ni nikjer nobene pritožbe in tudi samoupravni organi niso nikdar razpravljali o pritožbah. Mogoče je dvojno: da pritožb ni bilo ali pa da niso prišli do uprave ali do direktorja. Imel je navado klicati posamezne delavce v pisarno in jih premešati oziroma odpuščati po svoji volji.

Zelo slab odnos je imel direktor do vajencev, ki se v zdravilišču niso mogli kaj prida naučiti, saj ni bilo nikogar, ki bi skrbel za njihovo strokovno izpopolnjevanje in jim bil nadrejen. V zdravilišču niso imeli zasedeno delovno mesto šefa stružbe.

Samoupravna aktivnost je bila zožena na sila ozek krog ljudi

Dnevni red za seje samoupravnih organov je pripravljala direktor, včasih pa mu je pri tem pomagal računovodja. Vloga predsednika je bila v tem, da je otvoril sejo, po zdravljenju navzočih, prebral dnevi red, ki ga je dobil navadno tik pred sejo, in da je zaključil sejo. Predsednica sveta je izjavila, da je zapisnike sveta podpisoval že naslednji dan po seji in da jih ni prej nikdar prebrala. Nekaterim članom sveta in upravnega odbora ni bilo znano niti to, da je bil bivši direktor upokojen, čeprav je iz zapisnika upravnega odbora od 5. 2. 1966 razbrati, da je upravni odbor sprejel sklep, po katerem se je direktorju Viktorju Kečkežu zavoljo upokojitve izplačal dodatni dohodek v višini dvomesečnih osebnih prejemkov. Samoupravna aktivnost je skonele na zelo ozek krog ljudi, ki so bili člani upravnega odbora in sveta zdravilišča ter hkrati tudi člani vseh komisij. V vseh komisijah je bil vedno član tudi direktor. Vsi člani samoupravnih organov so skoraj brez izjeme tudi na vseh seznanih pri različnih izrednih delitvah osebnih dohodkov, kjer so bili udeleženi z največjimi zneski.

Iz gradiva, ki ga je komisija za družbeno nadzorstvo posredovala Zdrženju borcem NOV Novo mesto, izhaja, da Viktor Kečkež ni bil madžarski vojak, kot mu je bilo to očitano na zboru občanov 25. julija v Dolenjskih Toplicah (o tem smo poročali v Dolenjskem listu 28. julija 1966), pač pa da je aktivno delal za NOV.

Eden v bolnišnico, drugi v zapor

Okrožno sodišče v Novem mestu je pred kratkim obsodilo Ivana Kerina iz okolice Zdol na 8 mesecev zapora. Ugotovili so, da je 31. oktobra lani na svojem dvorišču v Kostanjku v prepiru z Antonom Banom potegnil nož ter soseda večkrat zabodel. Ena od ran je bila smrtonosna, tako da so ga morali takoj prepeljati v bolnišnico.

Tudi tokrat je tekla kri za prazen nič, saj je do spora in pretepa prišlo le zavoljo

Kdo je nočni divji lovec?

V loviščih lovske družine iz Loškega potoka in Drage že precej časa skrivnostni divji lovec pobija divjad. Lovci iz obeh družin vedo da prihaja neznanec morit živali z avtomobilom FIAT 1300. Eden izmed lovcev iz Drage tudi ve za številko avtomobila in jo je sporočil milici. Varnostni organi do zdaj še niso ukrepali. Nekateri trdijo, da gre za »nedotakljivo« osebo, ki lahko počne, kar se ji zljubi...

Govorimo in pišemo, da privilegijev ne sme biti več. Ali bomo dopuščali, da bo nekdo nezakonito moril divjad in ostal brez kazni?

Smrt pod vlakom

1. novembra ob 20.10 so našli ob železniški progi pri mostu čez Krko v Novem mestu mrtvo 20-letno Ano Progar, snazilko iz Zdravstvenega doma v Novem mestu. Doma je bila v Podturnu pri Trebnjem, stanovala pa je v Novem mestu Nad mlini. Komisija je ugotovila, da jo je povozil vlak, ki je okoli 20. ure pripeljal iz Črnomlja. Nekateri so Progarjevo videli, preden je pripeljal vlak. Stala je nad konzolnim mostom, v temi in z obrazom obrnjena proti progi. V preiskavi so dognali, da je Ana Progar najbrž skočila pred lokomotivo in se tako prostovoljno pogoltna v smrt.

Segel je po družbenem premoženju

M. Z., doma iz okolice Novega mesta, zaposlen pri podjetju USLUŽNOST, je bil nedavno tega kaznovan, ker je segel po družbeni lastnini. Letos 4. marca je s ključem, ki ga je našel v skrivališču nad vrati, odprl skladišče podjetja, pri katerem je v službi, ter vzel 42 m³ pocinkane mreže. Ukradeno blago je prodal, vendar so mu kmalu prišli na sled. Videli so ga, kako je mrežo peljal domov na kolesu, zato tatvine ni mogel tajiti.

Okrožno sodišče v Novem mestu je upoštevalo več olajševalnih okoliščin: da je škoda že poravnal, se dejanja kesa in da se ni bil kaznovan, ter ga je obsodilo na 5 mesecev zapore, pogojno za 2 leti.

Pijača ga je pripeljala na zatožno klop

I. G., tovarniški delavec iz Črnomlja, je letos 24. junija preveč pil. Ves dan je na obhodu po črnomajskih gostiščih dobil pitje od tega ali onega znanca, in ko ni bilo več nikogar, ki bi bil pripravljen še plačati, je prosil G.

na posodo nekaj tisočakov. Ko mu je ta odklonil, je šel na znančev dom na Zdržni cesti ter za posojilo nadlegoval še G. ženo. Ker denarja ni dobil zlepa, ga je sklenil vzeti. Opresal je okoli hiše toliko časa, da so vsi odšli zdoma, nato pa se skomiz kuhinjsko okno splazil v notranjost. Šel je v sobo, odprl omaro in vzel 110.000 din v bankovcih po 5 tisočakov.

Nato je velna vrata odklenil z notranje strani ter s polnimi žepi denarja nadaljeval popivanje. Tedaj je on dajal za pijačo. Zvečer bi moral na nočno izmeno v tovarno, a ker je bil preveč vpad

parov, je prosil znanca, naj ga pri delu nadomesti. Za uslugo mu je plačal 6.700 din.

Medtem pa je okradeni ugotovilo, da je bil v hiši tat, ter takoj posumil na I. G. Tako so milicniki še istega dne obiskali I. G. na domu ter našli preostalih 89.000 din skritih v škornju. Jasnou, da ni mogel tajiti.

Pred kratkim je bil zaradi tega na zatožni klopi novomeškega okrajnega sodišča, kjer je tatvino obžaloval. Ker je škoda že povrnili in doslej še ni imel opravka s sodiščem, so ga obsodili le na 9 mesecev zapore, pogojno za dve leti.

Lažne izjave bo preganjalo sodišče

Vsem ni mogoče nikdar ustreči, zato ni čudno, če je med ljudmi toliko pripomb glede dodeljenih priznavalnih, pokojnin in drugih oblik družbene pomoči občanom. Ker pa ugotavljajo, da so nekatere pripombe umestne, je komisija za priznanje posebne delovne dobe v Črnomlju sklenila, da bo vse ugotovljene lažne izjave priči predala sodišču. Zdej znanci znanec ne bodo več podpisovali izjav, da so bili skupaj v partizanih če se to v resnici ni zgodilo. Kdorkoli pa je že podpisal neresnično izjavo, lahko pričakuje, da ga bodo odkrili.

Komisija zas prejem in odpoved delovnega razmerja pri

KOMUNALNEM PODJETJU TREBNJE

razpisuje prosti delovni mesti:

1. skladiščnika

2. delovodje kovinske stroke

POGOJI: pod 1. trgovski pomočnik iz železninske stroke — pod 2. končana STS in nekaj prakse na takem delovnem mestu.

Razpis velja do zasedbe. Prejemniki po pravilniku. Vlogo in dokazila o kvalifikaciji pošljite Komunalnemu podjetju Trebnje.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 11. novembra — Martin Sobota, 12. novembra — Emil Nedelja, 13. novembra — Stanislav Ponedeljek, 14. nov. — Borislava Torek, 15. novembra — Leopold Sreda, 16. novembra — Jerica Četrtek, 17. novembra — Gregor

CESTNIKE

Dobremu in skrbnemu očetu Martinu Zoranu iz Praproč želijo za 84. rojstni dan in god še mnogo srečnih let žena Francka, sinovi Jože z družino, Ivan z ženo Tiko, Franci in hčerka Anica.

Dobremu očetu Martinu Jordanu iz Koprivnice pri Kostanjevici želijo za praznovanje vse najboljše in še mnogo let, enako tudi bratu v Kanadi in njegovemu sinčku Martinu, Cvelbarjevi iz Smarja ter drugi domači.

Dragemu bratu Nacetu Zupančiču, ki živi v Clevelandu na Bonna Ave. v USA, želijo za njegovo življenjski praznik še mnogo zdravih in srečnih let; ženi Mici, in sinu Franku pa lep pozdrav — Franciska, Ljudvik in Joži.

Dragemu sinu Tonetu Kumlju, ki služi vojaški rok v Jurdanih, za 19. rojstni dan želijo vse najboljše oče, mama, brata Stane in Rajko ter sestra Ivanka.

Dragemu sinu Stanetu Potočarju s Trške gore, ki služi vojaški rok v Makedoniji, pošljajo iskrene čestitke za god, mama, sestre in brat.

PREKLIČI

Marija Lužar, Družinska vas 49, Bela cerkev, prepovedujem pašo kokoši na parceli na Brezovcih, št. 924, krajevni odbor Zalovče. Kdor tega ne bo upošteval, mu bom kokoši zastrupila.

Jerica Mohar, Smolenja vas 44, Novo mesto, opozarjam, da moj sin Stefan žar in upravljen prodajati moje lastnino, in svari vsakega pred nakupom.

Milan Hrovat, Dvor 3 pri Žužemberku, preklicujem besede, izrečene o Alojzu Knaflcu iz Jame 1, Dvor, ker so bile neresnične.

Vince Ostrožnič iz Vinice št. 11 preklicujem vse besede, ki sem jih izgovoril na sestanku Prosvetnega društva Vinica zoper krajevne politične organizacije.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI
vseh znamk
IZREDEN POPUST!
MONTAZA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS
VSE INFORMACIJE DOBITE PRI
BRACKO, NOVO MESTO
Ragovska 7: št. telefona 068-21-659
vsako soboto od 15. do 17. ure.
PEROTTI-EXPORT
S. FRANCESCO 41, TRST

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 11. NOVEMBRA: 8.05 Opera matineja. 9.40 Pojo naši otroci in mladinski zbori. 10.35 Naš podlistek — Risto Trifković. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujce. 12.05 Slovenski pevci zabavnih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Zvonko Pelikan: Razvoj lokalne industrije za kmetijske stroje. 12.40 Igrajo tuje pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Aktualna mladinska oddaja. 17.05 Petkov simfonični koncert. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Zborovske skladbe Claudia Monteverdija. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 12. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Četiri ure z ansambli Jožeta Privka. 10.40 Novost na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujce. 12.05 Igrajo veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milena Lešnik: Novosti v sortnem izboru breskev. 12.40 Dve orkestralni partituri Antonia Lajova. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lah-

ZAHVALE

Ob bridki izgubi nadvse dobrega očeta in starega očeta

ALOJZA KREVA
iz Dola pri Smarjeti

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti in mu darovali toliko cvetja in vencev ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala zdravnikom pljučnega oddelka in vsemu strojnemu osebju, ki so mu lajšali bolečine. Iskrena hvala uslužbencom kirurškega oddelka za velenje in uslužbencom otroškega oddelka za cvetje, g. župniku in tov. Pipi za lepe poslovitve besede ob odprtem grobu ter smarjskim pevcem za žalostinke. Hvala lepa sosedom in vsem, ki ste nam ob težki izgubi stali ob strani in nam pomagali. Zahvalja žena Jožeta, hčerka Alojza, Mica z družino, Tončka z družino in vnukinja Mici

Ob tragični smrti naše drage hčerke in sestre

ANICE PROGAR
iz Zagodnika

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjem trenutku stali ob strani. Posebno zahvala smo dolžni kolektivu zdravstvenega doma Novo mesto, ki se je v tako velikem številu udeležilo pogreba, govorniku za lepe poslovitve besede, vsem darovalcem vencev ter domačemu g. župniku.

Vsem hvaležni Progarjevi

Zalostni javljamo, da je 24. 10. 1966 ob 8. uri nenadoma umrla naša draga žena, nadvse ljubljena mama, stara mama, sestra in teta

MATILDA VIDE,
roj. ŠKRBEČ

iz Dobravice pri Sentjerneju

Ob bridki izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za pomoč in venco. Posebno se zahvaljujemo podjetjem ISKRA iz Sentjerneja, Industriji obuvice v Novem mestu, komunalnemu podjetju Postojna in zdravstveni postaji Delnice za darovano cvetje in vence. Prosimo tihega sožalja.

Mož Ignac, sinova Mirko, Gili z družino, hčerke Načka in Ida z družino ter druge sorodstvo.

Sentjernej, Novo mesto, Maribor, Beograd, Postojna, Delnice, Hrastnik, Borovnica.

KINIO

Brezice: 11. in 12. 11. francosko-italijanski barvni film »Obracun v Banokokus«. 13. in 14. 11. italijanski barvni film »Zlate puščice«. 15. in 16. 11. italijanski film »Zapeljana in zapuščena«.

Crmelji: 11. in 13. 11. španski barvni film »Zaročenica v ormem.« 15. in 16. 11. ameriški barvni film »Klic trobente«.

Kočevarje: 11. do 13. 11. jugoslovanski barvni film »Pokol v črni gozdu«. 14. in 15. 11. film »Noč velikega napada«. 16. in 17. 11. mehiški barvni film »Črni oreli«.

Kostanjevica: 13. 11. francoski barvni film »Kartagina v plamenih«.

Metlika: 12. in 13. 11. jugoslovanski barvni film »Na mesto, močan pokornik«. In francoski barvni film »Privatno življenje«. 16. in 17. 11. francoski barvni film »Slavne ljubimice«.

Novo mesto — »Dom JLA«: 11. in 12. in 13. 11. francoski barvni film »Triumf Mihaela Surogova«. 14. in 15. 11. češki film »Magdalena Goljušica«.

Novo mesto — »Krkac«: 11. 11. ameriški film »Severna zvezda«. 12. in 14. 11. ameriški film »Preboji«. 13. 11. ameriški barvni film »Upornik brez razloga«. 16. in 17. 11. francoski film »V primeru nesreče«.

Sevnica: 12. in 13. 11. ameriški film »Sojenje v Nürnbergu«. 16. 11. italijanski film »Ljubzen v Stockholm«.

Stara cerkev: 12. in 13. 11. ameriški barvni film »Nihalo groze«. Sodražica: 12. in 13. 11. poljski film »Potnica«.

Sentjernej: 12. in 13. 11. slovenski film »Ne joči, Petera«.

Trebnje: 12. in 13. 11. ameriški avtoristični film »Zoro masčevalca«. 16. 11. jugoslovanski film »Valovito poletje«.

Ribnica: 12. in 13. 11. ameriški barvni film »Adventure Huckleberry Finas«.

malio glasi

AVTOMOBIL BMW 700 — prevoženih 33.000 km, prodam. Naslov v upravi lista (1230/66).

PRODAM LESENO GARAZO — 5,5 x 2,8. Naslov v upravi lista (1231/66).

PRODAM VINOGRAD in zidanico z inventarjem na Stražnem vrhu pri Crmrlju. Sifra »Ugodno«.

PRODAM 1300 kosov cementne strešne opeke, zvezda-trikot stikalo, vitlenice, Jože Cvelbar, Dolenja vas, Smarjeta.

PRODAM GRADBEVO PARCELO v Smihelu pri Novem mestu (650 m²). Naslov v upravi lista (1237/66).

PRODAM MOTORNO KOLO »Javas« v dobrem stanju. Slavko Krlin, Smarjeta 18.

PRODAM NOVO motorno kolo »Dunavias«. Stane Kocjan, Gotna vas 8, Novo mesto.

MALI OGLAS,
ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspehi! Prebere ga 100 tisoč gospodinj, vdovcev, kmetovalcev, dljakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

PRODAM ALI ZAMENJAM za opko primorje III 1962 v odličnem stanju. — Prevoženih 9.500 km. Naslov v upravi lista (1240/66).

PRODAM ALI ZAMENJAM posestvo s hišo in gospodarskim poslopjem. Marija Gorenc, Dobrava 5, Kostanjevica na Krki.

VPREZNI PLUG, NOV, št. 6 ugodno prodam. Polde Virc, Hud 5, Novo mesto.

UGODNO PRODAM pralni stroj »Rondo Maria«, primeren za gospodinjstvo brez tekoče vode. Robeznik, Ljubljana, Obrska 5.

PARCELO, zazidljivo, na lepem kraju v Novem mestu prodam. Pismene ponudbe pod »Parcelas«.

PRODAM ženski uvožen električni šivalni stroj cik-cak in moški rabljen šivalni stroj Singer. Starič, Gotna vas 33.

UGODNO PRODAM posestvo na Slinovcah v izmeri 7 ha, z gospodarskim poslopjem. Informacije dobite pri Milanu Skrljanu, Kostanjevica, ali na telefon št. 21-209 Novo mesto.

PRODAM MODELE za izdelavo betonskih cevi, več dimenzij. Vprašajte pri Francu Peru, gostilna, Novo mesto.

PRALNI STROJ Eka Gripo, 4 kg, centrifugo, poceni prodam. Hadl, Novo mesto, Zagrebška 10.

SOBNO GLINASTO PEC 3 x 2 x 8 prodam. Hadl, Novo mesto, Zagrebška 10.

POCENI PRODAM dobro ohranjen emajliran štedilnik Tobl in dve posteljni mreži. Oražem, Vinice pri Sodražici.

zbori. 17.05 Operni koncert. 18.45 Svet tehnike. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Reprodukcijska koncerta pianista Alexandra Jennerja.

TOREK, 15. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Slovenske narodne pesmi iz Stajerske. 10.15 Z ansambli moskovskega Velikega gledališča. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujce. 12.05 Stijre kovači in ansambel orgle Miška Hočevarja. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Stane Kmetković: Rezultati dolgoletne selekcije pri renskem rizinju. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Jugoslovanska lahka orkestralna glasba. 16.00 Vsa dan za vas. 18.50 Na mednarodnih krizpotih. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Sodobna srbska zborovska glasba. 21.35 iz fonoteke radia Koper.

SREDA, 16. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 10.15 Mjshen recital violinista Tomazha Lorenza. 10.45 Clovek in zdravje. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tujce. 12.05 Naš poslušalec prijetni... 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Nežka Snoj: Otekllost škrg pri šarenki, vzrok velikih izgub v ribogojstvih. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Grška narodna glasba. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Iz naših studiov. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Claudio Monteverdi: Vespere della Beata Vergine — oratorij.

ČETRTEK, 17. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Narodne pesmi iz Črne gore. 11.00 Poročila in Turistični napotki za

UGODNO PRODAM vprežno kosilnico, motorno slamoženo, kravo in konja. Jože Mrak, gostilna, Radež 18, Brusnice.

PRODAM SKORAJ NOV pralni stroj AEG. Gorše, Ragovska 21, Novo mesto.

UGODNO PRODAM kuhinjsko pohištvo. Ida Milenković, Nad milni 23, Novo mesto.

POCENI PRODAM kozolec (dvojni). Naslov v upravi lista (1267/66).

GOSPODINJSKO pomočnico sprejem takoj. Plača 20.000 din. In zelo ugodni pogoji. Prof. Katja Nagelsmid, Ljubljana, Streliška 5.

USLUŽBENECE potrebuje kakršnokoli sobo v Novem mestu. Plača vnaprej in nudi nagrado. Ponudbe pod »Sobas«.

ZA VARSTVO 4-letne punčke in pomoč v gospodinjstvu sprejem deklet. Nudim stanovanje, vso oskrbo, plačo po dogovoru in popoldne prosto. Josipina Mačus, Rutarjeva 5 d, Ljubljana.

POROCNE PRISTANE po zadnji modli izdeluje zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

ZAGAR dobi zaposlitev na vencičanki. Naslov v upravi lista (1260/66).

CEMENTNO STRESNO OPEKO takoj dostavim po 95 din. Blizovik 69, Ljubljana.

30.000 SDIN NAGRADE dam tistemu, ki mi preskrbi prazno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1255/66).

KUPIM HRASTOVE DESKE, suhe in sveže. Franc Modic, Jelševnik, Crmrlj.

PRODAM globok otroški vozček. Ogled: Nevenka Košela, Vrblina 6, Krško.

ODDAM SOBO IN KUHINJO v Prečni. Informacije dobite v Bršlino 11, Novo mesto.

PRODAM ZAZIDLJIVO PARCELO v Gotni vasi. Zupan, Valentičeva 6, Novo mesto.

PRODAM KUHINJSKO OPREMO. Janez Rodič, Mestne njeve, blok 10, Novo mesto.

UGODNO PRODAM kmečki električni milin. Naslov v upravi lista (1269/66).

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kroničnega obolenega žolodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogasko »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava v Novem mestu ga dobite pri Trgovskem podjetju HMEJLNIK — telefon 21-129 in STAN-DARD — telefon 21-158.

OBVESTILA

Oblacija čisti KEMIGNA CISTILNICA Novo mesto, Germova 5.

Poklicna šola Crmrlj razglasa prosto delovno mesto **tajnika šole**. Pogoji: ustrezna strokovna izobrazba s prakso. Nastop službe takoj.

Razpis občinskega sodišča v Novem mestu
Razpisna komisija občinskega sodišča v Novem mestu na osnovi pravilnika o samoupravljanju, notranji organizaciji in delovnih razmerjih št. 30

razpisuje **dvoje delovnih mest strojeviscev** II. stopnje z že opravljenim strokovnim izpitom.

POGOJI: strojeviscev — strojeviska II. stopnje z opravljenim strokovnim izpitom; preizkusna doba 1 mesec; osebni dohodki po pravilniku; nastop službe s 1. decembrom 1966.

Stanovanja ni na razpolago. — Razpis velja 15 dni po objavi. — Razpisna komisija občinskega sodišča Novo mesto

tuje goste. 12.05 Ansambel Vilija Petriča in trio Avgusta Stanka. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Janez Verbič: Novosti v vzreji telet. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 »Mehurčki«. 15.30 Orkestralna glasba današnjih dni. 17.05 Turistična oddaja. 18.15 Umetniki na opernem odru. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Četrtek večer domačih pesmi na napoved.

RADIO BREŽICE

PETEK, 11. NOVEMBRA: 18.00 do 19.30 — Obvestila — glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes — humoristična priloga: To ne zadeva tebe, tovariši!

NEDEJA, 13. NOVEMBRA: 10.20 — Poročila — Janko Knapič: Zbogom, naše zelene gorice in bell hrami (zaključek) — Ta teden v Delavski enotnosti — Dr. Minko Bric: Zgodovina Rdečega križa — Iz novinarjeve beležnice — Za naše kmetovalce: Inž. Olga Kopinč: Pogovor o sajenju in presajanju — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis: Razgovor z upravnikom zdravstvenega doma Brežice, Ivanom Starinam — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila in spored kinematografije. 12.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 15. NOVEMBRA: 18.00 do 19.30 — Vzgojno predavanje: Učenje in interes — Nove plošče Jugotona — Nasveti — Obvestila in filmski pregled — Glasbena oddaja: Naši najnovejši posnetki tujih zabavnih melodij.

KRONIKA NESREČ

Krave so se splašile

Anton Zakušek iz Sp. Pirošice je 24. oktobra proti večeru vozil kmečke prideleke z njive. Ko je na klancu v Bušci vasi zaviral, so se krave splašile in je po nesreči padel pod voz. Težko poškodovanega so odpeljali v breziško bolnišnico.

Vožnja brez izpita

Voznik osebnega avtomobila Franc Setine iz Globokca je 25. oktobra zjutraj pri srečanju z neznanim osebnim avtomobilom v vasi Zakot pri Brežicah zasenčil luči; pri tem pa ni opazil Irene Volf iz Brežic, ki je šla naproti po levi strani. Zadel jo je s prednjim blatnikom in zbil po nasipu pod cesto. Zaradi poškodb po nogah in zatilju so jo odpeljali v breziško bolnišnico. Setine je volil brez izpita.

Zaletel se je v avtobus

25. oktobra se je Milan Zagar iz Brežic pripeljal z osebnim avtomobilom iz Ulice stare pravde na prednostno Cesto prvih borcev v Brežicah in se zaletel v sredino vojaškega avtobusa, ki ga je vozil Marko Matijević. Škoda na vozilih znaša okrog 200 N dinarjev.

Tovornjak je zdrsnil po strmini

26. oktobra dopoldne je voznik Ker je imel slabe zavore, je to Pavel Kneževič na gozdni cesti Senovo — Kropir obrnul tovornjak. Ker je imel slabe zavore, je tovornjak zdrsnil s ceste 11 metrov globoko in obstal ob smreki. Na tovornjaku je škoda za okrog 100 N din.

S tovornjakom jo je zgrabil za plašč

Voznik tovornega avtomobila Dušan Kneževič iz Cerklja je 26. oktobra proti večeru v vasi Crnce pri Brežicah prebil prehitel Vlasto Pocke iz Crnce, ki je šla peš po desni strani ceste. S strani avtomobila jo je zadel in zgrabil za plašč, da je padla. Vlasta Pocke se ni poškodovala, na raztrganem plašču pa je škoda za okrog 370 N dinarjev.

Avtomobil v potoku

27. oktobra ponoči sta se na cesti med Krmeljem in Sentjanem srečala voznika osebnih avtomobilov Franc Papež iz Krmelja in Jože Justinek iz Sentjanja. Papež se je umaknil na skrajni desni rob ceste, ki se je pod težo avtomobila udrl. Avto se je pre-

vrnil v nekaj več kot dva metra globoki potok in obstal na levem boku. Na avtomobilu je za okrog 4000 N dinarjev škoda. Voznik je ostal nepoškodovan.

Trčil je v avtobus

29. oktobra popoldne se je pripetila prometna nesreča v Malem vrhu pri Brežicah. Stanko Majer iz Borovnice se je pripeljal s osebnim avtomobilom s precenjeno hitrostjo po sredini ceste v ostri, nepregledni ovinek in trčil v avtobus SAP Ljubljana, ki je pripeljal naproti. Na avtobusu je za okrog 400 N dinarjev škoda. Škoda je na tovornjaku škoda, ki jo ni znana, ker je Majer po nesreči odpeljal dalje.

Most se je udril pod tovornjakom

Milan Pirković iz Beroče vasi pri Suhorju je 6. novembra dopoldne vozil pesek s tovornjakom iz Beroče vasi v Grabrovec. Ko je okoli 11. ure zapeljal na most čez Sušico, so se deske pod zadnjimi kolesi tovornjaka udrele, nakar sta most in tovornjak zgrmela 5 m globoko v potok. Vozniku in sopotniku se ni nič zgodilo, medtem ko je na tovornjaku škoda za 10.000 N-din. Zaradi nesreče bil promet na cesti zaprt.

Mopedist težko ranjen

Novomeščan Peter Kovačič je 5. novembra vozil poltovornjak iz Straže proti Novemu mestu. Na Brodu je pripeljal naproti traktor, ki ga je prehitel mopedist Vinko Plantan iz Praproč. Kovačič je zavril, trčenja pa ni mogel preprečiti, zato se je mopedist Plantan hudo poškodoval.

Ukraden avto v jarku

5. novembra so pri Trnovcu našli osebni avto »Wastava 600«. Ugotovili so, da je voznik zapeljal s ceste, vozil več metrov po robu in po cestnem jarku ter zadel betonški kanal. Škoda je za okrog 4000 N-din. Voznik je po nesreči pobegnil. Naknadno so dognali, da je vozilo last Ljubljancina Marjana Šaška, ki so mu avto ukradli prejšnjo noč.

Treščil v bukev na Gorjancih

3. novembra popoldne se je Milja Udovc iz Podzemlja peljal s osebnim avtom z Jugorja proti vrhu Gorjancev, ko je na cesti padlo bukovno debllo. Avto je treščil v bukev in se poškodoval (škoda je za 2000 N-din). Ko je Udovc vozil proti vrhu Gorjancev, je v gozdu sekal Stanko Kresal iz Cerovca.

Mimo kolesarke v škarpo

1. novembra dopoldne se je Viktor Kosovel iz Ljubljane peljal s osebnim avtom iz Trebnja proti Mirni. Na ravni cesti je prehitel kolesarke, ko pa je zavil spet na desno, ga je vrglo čez cesto, kjer je treščil v škarpo. Škoda so ocenili na 1300 N-din.

Lokomotiva iztirila v Novem mestu

29. oktobra je na novomeški železniški postaji iztirila lokomotiva, ko jo je hotel strojevodja Alojz Potočar zapeljati na četrti tir, pa krenila še ni bila premaknjena. Škoda so ocenili na 3000 N-din.

NAROČNIKOM IN BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA

V zadnjih 10 dneh smo dobili toliko sestavkov naših stalnih in občasnih dopisnikov ter drugih sodelavcev, da jih pri najboljši volji nikakor ne moremo vseh natisniti v današnji številki. Prosimo za razumevanje in potrpljenje — prihodnji četrtek obetamo spet vsebinsko bogato in razgibano številko domačega pokrajinskega glasila SZDL!

UREDNIŠTVO

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbor SZDL s sedežem: Crmrlje, Kočevarje Krško Metlika. Novo mesto. Ribnica. Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gosnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Milos Jakopac, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jože Princ, Jožica Tepey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (30 starih dinarjev) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih dinarjev) polletna 10 novih dinarjev (1000 starih dinarjev) plačljiva je vnaprej — Za izposojništvo 521-8-9 — Tekoči račun pri podružnici SZDR v Novem mestu Glavni — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Ciaspisno podjetje DELO v Ljubljani